riistvara | tarkvara | fototehnika | mobiilid | kodutehnika

Nr 26, **juuni 2007** Hind 35.90 kr

[digi]

Küsitleme kübersõjas Eestit kaitsvat meest

14 nippi arvuti puhtaks tegemiseks

Testis esimene 1-terabaidine kõvaketas

Ajakiri+ CD-ROM= 35.90

ULTRALAHE: Samsungi Ultra mobiiltelefonid [digis] testitud ja hinnatud

SUUR SUVETEST: 16 DIGIKAAMERAT

Järele proovitud ja hinnatud:

- Viis uut sülearvutit
- nVidia videokaartide uus põlvkond
- Ülihea 2000-kroonine mobiiltelefon ja suur hulk muid vidinaid

9 771736 269016

SUZUKI

Kuumakse

Liana 1.6 Active 5 ust **2298.-**

Swift 1.3 Active 5 ust **2169.-**

hinnad sisaldavad käibemaksu.

10% sissemakse,
5 a. liising, jääk 33%

TOPLIISING

LIANA
179 900.-
(norm 209 900.-)
SWIFT
169 900.-
(norm 189 900.-)

Kuni miinus 30 000!

Suzuki Swift ja Liana on igati mõnusad pereautod, mille soetamiseks on just praegu õige aeg. Active paketti sisaldavad erimudelid on nüüd kuni 30 000 krooni soodsamad!

Active erimudelite põhivarustuses: ABS, 4 turvapatja, konditsioneer, roolilt juhitav CD-raadio

Suzuki Swift Active kulu maanteel 5.0 l/100 km, CO_2 heitmed 143 g/km
Suzuki Liana Active kulu maanteel 5.9–6.9 l/100 km, CO_2 heitmed 167–195 g/km

TOPAUTO
tel 667 5511 **www.topauto.ee**

Tallinn I Tartu I Rakvere I Viljandi
Pärnu I Narva I Haapsalu I Kuressaare

52 >
19 kaamerat joonel
Milline on kõige parem kompaktkaamera mõistlikus hinnaklassis?

VÄRSKE KRAAM

11 > RAZR ruudus
Motorola üllatas veel õhemate RAZRitega

22 > Uue Canoni eest juba peitu ei poe
Canoni IXUS-seeria uus mudel 950 IS

20 > Üks-null ja termomeeter
Maailm numbrites

24 > Naistekas
On see röster või imeasi?

28 > Persoon: Hillar Aarelaid
Lahingukuma palgeil

JÄRELE PROOVITUD

30 > Samsungi uus ultratelefon
Juba piinlikuks läheb Samsungi kiita, aga hea asi on hea asi

32 > Väikeses testis taas neli videokaarti
Võrdleme seegi kord nelja videokaarti

36 > Asus X50M
Näitame üht keskmist sülearvutit

37 > HP Tablet tx1020c
Esmakordselt testis tahvelarvuti

38 > Logitech QuickCam Deluxe for Notebooks
Logitech teeb jätkuvalt suurepäraseid veebikaameraid

38 > Logitech Alto
Sülearvutialus, mis tekitab vastakaid tundeid

39 > Thunderbird 2.0
Hea meiliprogrammi veelgi parem uusversioon

40 > Sony Ericsson W200
Kobe ja kaunis säästutelefon

41 > Hitachi 1TB kõvaketas
Terabait pole veel kunagi nii väikesesse karpi mahtunud

42 > Toshiba A100-036
Toshiba ponnistus tavaliste arvutite turul

43 > Samsung SyncMaster 206BW
Tuleb ikka ja jälle tõdeda, et Samsung oskab monitore teha

46 > Nokia 5700
Popp ja noortepärane räppmobiil

48 > Samsung YP-K5
Väike, aga hämmastavalt valjuhäälne muusikamängija

49 > ML N320
Täiesti adekvaatne säästuarvuti

50 > Philips GoGear 1GB
Philipsi uus ja läikiv multimängija

51 > AcmeBook Travel AB14-Z62J
Miks mitte osta ilma operatsioonisüsteemita sülearvuti?

52 > Supertestis 16 digikaamerat
Millist võtta, millist jätta?

KOLUMNISTID

26 >
Sten Tamkivi
Teadlane või sotsiaalne heidik?

27 >
Kristjan Otsmann
Uus maailm

68 > Kuidas puhastada arvutit

Anname näpunäited, kuidas arvutikomplekt puhtaks viksida

KUIDAS

66 > ... WiFi-t turvata
sest turvamine ei maksa midagi

67 > ... WiFi-t mitte turvata
sest turvamata võrk võib kalliks maksma minna

68 > ... puhastada arvutit
sest tolmu koht pole arvutis

70 > ... saada paremaks FPS-mänguriks
sest kuidas muidu respekti saada?

72 > ... parandada ülesäri
sest ka profid eksivad

74 > ... mobiiltelefoni aku eest hoolt kanda
sest iga päev ei tahaks ju laadida

76 > ... osta MP3-mängijat
sest neid kulub alati

PLAY

78 > Gothic 3
Täitsa kobe rollikas

81 > Motorstorm (PS3)
Mudaralli oma parimas vormis

82 > Tortuga – Two Treasures
Gothicu kõrval teine sakslaste meelelahutaja

84 > Jade Empire Special Edition
Kas Xboxilt pärit võitlusrollikas on säilitanud oma võlu?

86 > [2]: lastemängud animatsioonide põhjal
"Barnyard" ja "The Ant Bully"

87 > [2]: modernsed taktikalised võrgu-FPSid
"War Rock" ja "America's Army"

88 > Uudised
Uus [mängumäng] ja tulemas uued huvitavad strateegiad

89 > Tulekul
Nimistusse on mahtunud 230 arvutimängu

TAGUMINE OTS

90 > Ostujuht

92 > Digidoktor

94 > Kuulame ja vaatame

96 > Saabunud kirjad

98 > Intervjuu kaanetüdrukuga

täpseid tingimusi küsi müüjalt.

Järelmaks maksma hakkad septembris

ML Arvutid soovitab: Windows Vista™ Home Premium

Windows Vista Home Premium

Vaheajamasin

Vaheaja puhul vali endale üks korralik ML arvuti!

ML N320 V

Hea ja soodne

- Intel® Celeron® M Protsessor 410
- Ehtne Windows Vista™ Home Basic
- 1GB mälu, 120GB kõvaketas
- DVD kirjutaja, WiFi kaart
- Integreeritud graafika-, heli- ja võrgukaardid
- Eesti keele paigutusega klavaituur
- Ekspress garantii
- Aku tööaeg kuni 2,5 h, kaal 2,4 kg
- Works 8.5 EST, Kaspersky Anti-Virus

Hind **9990.-**

Kuumakse 295.-
0% sissemakse, 48 kuud.

ML N520 V

Töökindel ja võimas – Intel® Centrino® Duo tehnoloogia

- Intel® Core™ 2 Duo Protsessor T5300
- Ehtne Windows Vista™ Home Premium
- 1GB mälu, 120GB kõvaketas
- DVD-kirjutaja, WiFi
- Eesti keele paigutusega klaviatuur
- Ekspress garantii
- Aku tööaeg kuni 4 h, kaal 2,4 kg
- Works 8.5 EST, Kaspersky Anti-Virus

Hind **12 990.-**

Kuumakse 385.-
0% sissemakse, 48 kuud.

ML N510 V

Trendikas valik, väike ja kerge

- Intel® Pentium® Dual-Core Protsessor T2060
- Ehtne Windows Vista™ Home Premium
- 1GB mälu, 120GB kõvaketas
- DVD kirjutaja, WiFi, Bluetooth
- Eesti keele paigutusega klaviatuur
- Ekspress garantii
- Aku tööaeg kuni 5 h, kaal 2,13 kg
- Works 8.5 EST, Kaspersky Anti-Virus

Hind **12 990.-**

Kuumakse 385.-
0% sissemakse, 48 kuud.

ML N730

Parim meelelahutuseks

- Intel® Pentium® Dual-Core Protsessor T2060
- Ehtne Windows® XP Home
- 1GB mälu, 120GB kõvaketas
- DVD kirjutaja, WiFi, Bluetooth
- 128MB nVidia® Geforce® GO 7300 graafika
- Eesti keele paigutusega klaviatuur
- Ekspress garantii
- Aku tööaeg kuni 4 h, kaal 2,5 kg
- Works 8.5 EST, Kaspersky Anti-Virus

Hind **13 490.-**

Kuumakse 400.-
0% sissemakse, 48 kuud.

Kõik lisaseadmed ühe kaabliga –

ML pordijagaja
(sobib mudelitele N320/N520/N560/N760)

Hind: **990.-**

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon, and Xeon Inside are a trademark of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

Hoolikalt läbimõeldud pisiasjad

RAKETT

ML Arvutid salongid: Tallinn: Pärnu mnt 142, 651 2555; **Tartu:** Riia 24A, 730 6603; **Pärnu:** Rüütli 41, 445 9676.
Jaeketid üle Eesti: Enter IT-market, Elion Esindused, Entre Kodutehnika kauplused, +/- Elektroonika, Euronics, Büroomaailm, Mikromaailm.
Edasimüüjad: Tallinn: Helika, Zebra Infosüsteemid; **Tartu:** PC Expert; **Pärnu:** PC Expert, Arvutiparandus; **Kuressaare:** EQ Computer, Teetormaja, Bravocom esindus, Sarma; **Viljandi:** Matti Bürootehnika, TT Tarkvara; **Paide:** Taig, AarNet, Aaver; **Türi:** Provel; **Põltsamaa:** Merit; **Haapsalu:** Tehnikasalong; **Jõgeva:** Merit; **Kärdla:** Reko AKM; **Rapla:** Taig; **Rakvere:** A&O.

Paigaljooks fotomaailmas

● Parajasti siis, kui käesolev [digi] trükki hakkas minema, tuli teade, et Panasonic on saanud valmis 12megapikslise kompaktkaamera. Ja samal ajal teatasid kaameratesti teinud Neeme ja Kristjan mulle, et aastaga on keskmine megapikslite hulk pisikeses kaameras küll jõudsalt kasvanud, aga erilist edasiminekut pildikvaliteedis nemad näha ei suuda.

Muidugi, võib-olla ongi sellest ükskõik. Mälukaardid on ka ju läinud suurematekss ja odavamateks, arvutid kiirematekss. Nii et summaarne kasu on umbes null: enamate megapikslitega kaamera teeb ikka samasuguseid pilte nagu eelmine mudel, kiirematest ja odavamatest mälukaartidest pole kasu, sest failid on palju suuremad ning ka kiirematest arvutitest pole kasu, sest suuremate piltide töötlemine võtab kauem aega. Vahva paigaljooks.

Aga loe meie 16 kaamera testi lähemalt ja kirjuta meile, kas oled testitulemustega nõus ja millised on sinu isiklikud kogemused meie testitud kaameratega.

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

> Kaameratootjate deviisiks paistab ka sel aastal olevat: "Seisame võidu!" Ja nii nad seisavadki, hoolimata uutest toodetest.

[MÄNGUMÄNG]

Oligi arvata, et kui aprilli [digis] mai küsimuse õige vastus ära öelda, tuleb palju kirju. Tuligi, tore!

Vastused: „Painkiller" tehti Poolas ja S.T.A.L.K.E.R. tähendab mängus Scavenger (toiduotsija), Trespasser (piiriületaja), Adventurer (seikleja), Loner (erak), Killer (tapja), Explorer (avastaja) ning Robber (röövel).

"S.T.A.L.K.E.R.: „Shadow of Chernobyl" kuulub nüüd:

- Risko Säinasele

Mänguplakatid:

- Kermo Vahtra
- Oskar Pabbo
- Elar Bugajev
- Reimo Priidik
- Henn Bergmann
- Maksim Stefanovitsh
- Raigo Ranna
- Peeter Tarvis
- Meelis Nopri
- Kristo Stahl

[digi]
● Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
● tel 661 6186 ● faks 661 6185
● e-post digi@presshouse.ee

www.digi.ee

Toimetus
Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee
Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee
Leho Lahtvee
leho.lahtvee@presshouse.ee
Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee
Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine
● telefonil 660 9797
● e-posti aadressil levi@presshouse.ee
● veebis aadressil http://www.telli.ee

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD HEA HINNAGA

Tellimishind 349 krooni aastas. Otsekorraldusega 29 krooni kuus.

Reklaam
Indrek Kruusmets
tel 660 9360
indrek.kruusmets@presshouse.ee

Kolumnistide portreede autor **Oskar Aitaja**

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ
Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Foto: **Egert Kamenik**, Modell: **Caroliina**, Stiil, meik ja soeng: **Lana**, Riided ja aksessuaarid: **Tallinna Kaubamaja**

www.entre.ee

entre
... sinu koju

ÄRA EKSLE!

Navigatsiooniseade AIRIS
T920

AIRIS

Tavahind 5499.-
4750.-
Liisi alates 432 kr/kuus

säästa 749.-

Puutetundlik TFT 3,5“ ekraan
SD/MMC kaardi pesa
Sisseehitatud aku
Sisseehitatud GPS antenn, SIRF Star III
Häälega teekonna juhtimine
Kingituseks 2GB SD mälu koos Euroopa kaardiga

Navigatsiooniseade SONY
NVU71T

SONY

Tavahind 7999.-
6790.-
Liisi alates 370 kr/kuus

säästa 1209.-

Euroopa kaart sh Balti riigid,
GPS süsteem on satelliitühendusega "plug-and-play",
häälega teekonna juhtimine,
2- ribalised akustilised kõlarid,
kirgas 3,5 " puutetundlik ekraan
320 x 240 pcs, ikoon-menüü,
kuni 6 tundi pidevat ooteaega

TALLINN, Narva mnt 21, tel 660 5720 | Magistrali keskus, Sõpruse pst 201/203, tel 677 7256
TARTU, Raatuse kaubamaja, Raatuse 20, tel 740 2115 | **VALGA**, Vabaduse 3, tel 766 1545 | **AHTME**, Ahtme Kaubakeskus, Estonia pst 30A, tel 332 0700 | **PÄRNU**, Mai Selver, Papiniidu 42, tel 442 9225 | **HAAPSALU**, Posti 30, tel 473 7030
RAKVERE, Lai 11, tel 322 3203 | **PÕLVA**, Kesk 17, tel 799 4699 | **VÕRU**, Semu Kaubamaja, Vabaduse 1, tel 782 1822
VILJANDI, Jakobsoni keskus, Jakobsoni 21A, tel 433 5333 | **NARVA**, Tallinna mnt 16, tel 337 7550

Paint.NET 3.07

● Mis puutub tasuta pilditöötlusprogrammidesse, siis meie silmad pole paremat näinud kui Paint.NET. Jah, GIMP on mõnes asjas põhjalikum ja parem, aga igapäevaseks digifotode töötlemiseks ja isegi mitmeks keerukamaks operatsiooniks on Paint.NET fantastiline toode. Ja täiesti tasuta!

Kui varem oli Paint.NET'i peamiseks puuduseks see, et temaga ei saanud lahti võtta mitut faili korraga, siis nüüd on see nuhtlus kõrvaldatud ja uusi funktsioone ning veaparandusi tuleb välja iga paari nädala tagant.

Installeeri Paint.NET ja proovi järele, võib-olla piisab tema võimalustest sulle täielikult ja sa saad (piraat)Photoshopist loobuda ning astuda sammu Eesti hea imidži taastamise suunas. Alles anti välja järjekordne uuring, kus piraattarkvara osakaalu Eestis ikka väga suureks nimetati No milleks.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem: Windows XP SP2, Vista või Windows Server 2003 (SP1), .NET Framework 2.0
Protsessor: 500 MHz (soovituslik 800 MHz)
Mälu: 256 MB
Ekraani resolutsioon: 1024 x 768
Vaba ruumi kõvakettal: 200 MB

Teenage Mutant Ninja Turtles

● Pitsafännidest ninjakilpkonnad filmist „Teenage Mutant Ninja Turtles" said esimestele eestlastele tuttavaks Soome MTV3 vahendusel, kus roheline nelik multikaseriaali pahadele idamaiseid võitluskunste demonstreeris. Sündis ka filmitriloogia, mis, nagu Batmani tertaloogia, maha käis. Aga, nii Nahkhiiremees kui kilpkonnad said uue hingamise. Veidi aega tagasi jõudis kinodesse arvutianimatsioon TMNT. Loomulikult ei maga ka mängutootjad ja Ubisoft oli kohe kohal mängu tegemas. [digi] toob oma lugejateni filmi kõrvale valminud platvormmängu TMNT demo. Tegemist on katustel toimuva treeningleveliga, mis õpetab mängija ninjale kohaselt liikuma, pahadele pasunasse andma ja kasutama vendade ühiseid nippe. Mängusessioon on ajaliselt piiratud, nii et lihvi oma oskusi!

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem: Windows XP või Vista
Protsessor: 1,5 GHz Pentium 4 (2,0 GHz soovituslik), AMD XP 1500+, (2000+ soovituslik)
Mälu: 512 MB
Graafikakaart: 64 MB mäluga DirectX® 9.0c ühilduv, shader 1.1 toega (soovitatakse 128 MB mäluga)
Vaba ruumi kõvakettal: 1,6 GB

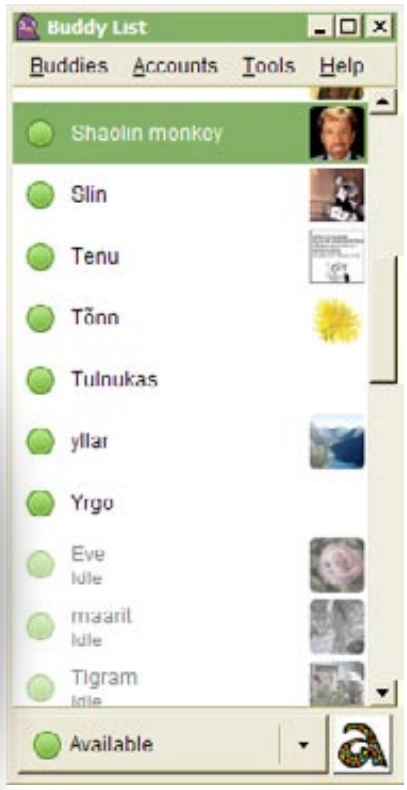

Pidgin 2.0

● Pidgin, neiupõlvenimega Gaim, on jõudnud versioonini 2.0. Lisaks nime- ja versioonivahetusele on tehtud ka hulganisti muudatusi. Töö sõbralistiga on kiirem ja mugavam, ajatemplid austavad nüüd regionaalsätteid, MSN-protokolli kasutajad näevad nüüd kohandatud vigurnägusi ja nükkeid, ICQ-protokoll toetab ka muid uuemaid ICQ-kliente, AIM-protokolli failiedastus on nüüd töökindlam, IRC-protokoll oskab nüüd kasutada SSL-ühendust, Jabberile on lisandunud sõbraikoonid jne.

Samuti on Pidgin nüüd töökindlam kõikvõimalikes erinevates võrguolukordades ja parandatud on terve plejaad vigu sõnumite ja sõnumiakende haldamisel. Loomulikult pole unustatud välimust, Pidgin näeb nüüd ka Windowsi all juba täiesti viisakas välja.

Suure kaamera-testi fotod

● Ei juhtu just iga päev, et mõni Eesti väljaanne paneks joonele 16 kaamerat ja katsuks nende hulgast parimat välja selgitada. Meie tegime seda juba teist aastat järjest, aga esimest korda paneme osa testi käigus tehtud fotodest ajakirjaga kaasa.

Nüüd saad ise uurida, millised vahed on eri tootjate kaameratel, kes on kui mürarikas, kes kui terav ja nii edasi. Loodame, et pärast nende 108 faili uurimist nõustud sa meie järeldusega. Kui ei, saad alati ise järeldusi teha.

PARIM HIND EESTIS!

Arvuti Dell Dimension E521

Tavahind 11990.-

8990.-

Kuumakse 448.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Protsessor AMD Athlon 64 X2 4200+ DualCore, nForce 430 kiibistik, operatiivmälu 1GB DDR, kõvaketas 320GB 7200rpm, kuni 256MB nVidia GeForce 7300 videokiirendi, 1xDVI, 1xVGA, 1xS-Video, 16x DVD Dual Layer kirjutaja, 10/100Mbps võrgukaart, 7.1 kanaliga helikaart, 6xUSB, väga vaikne BTX tehnoloogial põhinev jahutus, eesti paigutusega klaviatuur, Dell Premium optiline rullikuga hiir. Tarkvara: Microsoft Windows Vista Home Premium, MS Works 8.0, Roxio MyDVD 9.0, McAfee 8.0 Security Centre.

Videokaamera *MV890*

- MiniDV kaamera
- 22x optiline zoom
- elektrooniline pildistabilisaator
- 2,7" 16:9 lai LCD ekraan
- 800k CCD
- öövõttereziim
- kaal vaid 375g

Canon

Tavahind 4990.-

3250.-

Kuumakse 162.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Digikaamera Olympus FE-210

- **resolutsioon 7MP**
- **3x optiline zoom**
- **2,5" LCD ekraan**
- **eestikeelne menüü**
- salvestab videot
- kaal vaid 122g

KINGITUSEKS kaamerakott!

1990.- Tavahind 2290.-

Eesti soodsaim järelmaks! INTRESS 0% - kolm esimest kuud!

Nüüd K-Arvutisalongis üle 10000 kroonisele ostule Ego järelmaksuga esimesed kolm kuud intress 0%! Kampaania tingimused - www.k-arvutisalong.ee

INTRESS 0% KOLM ESIMEST KUUD!

Mängusõpradele!

12990.-

Kuumakse 456.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

Tavahind 16990.-

Fujitsu Siemens AMILO Pa 1538

Mobile AMD® Turion64® X2 protsessor TL52 (DualCore), kiire 1GB DDRII mälu, kiire 160GB kõvaketas Serial ATA, Silent Mode reziim, 4 in 1 kaardilugeja, sisemine Double Layer DVD+-kirjutaja, 512MB nVidia GeForce Go 7400 videokiirendi (128MB eraldiseisev videomälu), 15,4" TFT WXGA CrystalView ekraan, 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, 7.1 helikaart, TV-väljund S-Video, 4xUSB 2.0, Firewire, ExpressCard pesa, SPDIF, DVI-I, Kensington Lock pesa, kõlarid, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,7kg. Tarkvara: Microsoft Windows Vista Home Premium, MS Works 8.5, Norman AntiVirus 3 aastase uuendusõigusega.

INTRESS 0% KOLM ESIMEST KUUD!

9990.- Tavahind 13990.-

Kuumakse 351.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

Fujitsu Siemens AMILO Pa 1510

Mobile AMD® Turion64® X2 protsessor TL50 (DualCore), kiire 1GB DDRII mälu, kiire 120GB kõvaketas Serial ATA, Silent Mode režiim, 4 in 1 kaardilugeja, Double Layer DVD+-kirjutaja, kuni 256MB integreeritud ATI Mobility Radeon Xpress 1100 videokiirendi, 15,4" TFT WXGA CrystalView ekraan, 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, helikaart, TV-väljund S-Video, 3xUSB 2.0, Firewire, EC pesa, SPDIF, VGA, Kensington Lock pesa, kõlarid, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,8kg., MS Windows XP Media Center Edition, MS Works, Norman AntiVirus, Win DVD 5.0, Nero.

Digipeegelkaamera Olympus E-400

Maailma väikseim ja kergeim digitaalne peegel-fotoaparaat, mida on mugav reisile kaasa võtta!

- **10 miljonit pikslit**
- **Supersonic Wave Filter tolmueemaldussüsteem**
- 6,4 cm LCD-ekraan
- kasutab CF või xD mälukaarte
- kuni 3 pilti sekundis
- eestikeelne menüü
- kuni ISO 1600
- vastupidav Li-ion aku
- kere kaal vaid 375g

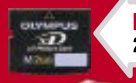

KINGITUSEKS 2GB mälukaart!

Kaasas 2 kvaliteetset objektiivi: 14-42 mm F3.5-5.6 (28-84mm 35mm ekv.) ning 40-150 mm F4.0-5.6 (80-300mm 35mm ekv.)

10490.-

Kuumakse 368.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

Tavahind 13490.-

K-Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 6613085, E–R 10–18, L 10–15, **Rocca al Mare Kaubanduskeskus** (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E–P 10–21, **Kristiine Kaubanduskeskus** (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, **Sõpruse pst 237/239,** tel 6545385, E–R 10–18, L 10–15, **Kaubanduskeskus Mustikas** (Tammsaare tee 116), tel. 6979839, E–P 10–21, **Torupilli Selver** (Vesivärava 37) Tel 6766822, E-P 10-21; **Ülemiste Kaubanduskeskus** (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704, E-P 10-21; **Sikupilli Kaubanduskeskus** (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, **Järve Kaubanduskeskus** (Pärnu mnt 234/238), tel 6140369, E-P 10-21, **Mustamäe tee 44a**, tel 6559788, E-R 10-20, L-P 10-18; **Mustakivi Prisma** (Mustakivi tee 17), tel 6340016, E-P 10-21; **Maardu: Nurga 3,** tel. 6560696, E-R 10-20, L-P 10-19; **Tartu: Lõunakeskus** (Ringtee 75), tel 7315543, E-P 10-21; **Lõunasaar** (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; **Raatuse Kaubamaja** (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; **Kaubanduskeskus Eeden** (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; **Tartu vana Kaubamaja** (Riia tn. 2/2A), tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18;
Viljandi: UUS POOD! Vaksali 11, tel. 4336673, E-P 9-20; **Männimäe Selver** (Riia mnt 35),tel 4344977, E–P 9–20; **Valga: Valga Selver** (Raja 5), tel. 7666434, E-R 10-19, L-P 10-16; **UUS POOD! Võru: Kooli 2,** tel 7828025, E-P 9-20; **UUS POOD! Rapla: Tallinna mnt 50A,** tel. 4737054, E-P 9-20; **Pärnu: Kaubamajakas** (Papiniidu 8/10), tel 4455934, E-P 10-21; **Kuressaare: Saare Selver** (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; **Rakvere: Ekspresspunkt** (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; **Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal** (Keskväljak 4), tel 3370291, E–R 10–19, L 10–16; **Narva: Kaubanduskeskus Fama** (Tallinna mnt 19C), tel 3566408, E-P 9-20; **www.k-arvutisalong.ee; Telli fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee**

> Uue Canoni eest juba peitu ei poe LK 13 > Püha Rosa väisab Eestimaad LK 16 > Iga enesest lugupidav DJ ostab endale uue peakatte LK 18 > Röstime mälukaarte ja lennutame kanu LK 24

RAZR ruudus

Motorola, kelle kaupa Eestis üha harvemini näha on, kuulutab välja järjest lahedamaid telefone. Viimati uuendasid nad oma imeõhukese klapiga RAZR-seeriat, mis paar aastat tagasi turule tulles ka Eestis väga populaarseks sai.

● Nüüd on RAZReid kaks tükki ja perekond kannab nime RAZR². Niigi õhukesest RAZRist on veel 2 mm jagu maha saadud ja nii on uued klapiga RAZRid lausa imeõhukesed liistakad. Nagu moodsale ajale kohane, leiab nii RAZR V9 kui V8 metalselt esipaneelilt puutetundlikud nupud, sedapuhu muusika juhtimiseks. Kahetolline väline ekraan on Motorola andmeil oma klassi suurim. Sees on 2,2tolline 262K värvi ekraan ning mõlema resolutsioonid on QVGA ehk 320 x 240 pikslit.

RAZR sai ka kahemegapikslise kaamera, kuigi autofookusest ei räägi keegi midagi ning nagu sellest numbrist lugeda võite, suudab Samsung õhukestesse moetelefonidesse kerge käega isegi 3,2megapikslise autofookusega kaamera suruda.

Kahe RAZRi ernevused on aga kohati päris suured. V9 on HSDPA 3G-telefon, V8 aga vaid EDGE toega. V9 küljes on olemas microSD-mälukaardi pesa, kuhu võib panna kuni 2 GB kaardi, V8 puhul peab kummalisel kombel valima, kas ostad 420 MB või 2 GB sisseehitatud mäluga telefoni.

Numbritega Motorola aga uute RAZRite kiitmisel kokku ei hoia. Ekraan on kaks korda kõrgema resolutsiooniga kui vanal, uus ARM 11 protsessor on 10 korda kiirem kui vanal ja uue korpuse alumiiniumhinged on läbinud Motorola tehases sada tuhat avamist-sulgemist, nii et kui sa klõpsid oma telefoni lahti-kinni näiteks 20 korda päevas, peavad hinged vastu vähemalt 14 aastat.

[AJALOOTUND]

HENN SARV

Inimene, kes mäletab

Minu esimene taskuarvuti

● Koristasin ükspäev oma vana tehnikaladu ja leidsin suure pinalitaolise karbi. Sealt tulid nähtavale klaviatuur ja ekraan. Kaevasin veel ja leidsin ka lauahälli (*dock*) ja laadija. Meenutasin, mis ajal ta mul olla võis ja sain orientiiriks kuskil 1997. aasta paiku. See oli minu esimene taskuarvuti – HP Handheld.

Karbikese kõrgus oli umbes 3/4 vaksa (12 cm), lahtivõetult topelt kõrgem, ja laius umbes 30 cm. Taskusse ta muidugi ei mahtunud, aga kaasas kanda sai teda küll.

Kodus või kontoris laual hoidmiseks oli kaasas mõnus lauagarnituur, tõsine „häll" koos oma „pliiatsihoidjaga", sest arvutil oli juba puutetundlik ekraan. Sisse oli tal ehitatud ka Powerpointi näitaja ja lisaks hankisin PCMCIA-VGA kaardi, nii sai taskuarvutist seinale ettekannet kuvada.

Väga mugav oli äratuskell – asjake, millest tänastes mobiilides puudust tunnen. Äratust sai määrata viie erineva kordumismustriga ja helinaga.

Panin karbikese kõrvale võrdluseks oma viimase taskuarvuti, HTC-telefoni. See on umbes 10 korda väiksem, samamoodi klaviatuuriga, mälu vist sada korda rohkem, lisaks WiFi, USB, IR ja mis iganes veel. Sees juba Windowsi 6. versioon. Selline on siis minu kümme aastat taskuarvuteid – esimene mahtus vaevu jopetaskusse, praegune lipsab pluusi rinnataskusse.

ATI ülestõus

Lõpuks ometi saabus videokaarditurule ATI R600 kiibiseeria – ATI esimeste raudvaralise toega DirextX 10 kaartide süda. ATI-l näib tulevikuks olevat nii mõndagi varuks.

● Esialgu on saadaval ainult tippklassi kaart ATI Radeon HD 2900 XT, mille hinnad Eestisse jõudes hakkavad tõenäoliselt 5000 kroonist. Esimesed jõudlustestid kipuvad kaarti liigitama samasse auku NVIDIA odavama tippklassi kaardi 8800GTS-iga. Võimsaimatest, 8800GTXist ja Ultrast, jääb ATI värske lipulaev üldiselt maha.

HD 2900 XT ostja saab „kaasa" kolm mängu: „Half Life 2: Episode Two", „Team Fortress 2" ja „Portal". Ainuke probleem on, et nimetatud mängud ilmuvad alles aasta lõpus, mistõttu peab allalaadimisvõimalust ootama peaaegu pool aastat!

Juuni lõpus saabuvad keskklassi ATI Radeon HD 2600 ja odavklassi ATI Radeon HD 2400. Mobility-versioonides liitub HD 2600 ja 2400-ga veel HD 2300, et kolmekesi ka sülearvuteid DX10 võimalustega varustama hakata.

Piraadid mälupulga kallal

● USB-mälupulgad pole ammu enam mingid supervidinad, seetõttu nuputab iga tootja uusi nippe klientide endale võitmiseks. A-Data tuli välja „Pirates of the Caribbean: At World's End" teemalise kuldse ja Jack Sparrow' kujutisega mälupulgaga. Tootenimega PD14 pulkade suurused on 1–8 gigabaidini.

SD Duo, SD1.1 ja USB 2.0 ühendusega mälukaart tuleb kolmes suuruses. 512 MB on Elizabethi pildiga, 1 GB on Willi portreega ja 2 GB näitab Jacki.

„Limited Edition'iks" mälud tulevad kahe taustapildiga, üheksa unikaalse MSNi ikooniga ja võimaliku eksklusiivse treileriga. Kuidas huviline küüned ise taha saaks, pole teada, sest küllap jõuavad aardehankimise teha vaid tõeliselt kiired fännid.

Uue Canoni eest peitu juba ei poe

Canoni IXUS-seeria uus isend 950 IS muudab eriti lihtsaks grupipiltide tegemise. Nimelt on kaamera varustatud näotuvastutehnoloogiaga, mis suudab kaadris määrata kuni üheksa nägu ning vastavalt sellele säriaega, välku ning fookust sättida. 25 kasutajaliidese keele seast eesti keelt küll veel ei leia ja kaasasolev mälukaart on jätkuvalt vaid 32megabaidine, aga lohutuseks pakub loominguliste valgusefektide režiim võimaluse öise linna taustal pilti tehes ümbritseda kõik tänavalaternad näiteks südamete või lilledega.

12 megapikslit Panasonicult

● Mai lõpus rebis megapikslirallis liidrigruppi Panasonic, kes avalikustas 12,2megapikslise digikaamera DMC-FX100. Eriliseks teeb kaamera see, et DMC-FX100 on ainus 28 mm lainurgaga digkaamera, mil nii palju megapiksleid varnast võtta on. See Panasonic oskab lisaks 4 : 3 ja 3 : 2 vormingule salvestada pilte ka 16 : 9 laiekraanvormingus. 185 g kaaluval kaameral on 7kordne optiline suum ning MEGA O.I.S. pildistabilisaator

[MINU OMA]

SVEN SOIVER

Inimene TV3 uudistest

Mobiiltelefon Nokia 6233

● Olen inimene, kellel on väga hea telefon (kümmet sorti märkmikuga, viit sorti mängijaga; foto, video jms), aga kasutan seda peamiselt ikka helistamiseks ja sõnumite saatmiseks. Uue muretsen siis, kui vana katki läheb ehk umbes kord aastas.

Digikaamera Sony DSC-P8

● Sain seda ostes hea õppetunni: tähtsamaks kui mälumahtu, kallimaks kui suumi suurust, tuleb kiirust tunnistada. Olen lugematuid sündmusi maha maganud, kuna fotoaparaat lihtsalt mõtleb pikalt elu üle järele. Aga uut ka ei viitsi osta.

Videokaamera Sony DCR-TRV620E

● Viis aastat teeninud masin on nagu uus, pole teda kordagi parandama pidanud. Pilt ja heli on kvaliteetsed, lugematul hulgal temaga filmitud materjali on ka uudistesse läinud. Aga ikka kehtib Murphy seadus, et kõige kallimaid lisasid ei kasuta sa mitte kunagi.

Kolm digi-TV-tuunerit

● Viasat, Dreambox 7000S ja vahepeal oli kodus katsetamiseks ka Zoombox. Kokku üle 1600 telekanali, valik oli vaatamiseks tõeliselt lai. Aga lõpuks vaatan ikka Viasati kaudu TV3st kaks korda nädalas CSI-d ning 99% ajast tuunereid lahti ei tee. Selle asemel vaatan Youtube'ist videoid.

Sale Samsung

Samsung ei ole unustanud kineskooptelerite tegemise üllast kunsti. LCD-telerite vihkajail on veel võimalus osta uusi ja šikke kineskooptelereid.

● Aega võttis, aga asja sai – mai lõpus alustas Samsung oma toredate uute Ultra SlimFit televiisorite CS-21Z50ZQQ ja CS-21Z57ZQQ ning seeria SlimFit uue televiisori CS-29Z50HKQ tarneid viimaks ka Baltimaade turule. Tegemist on kineskooptelereitega, mis ometi näevad välja märksa stiilsemad kui keskmised pontsakad telerid. Telereisse on sisse ehitatud kujutise geomeetrilise digitaalkorrigeerimise tehnoloogia DHC (Digital Horizontal Correction), mis aitab ka väikese sügavusega kineskoobi puhul säilitada kujutise õigeid proportsioone.

Telerid on võimelised sujuvama pildi nimel kaadreid interpoleerides tekitama kahe kaadri vahele üleminekukaadreid, automaatselt kohandama värvustemperatuuri ning rakendama müravähendusfunktsiooni. Kui signaali tugevus langeb alla 60 dB, lülitub automaatselt sisse signaalivõimendus, mis võimendab signaali 10 dB võrra. Iseasi, kui vajalik see tänapeval on, aga no las ta siis olla.

Taskukülmik

● Suvi on ukse ees ja külma jooki hakkab kõrist tihedamini alla voolama. Jaheda vedeliku vaenlaseks on soe ilm, kuid leidlikud leidurid võitlevad vastu. Minikülmkapp mahutab ühe 0,3liitrise karastusjoogi purgi ja viib oma sisemuse Celsiuse järgi 8,5 kraadini 5 minuti jooksul. 5 V toite juures ei saa seda laita. Maksma peab puna-valge vidina eest usb.brando.com.hk veebikaubamajas 33 USA dollarit. USB Beverage Chiller on USB-pesasse käiv seade, mis jahutab sellel olevat plaati ja niimoodi ka jooki. Nagu elektripliit, aga vastupidi. Plaat jahtub 7 kraadi juurde Celsiuse järgi. Rüüpamisaluse saab soetada www.thinkgeek.com netipoest 30 dollari eest.

ASUS soovitab kasutada *Windows® Vista™ Home Premium*

Tõeline visuaalne kogemus

Olles varustatud uue graafikatehnoloogiaga, võimaldab F3Jr tõepäraseid värvitoone ja sujuva videosalvestuste taasesitamise ja erilise kolmemõõtmelise graafikaga 3D töö, mis lubab nautida võrratut digitaalset maailma. ASUS F3Jr on varustatud *Intel® Centrino® Duo Mobile* tehnoloogiaga.

F3Jr Sülearvuti ***15990,-***

- *Intel® Centrino® Duo Mobile* tehnoloogia:
  - *Intel® Core™ Duo* protsessor T2350, 1.8 GHz;
  - *Mobile Intel®* 945PM *Express* kiibistik;
  - *Intel®* PRO/ traadita 3945ABG võrguühendus.
- *Genuine Windows® Vista™ Home Premium*;
- 1 GB; DDRII 667 MHz;
- 15,4" WXGA LCD ekraan (*Splendid Video Inteligence, Color Shine*);
- ATI-M X2300, 128 MB VRAM;
- 160 GB SATA HDD;
- 1.3 *Mega-Pixel* integreeritud veebikaamera (mittekohustuslik lisavarustus);
- 10/100/1000 *Ethernet*, 802.11a/b/g;
- 4 x USB, IEEE 1394, 1 x *Express* kaart, *Instant Fun* PLUS, *TV-Out, DVI*;
- 36.5 x 26.95 x 2.8 – 4 cm, 2.75 kg (6-cell aku).

Eksklusiivne graafika

15.4" F3Jr koos uudse graafikaprogrammiga ning võimsa ainulaadse ASUS kujutise tehnoloogiaga kindlustavad videosalvestuste ja 3D suurepärase andmeside nii töötades, kui ka mängides.

Juhtmeteta kujutise ülekanne

Integreeritud suure eraldusvõimega WEB kaamera ja kõlarid annavad võimaluse organiseerida videokonverentse üksköik millises kohas, vältides ebamugavaid ja sassi minevaid juhtmeid.

Instant Fun PLUS otsene mitmekülgne juurdepääs

Nüüd on Teil võimalus ainult ühekordse klahvivajutusega nautida meelelahutust Instant Fun PLUS programmi abil, mis võimaldab kasutada otsest juurdepääsu programmidele.

enter

www.enter.ee

EURONICS

Euronicsi ja PlussMiinuse kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad leiad www.euronics.ee ja www.plussminus.ee

ASUS®

Rock Solid · Heart Touching

[VEEBIVAATLUS]

JÜRI KALJUNDI
jk.nagi.ee

Avatud identiteet

● Veebiteenustesse registreerumine tekitab kõigile palju tuska. Mitu korda oleme me kõik sisestanud oma eesnime, perekonnanime, soo, e-posti aadressi ja muud andmed erinevatesse vormidesse, saamaks ligipääsu mõnele uuele saidile? Häda on ka salasõnadega. Ühelt poolt pole hea erinevates teenustes sama parooli kasutada, kümnete teenuste puhul pole aga võimalik erinevaid meeles pidada. Hädas on ka teenusepakkujad, kes peavad tegelema unustatud paroolidega.

Appi tuleb jagatud identiteedi süsteem OpenID (http://openid.net/). Põhimõte on lihtne: luues endale kasutajanime ühes OpenID identiteediserveris, saad seda hiljem kasutada kõigis seda lubavais veebiteenustes. MyOpenID (myopenid.com) ja GetOpenID (getopenid.com) on vaid paar näidet baasidest, kus endale OpenID kasutaja luua saab. Sinu OpenID kasutajanimeks saab veebiaadressi sarnane string, näiteks jk.myopenid.com. Soovides sisse logida mõnda OpenID-d kasutavasse teenusesse, sisestadki vaid selle stringi ning sinu parooli kontroll toimub OpenID identiteediserveris. Üks kasutajanimi ja üks parool kõigile teenustele.

Hiljuti käivitus kodumaine open.id.ee teenus, mis kõik kasutajad Eesti ID-kaardiga turvaliselt autendib ning teile vastava kasutajanime loob. Soovitan proovida.

Eestlased Mehhiko seebiseriaalis!

... ehk ka MLi sülearvuteis on nüüd Santa Rosa sees. Uus tehnoloogia pakub paremaid võimalusi korraldada sülearvuti siseelu kiiremaks ja säästlikumaks.

● Uue põlvkonna MLi sülearvutiteks on ML N770, ML N730, ML N710, ML 550 ja ML N320. Ajakirja poelettidele jõudmise ajaks peaks müügil juba olema ML 770, millel on Inteli GM965 tugikiip, mis annab vanemate Inteli graafikakiipidega võrreldes kõvasti matsu juurde. Lisajõudlus peaks olema silmnähtav HD-video ja muude graafikanõudlike rakenduste korral. Muudest vahvatest asjadest tasub mainida N-standardi WiFi võrgukaarti ja Intel Turbo Memory mälulaienduskaarti, mis Windows Vista all aitab lühendada käivitusaega ja muudab sagedamini kasutatavate programmide kävitamise kiiremaks.

Ülevaadet mõnest säärasest uuest arvutist lubame aga juba järgmisse [digi] numbrisse!

Õhuke, värviline ja painduv

● Tõeliselt praktiline displeitehnoloogia on jälle sammukese edasi astunud. Õigupoolest astus selle sammu Sony, kes hiljuti demonstreeris painduvat OLED-tehnoloogial põhinevat ekraani. Sony demoekraan suudab kuvada 16,7 miljonit värvitooni, on kontrastivõimega 1000 : 1 ning hea reaktsiooniajaga.

Eriliseks teeb ekraani aga see, et materjaliks on painduv plast, mitte jäik plast või klaas, ning paksemast kohast on ekraan kõigest 0,3 millimeetri paksune. Säärane kerge ja kvaliteetne ekraan kuluks ära enamusele tarbeelektroonikaseadmetele. Loodame, et Sony seda varsti massiliselt ja soodsa hinnaga tootma hakkab.

Esitleme:

Gillette FUSION

Murranguline tehnoloogia nii ESI- kui ka TAGAOSAL

ESIOSAL

5 tera Shaving Surface™ tehnoloogia parima raseerimismugavuse saavutamiseks

TAGAOSAL

1 täpsustera keeruliste kohtade jaoks

Gillette PARIM RASEERIMIS-TULEMUS

Nii manuaalne kui ka patareitoitega raseerija

Gillette
On Mehele Parim

www.gillette.co.ee

[SEL KUUL]

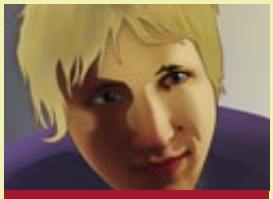

JOHANNES TRALLA
[digi] kaasautor

6 ratast ja katkestab

● Sebe lubas juba ammu Tallinna-Tartu liini kahekordsed bussid netti ühendada. Nüüd on meilivahetus Tartu maanteel ka teatud mööndustega võimalik. Juhtus nii, et kui seda artiklit esimest korda kirjutama hakkasin, tuli ta kole kriitiline. Põhjus lihtne – oodatud ühendust bussis lihtsalt polnud. Või kui oli, siis ainult nii palju, et aru saada, millal katkes. Ilm oli tol õhtul pilvine.

Järgmisel, päikesepaistelisel päeval näitas Sebe „bussinet" end juba paremast küljest – vahepeal lubas isegi MSNis suhelda. Kui stabiilsuse küsimus on ebakindel, siis üks on selge – Sebe bussis jagub netti vaid kiirematele.

Nimelt jagatakse virtuaalset lisaväärtust kaabli kaudu ja kaableid, mille netiihaleja peab kiiruse ja kavaluse abil enda valdusesse võitlema, on kaks kuni neli. Asuvad nad bussi alumisel korrusel ning on võrdlemisi lühikesed, mistõttu pole kohati näiteks kahte arvutit kõrvuti võimalik kasutada,

Kuna elektriraudtee pakub rongides juba mõnda aega tasuta enam-vähem stabiilset WiFit, võiks Sebe bussinetti üksjagu kritiseerida. Sebe püüdlusi tuleb muidugi hinnata. On nad ju esimesed, kes midagi sellist Eesti-sisesel bussiliinil proovivad. Loodetavasti on sellega tekitatud olukord, kus ka teised bussifirmad 21. sajandisse sõidavad.

Hei, DJ! Uusi klappe tahad?

Kui suure protsendi elanikkonnast moodustavad DJ-d? Creative'i arvates piisavalt suure.

● Creative tutvustas hiljuti Aurvana DJ kõrvaklappe, mis on mõeldud mitte niisama kodumuusikutele, vaid lausa professionaalsetele DJ-dele. Aurvana DJ klappide koostamisel pole Creative materjalidega kokku hoidnud ning kõik jupid on erilise hoole ja armastusega valitud ja kokku sobitatud. DJ kõrvu paitavad seestpoolt imepehmed kõrvapadjakesed ning kaitseb välismüra eest eriliselt suletud ehitusega väliskülg. Kõrvapatju saab vertikaalselt pöörata ning sisendjuhtmeid on üksainus, ikka selleks, et hoogsal töötegemisel professionaali võimalikult vähe segada. Aurvana DJ klapid ühilduvad profivarustusega ning parima kvaliteedi tagamiseks on Creative raatsinud pistiku ka üle kullata.

Teemantliil, on ju mugav?

● Maailma kõige kallima arvutihiire konkursil osaleb kindlasti ka pildil olev seadeldis. Pealtnäha tavaline inetu arvutihiir on tegelikult kaetud valge kullaga ning selle seljale on sisse pressitud 59 briljanti. Selle, mis vaimuvaese nimega hiirel Diamond Flower ergonoomikas puudu jääb, teeb ta kuhjaga tasa oma hinnas – nimelt maksab see hiir 18 600 eurot ehk umbes 290 160 krooni. Kui selle kasutamisest muud ei saa, siis uhkustamiseks sobib see ideaalselt. Vaata ainult, et sa igal õhtul hiire kenasti seifi hoiule paned, muidu võib rõõm uuest asjast üürikeseks osutuda.

Jumal-teab-mitmes iPodi dokk

● Tõesti, pole täpselt teada, mitmes iPodi dokk see just järjekorras on, sest selle üle ei jaksaks arvet pidada mitte keegi. Küll aga on tegemist üsna vahva lahendusega, mis on ühtlasi nii vinge kui praktiline. Omapärase ja silmatorkava välimusega dokk-kõlar on esialgu veel alles tegemisjärgus ning osta seda ei saa, kuid vähemalt piltide järgi paistab asi paljulubav. Lisapunkte tahaks kindlasti anda kõlarile lisatud sanga eest. Mis teisaldatavast seadmest me räägime, kui seda normaalselt tõsta ega tassida ei saa? Seda kõlarit on eriti lihtne kaasas kanda ja muusika rütmis käe otsas kõlgutada. Väga lahe!

Hiired suveks saledaks!

● Suurepäraseks lisandiks Inteli tulevase väidetavalt vaid 18 mm paksuse sülearvuti juurde oleks näiteks 8 mm paksune Samsungi hiir. Pildilt ei paista, kuid hiirel on lisaks kerimiskuulikesele küljes veel viis nuppu! Hiir on kompaktne ja seda saab kaasas kanda mitte ainult särgitaskus, vaid ka keskmise naiste rahakoti vahel. Värvidest on valida mehelik must, beibelik roosa ning tavapärane valge või hall, kuid pole välistatud, et nõudluse tekkides hakatakse tootma ka muud värvi hiiri.

Käsi väriseb? Tähendab, keegi helistab...

● Seadeldis sarjast „kui rahaga midagi peale pole hakata". BlueQ Vibrating Bluetooth Wristband on, nagu nimigi ütleb, vibreeriv käerihm, mis annab rahutu rabelemisega märku, kui keegi sulle helistab. Oletame, et sul on telefon taskus või kotis ning tänavamüras sa sageli ei kuule, kui keegi helistab. Mida teha? Nutta õigel ajal vastamata jäänud kõnede pärast? Pole tarvis, osta parem 40 dollari eest värisev randmepael ning enam ei maga sa ühtegi kõnet maha! Oled sekretär ja sul on mitu telefoni, millel silma peal hoida? Pole probleemi, osta kaks paela! Müüb www.bqwireless.com.

Üks-null

TERMOMEETER

1000°
Roheline mõtteviis
Intel, Apple, IBM, HP ja teised muudavad toot-misprotsessi keskkonna-sõbralikumaks.

330°
Centrino ei ole surnud
Inteli neljanda põlvkonna Centrino sülearvutiplat-vorm Santa Rosa viimaks valmis!

0°
Kübersõjas surma ei saa
Võitlus vene häkkerite ja eesti süsadminide vahel möödus suuremate kao-tusteta. Viik.

-270°
Enne mõtle, siis kustuta
Arutu tsensuur ja kasuta-jate piltide kustutamine Flickr! fotosaidil. Häbi-häbi!

235
veebikaamerale on ihuüksi Linuxi-draiverid kirjutanud piipu suitsetav prantslane Michel

60
aastane

1
aasta tagasi jättis ta tegelikult piibutõmbamise maha

25%
Eesti noortest peavad tarkvara ebaseaduslikku kasutamist aktsepteeritavaks, selgus uuringust

35%
küsitluses osalenutest kasutavad kodus piraatprogramme

77%
Eesti noortest on viimasel ajal kopeerinud heli- või videomaterjale, selgus teisest uuringust

0
juuksekarva on selliste tulemuste tõttu pähe jäänud korralikele inimestele

100
protsenti neist on ahastuses

40 000 000
Windows Vista litsentsi müüs Microsoft esimese 100 päevaga

400 000
tükki päevas

3
päevaga rohkem kui on Linuxi desktopi kasutajaid maailmas

2
nädalaga rohkem kui on Maci-kasutajaid

5
nädalaga tegelikult, parandas Bill Gates

250
GB sülearvutiketta tegi Western Digital

2 000 000 000
tasuta lugu iTunesi poest annavad Coca-Cola ja Apple tublimatele joojatele Euroopas

0
lugu neist saavad eestlased, sest me joome küll palju Coca-Colat, aga iTunesi poest osta ei tohi

2000
poes üle USA on juuni lõpus saadaval Apple iPhone

PHILIPS
SUVEHOOAJA TOOTED EURONICSIST!

Bluetooth kõrvaklapid Philips

Ühenda MP3-mängija või telefoniga

1795.-

SHB6102

MP3- ja videopleier Philips

4 h videot
MAHT 1 GB

2.2″
5.6 cm/LCD

1799.-

SA6015

MP3-mängija Philips

480 laulu
MAHT 2 GB

Video
TAASESITUS

1399.-

Norm. hind **1695.-**

SA3125

Kõrvaklapid Philips

179.-

SHP2000

MP3-mängija Philips

240 laulu
MAHT 1 GB

699.-

Norm. hind **895.-**

SA2110

19999.-

Norm. hind **29999.-**
Kuumakse alates **566.-**

32PF9631+ 15PF5121

10000.-
HINNAVÕIT

32″ LCD-teler ja 15″ LCD-teler Philips

EURONICS

Suurima valiku Philipsi tooteid leiad Euronicsi ja PlussMiinuse kauplustest.
Kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad: www.**euronics**.ee ja www.**plussmiinus**.ee
Pakkumised kehtivad kuni 30.06.2007

[AEG SURNUKS]

Jaapani nali

Kui sa veel näinud ei ole, siis vaata kindlasti, milline näeb välja Jaapani kursor. Ka ainult ühe väga lihtsa ideega võib võita auhindu.
www.1-click.jp

Räägi nagu poliitik

Ei, me ei kavatse sind valetama õpetada, vaid veendunult ja enesekindlalt esinema. Õigemini, mitte meie, vaid targad inimesed, kes teavad nii mõndagi õhu liikumisest diafragma ümber ja nii edasi.
happybrainstorm.com/voice-and-speech-development

Teistmoodi e-kaardid

"Võid mulle vabalt helistada, kui su abielu puruneb," teatab üks e-kaart. "Ma armastan sind veidi rohkem kui isa," pakub teine, ema-depäevaks mõeldud kaart. Tõepoolest, maailmas võiks olla vähem lilledega kaarte ja rohkem selle veebisaidi pakutavaid.
www.someecards.com/

Tagurpidi internet

Pete on kaval noor mees. Ta avastas, et naabrid kasutavad tema WiFi kaudu tasuta internetti, kuid selle asemel, et oma WiFi parooli alla panna, häkkis ta veidi ja nüüd on nii, et naabrite jaoks on internetipilt pea peale pööratud. Kui Pete tahab, siis on õigetpidi pilt aga veidi udune. Pete õpetab sind ka nii tegema.
www.ex-parrot.com/~pete/upside-down-ternet.html

Inimene massina vastu

Michael Schmitz uuris teaduslikult viise, kuidas inimesed eri ajastu ulmefilmides arvutitega suhtlevad ning tegi sellest palju järeldusi. Väga huvitav lugemine.
tinyurl.com/39m3tx

Haa, Celsius!

Intel on selle poolest tore firma, et niipea, kui nemad millegi uuega välja tulevad, on kohe oodata ka uudiseid teistelt tootjatelt, kes oma seadmeis Inteli vidinaid kasutavad.

● Nii on Fujitsu Siemens teatanud, et sel suvel on oodata päris mitut uut sülearvutit, mis kõik puha uusimat tehnoloogiat kasutavad.

Centrino Pro-d kasutavaist arvuteist tulevad suvel müüki LIFEBOOK E8410 ja CELSIUS H250 ning Centrion Duol põhinevatest 13,3" ekraaniga 1,7 kg kaaluv LIFEBOOK S6410 ning tahvelarvuti LIFEBOOK T4220.

Kõigil selle seeria arvuteil on kohe olemas nii WLAN, Bluetooth kui integreeritud UMTS/HSUPA kiire netiühenduse tarbeks, mida meie väga tervitame.

Tavakasutajatele mõeldud AMILO seeriast on oodata Centrion Duo peale ehitatud AMILO Pi 2515, AMILO Pi 2530, AMILO Xi 2528 ja AMILO Xi 2428.

Kõigil arvuteil on otse loomulikult endisest pikem akuiga ja suurem vastupidavus ning Turbo Memory funktsioon lubab programme käivitada endisest kiiremini, vähendades alglaadimiseks kuluvat aega ja säästes akut.

31-in-1 mälukaardilugeja

● Unustage oma 5-in-1 või 9-in-1 mälukaardilugejad, uus kõva kutt tuleb I-O DATA töökate insenerikäte vahelt ning saab hakkama 31 erineva mälukaardi lugemisega. No hea küll, põhimõtteliselt vaid 30ga, sest Memory Stick Micro lugemiseks on vaja adapterit, kuid seadme väärtust see ei kahanda. Kuigi keskmises majapidamises leidub tõenäoliselt 1–2 tüüpi mälukaarte (telefonis üks ja fotokas teine), siis ei või iial teada, millal tuleb tahtmine külla tulnud sõbra mõnest elektroonikaseadmest seal kasutatava eksootilist tüüpi mälukaardiga andmeid üle kanda või maha lugeda. Parem olgu ikka rohkem võimalusi kui vähem. Ootame pingsalt, kas see seade ka kord Eestis müüki jõuab.

Nokia ennustab välku

● Selles, et hiidkorporatsioonid iga paari päeva tagant jälle mõne patenditaotluse sisse annavad, pole midagi uut. Kuid kui enamasti on selle aluseks olev leiutis suhteliselt igav ja/või elukauge, siis hiljuti tuli päevavalgele üks Nokia omapärane, ent praktiline patenditaotlus. Nimelt tahab Nokia Ameerika Ühendriikide patendiametis registreerida seadeldist, mis aitaks mobiiltelefonil ähvardavat välguohtu tuvastada. Leiutis on võimeline tuvastama välgu poolt tekitatud raadiolaineid. Kuigi leiutis on juba ligi poolteist aastat vana, ei raatsi nad seda telefonidesse sisse ehitada enne kui patent käes. Seni aga tuleb vanaisa kombel taevasse vaadata.

Seinapildid uutmoodi

● Pildid seintel on vast üks vanemaid ruumikaunistamisviise. Hollandi disainibürool Ransmeier & Floyd on üks kaval idee. Nimelt on plaanis teha õhuke juhtmevaba printer, mille saaks riputada seinale või asetada lauale. Paberit tõmbab seade ülevalt, väljatrükk lastakse all olevasse raami. Praktiline väärtus pole teab kui suur, kuid disainiliselt on asi ahvatlev. Kahjuks on praeguse seisuga tegemist ainult prototüübiga.

iPod klapid? Geniaalne!

● iPod on tore küll, aga isegi klipsiga iPodi puhul on alati see jama, et tuleb leida mugav ja võimalikult vähe segav koht, kuhu see kinnitada. Püksivärvli või särgikrae või mille iganes külge kinnitades jäävad aga juhtmed tolknema, ripnema, keerduma ja sadat muud moodi segama. Lihtsaks ja geniaalseks lahenduseks on kinnitada iPod otse kõrvaklappide külge. Just sellised ongi Monster Cable kõrvaklapid iFreePlay. Klapid pähe, iPod klappide külge ja ongi tolknevate juhtmete mure igaveseks murtud.

naistekas

Uued pleierid Sonylt

● Tilluke Sony Walkmani pleier NW-E010 on väike aga tubli. See kaalub kõigest 29 grammi, aga mahutab 1, 2 või 4 GB muusikat ja aku kestab kuni 30 tundi. Pleieril on ka väike kolmerealine värviline ekraan ja USB-otsik pluss sisseehitatud raadio! Pisikest muusikapulka hakkab saada olema viies metalses värvitoonis.

Kaardi-röster

Toastit mälukaardilugeja on kindlasti üks naiselikumaid omalaadsete seas: esiteks on seda saadaval roosana ja teiseks teeb vidina meile vastuvõetavamaks selle sugulus majapidamistes laialt levinud kodumasina, rösteriga. Hollandi firma Boynq toodetav 7 in 1 vidin ühildub Compact Flash I ja II, MicroDrive, SD, MMC, xD mälukaartidega ja mälupulgaga. Nii et ühenda röster arvutiga ja „saiad-leivad" sisse!

Suvine mänguasi

● Autode ja lennukitega ei mängi ainult poisid. Paljud tüdrukud on minuga kindlasti nõus, et lahe oleks veeta mõni nädalalõpp mudelhelikopteri, -paadi või -autoga mürgeldades. Minu lemmik mudelite internetipoe shop.pistrik.com (eestlaste oma muide) valikust on Graupneri mudellennuk Funky Chicken, mille saab ca 1000 krooni eest. „Naljakas Kana" on raadio teel juhitav mootoriga lennukike, mille tiibade ulatus on üks meeter.

Naistekat toimetab **Maris Sander**

Pildid raami üle WiFi

● Kas te kujutate ette, et iga kord, kui Remo Savisaar oma fotoblogisse uue looduspildi üles paneb, näete te seda kohe oma riiulil? Ehkki sellest konkreetsest blogist ei saaks vist Momento raamiga pilte alla laadida, ühilduvad raamid pildistavate mobiiltelefonidega, avalike fotogaleriidega, nagu Flickr, Google Picasa, Windows Live Spaces, ning RSSi, USB ja mälukaardiga. Momento erinevate suurustega mudelid 70 ja 100 töötavad mõlemad XP ja Vistaga ning kasutavad Windows Media Player 11.

Monokohvimasin WMF 1

● Noh, kas on just vaja sellist tohutut instrumenti lauanurgale tolmu koguma ühe tassi kohvi tegemiseks korraga? Meie, tavalised nohikud, paneme paraja lusikatäie puru lihtsa kohvitassi põhja, vesi ja piim peale ja läheb! Või lepime kontoris töötades enamasti lihtsa masinakohviga. Tüütule bossile võib sellise muidugi jaanipäevaks kinkida.

Arvutilaua nurkade kaitsmed

● Uusi põnevaid tooteid kataloogist SELECT: "Paljudel laudadel on teravad nurgad. See komplekt 4 stiilse plastist nurgakaitsmega kaitseb sind ennast ja lapsed, ning lauanurgad püsivad kaua kaunitena. Kinnitatakse isekleepuva teibiga (komplektis kaasas). Vaid 89.90." NB! Telli kindlasti ka hiirtepeletaja Ultra ning kõrvavaigu eemaldaja.

Teadlane või sotsiaalne heidik?

Varasuvi on see kena aeg, mil värske gümnaasiumilõpetaja peab lõpuks tegema mitu valikut, mida ta on muudkui edasi lükanud. Sealhulgas tuleb teha ka see väga oluline valik: mida ma oma eluga edasi teen? Kui ma lähen ülikooli, siis mis erialale?

STEN TAMKIVI
Skype

● Mitte ainult Eestis, vaid kogu maailmas on viimase kümne aastaga süvenenud trend, et ülikoolis erialana reaalainete kasuks otsustajate hulk väheneb iga aastaga. Selles näeb ohtu isegi IT-hiid Hiina, kus aastas lisandub tarkvaratööstusse umbes miljon uut aju ja kätepaari. Täppisteaduse asemele tulevad pehmed ja „lihtsad" teemad: ärijuhtimine, juura, sotsioloogia.

Samas näitab mis tahes riigi majandusedu lähem uurimine, et teadlaste ja kõige laiemas tähenduses inseneride hulk ühiskonnas on riigi läbilöögivõime kaalukeeleks. Eestis on paljuräägitud teadmistepõhise majanduse arengusse panustajaid ehk paarkolm iga tuhande elaniku kohta. Soomes üle kümne.

Üks oluline põhjus, miks ülikoolis õppesuuna valikul reaalaineid peljatakse, on hägune seos keerulise matemaatika-füüsika ja hilisema võimalusterohke elu vahel. Vähesed oskavad seostada statistilise analüüsi teooriaid põneva karjääriga maailma internetimajandust kurnavate krediitkaardipetturitega võitlemisel.

Või näha, et lihtsate helivõngete uurimine ülikooli hämaras laboris võib anda sulle võtmerolli selles, kuidas sajad miljonid inimesed teineteisega interneti vahendusel suhtlevad.

Sellepärast ongi ettevõtted riigile appi tulnud ning aitavad noortele asju lahti seletada. Möödunud aastal aitas Skype IT Kolledžit majandaval EITSA-l ja Tallinna Tehnikaülikoolil koos heade kolleegidega Elionist ja EMTst lükata käima portaali StartIT.ee.

Sel aastal tuleb Eesti IT- ja telekomifirmade liit välja oma algatustega sama eesmärgi nimel.

Levitame kõvasti sõnumit, et raskele õppusele järgneb kerge lahing, st tasuv töökoht.

Siit aga koorub välja üks mure. Nimelt on IT-hariduse väärtusahel Eestis palju sügavamalt nässus, kui see igapäevases "Eestis on töötajõud otsas" kurtmises välja paistab. Tudengite leidmine kooli on oluline, aga samal ajal tuleb vaadata ka seda, mis neist äraräägitutest edasi saab.

> Kas heaks teadlaseks saamise eeldus Eestis on paratamatult see, et sa oled õppimise ajal sotsiaalne ja majanduslik heidik?

Enamasti on vastus lihtne: teisel kursusel tööle ja selle kõrvalt hädaga bakalaureusekraadini. Kui sedagi.

Magistri- ja doktoriõppe läbib suure punnitamisega üks tudeng saja viiekümnest. Kuid doktorikraad on professorikoha eeldus. Tekib küsimus, kes tänaseid gümnasiste 5–10 aasta pärast õpetab?

Isegi doktorantuuris teadusest elatuja peab aastal 2007 olema valmis 5000krooniseks sissetulekuks. Seda erasektoris töötavate koolivendade 5–10 korda parema elu taustal. Makaronid ja vesi, mitte sportautod ja puhkusereisid. Kas teadlaseks saamise eeldus on see, et sa oled sotsiaalne ja majanduslik heidik?

Oleme jõudnud murdepunkti, kus me ei saa endale lubada kogu kooliastujate armee sujuvat edasiliigutamist erasektorisse. Lühiajaliselt on see küll väga ahvatlev. Iga aju on ülimalt hinnas, et see kiiret raha teenima panna. Aga kui kaugemale ei vaata, on sellel rahateenimisel lagi varsti ees.

Teatud piirini saab ja peab inimeste koolis hoidmisega kraadiõppeni ja professuurini tegelema riik. Palkama tühimiku täitmiseks nii kodu- kui välismaalt õppejõude, kellelt nutikal noorel ka reaalselt midagi õppida oleks.

Tagama tudengipõlves rahalise hakkamasaamise, ilmselt õppelaenude ja stipendiumite ja teadustoetuste kombinatsioonina. Keerama piltlikult öeldes ühikakoridori töötavad pirnid.

Teisalt peab aga ka erasektor oma tolmuimeja mõneks ajaks sulgema. Või vähemalt võimsust maha keerama. Või suunama imuri üle piiri Eestist väljapoole.

Tööle kandideeriva esmakursuslasega tuleb panna paika selged piirid, kui suurt töökoormust on võimalik tema õlgadele panna, ilma et kool kannataks.

Bakalaureusekraadiga töötajat on vaja torkida, et tal oleks aega ja tahtmist ka magistrit püüda. (Muide, sellest mõtlemisest tulenevalt annabki Skype välja sadades tuhandetes kroonides stipendiume ainult magistrantuuriks ja kõrgemaks õppeks).

Ja mis kõige valusam – tuleb vaadata oma maja kõige kõvematele gurudele otsa ja leida võimalus näpistada nende kallist aega akadeemiliseks koostööks, kus nad oma praktilist tarkust ja kogemust noorematega jagaksid.

Läbi nende pisarate ja rõõmu peaks saabuma see kaunis päev, mil su firma kõige helgem doktorikraadiga pea teatab, et läheb peab nüüd mõned aastad professoriametit ja teeb tõsist teadust. Kui teda õigesti kohtled, küll siis tulevad tema õpilased sinu juurde tööle.

Ainult kannatust on vaja.

Uus maailm

Kas siis, kui kunagi hakatakse mobiilimaailma loomislegendi kirjutama, on selle esimene lause: „Alguses oli TELE2“? Millest selline ketserlik mõte? TELE2 on peaaegu alati kõik ilusa Eesti mobiilimaastikul „ära rikkunud“.

KRISTJAN OTSMANN
Eesti Ekspress

● Veel mõne kuu eest maksis Eestis mobiilside nii roppu hinda, et sellega võis endale lubada ainult hädavajalike e-kirjade lugemist. Nüüd võib rahulikumalt surfata, sest kõik kolm operaatorit – vabandust, Bravocom, aga tõsiselt võetav operaator hakkab 20 000 kliendist :) – pakuvad mõnesaja krooni eest võimalust veeta mobiilses keskkonnas aega mitte küll piiramatult, kuid kümneid kordi varasemast enam.

Esimesena tuli kolmegigabaidist kuuliiklust võimaldava paketiga välja TELE2. Ennustasin tollal hinnasõja puhkemist, kuid eksisin. TELE2-l pole piisavalt ärikliente, mass jääb turu muutmiseks liiga väikeseks. Hinnalangusele pani aluse Elisa, mis teatas „piiramatust“ mobiilinternetist, mille puhul saad kuni 349kroonise kuumaksu eest liigutada kuni kolm gigabaiti andmeid.

Elisa hinnapoliitika paistab esmapilgul arukas: kui maksad vähe, siis saad aeglasema netiühenduse, kui rohkem, siis padukiire. Elisa pakkumises on peidus üks „aga“: võid küll osta väidetavalt kuni 1,8 megabitti sekundis andmeid liigutava paketi, kuid tegelikkuses on bittide sagimise tempo kõvasti aeglasem – Elisa võrk pole esialgu nii moodne ja täiuslik, et saaks kõikjal käbedat andmesidet nautida. Teisisõnu: olukord paranes oluliselt, kuid Elisa lubas veidi rohkem, kui tegelikult suudab.

Ometi muutis Elisa Eestit: mobiilituru liidri EMT ärikliendid hakkasid virisema ning EMT vastas adekvaatselt, paisates mobiiliäri kaardid segi äsjase pakkumisega. 399 krooni eest kuus saad liigutada 3 gigabaiti andmeid nii kiiresti, kui mobiilivõrk ja sinu seade seda võimaldavad. Kui see on kallis, võid maksta poole giga eest 199 krooni kuus. EMT pakkumine on seda ahvatlevam, et kiire EDGE-levi on 60% Eesti maa-alast ning aasta lõpus kogu riigis. Veelgi enam: Tallinnas ja selle ümbruskonnas, Tartus, Viljandis ja Pärnus toimib kiire HSDPA-andmeside. Elisa sellele vastu ei saa, TELE2st rääkimata.

Milliseid muudatusi kõrgemale tõstetud latt kaasa toob? Ohjeldamatut mobiilset sülearvutiga surfamist kindlasti mitte. Vaatasin ühel päeval oma arvuti andmesideloendurit ning kahvatasin: liigutan päevas üle poole gigabaidi infot. „Piiramatust“ (Elisa sõnastuses) mobiilinternetist jaguks mulle nädalaks.

Kahtlustan, et kasutan internetti keskmisest inimesest rohkem. Ega alati pea mobiiliga netis käima – kui traat on käepärast, siis ikka sedapidi, ning tasuta WiFi-alad on ka olemas. Ennustan, et tulen toime võibolla poole „mobiilse“ gigabaidiga kuus. Saan oma elu nii korraldada, et kui vaja tarkvara uuendada, kasutan WiFit või traadiühendust, aga e-kirju loen ja pangatehinguid teen vajadusel mobiili kaudu.

Erinevalt varasemast ei loe ma enam igat penni. Varem mobiiliga meili lugedes vaatasin, kellelt kiri on, ning lugesin ainult neid, millele oli vaja kiiresti vastata. Nüüd saan mobiilitsi kogu meili loetud. Mine tea, võibolla isegi hakkan oma meilikasti sünkroniseerima interneti kaudu. Ja kes teab, äkki tellin isegi *push e-mail*'i teenuse, mis saadab kirjad automaatselt mu telefoni?

Teine pluss on veel – ma ei pea enam kulutama aega ringi liikudes WiFi-ala leidmisele. Miks kulutada elu ja raha WiFi-alasse sõiduks, kui peaaegu sama kiiresti saad mobiilnetti kasutada just sealt, kus oled?

Kolmas iva: ma ei tea, kuidas teie, aga mina hakkan varasemast enam kasutama mobiili kaudu Skype'iga helistamist. Kolmeminutiline Skype'i kõne liigutab andmeid megabaidi jagu. Seega saab 399 krooni eest skaipida umbes 150 tundi, mis teeb kõneminuti hinnaks neli senti. Pole paha? Kahju ainult, et mu uus Samsungi nutitelefon jääb Skype'i jaoks uimaseks ja aeglaseks... Loodetavasti on järgmine mobiilse Skype'i versioon oluliselt ressursisäästlikum.

> 399 krooni eest saab skaipida umbes 150 tundi, mis teeb kõneminuti hinnaks neli senti. Pole paha?

Nii olemegi jõudnud uude mobiilimaailma, mille saabumist olen oodanud juba mitu aastat: saan suhelda nii palju, kui vaja, ilma et peaksin selle eest maksma rohkem, kui suudan endale lubada. Inimesed saavad nüüd suhelda enam ja just siis, kui selleks on vajadus (mitte siis, kui WiFi-ala lähedal). Ja maailm muutub siirast suhtlemisest paremaks.

Selles uues maailmas ei võida ainult kasutajad. Kuna inimesed raatsivad mobiilselt liigutada rohkem bitte ja baite, siis nad hakkavad kasutama ka täiendavaid teenuseid – loevad mobiilist varasemast enam blogisid, kasutavad *push e-mail*'i, vaatavad videoid, kuulavad muusikat. Nii saavad uuest hinnapoliitikast oma osa ka sisuteenuste pakkujad ning Eesti mobiilmaailm hakkab taas paisuma.

Kuidas ikkagi loo alguses mainitud mobiilse maailma loomise müüt algab? Kas nii nagu pakkusin? Kindlasti mitte. Kas „Alguses oli EMT“? Mitte päris. Õige oleks: „Alguses oli infonäljane inimene.“

VILJAR SEPP
Riigi Infosüsteemide Arenduskeskus

Küberkalevipoeg

Kui keegi teab, mida küberkratid viimaste nädalate jooksul Eesti serverites korda saatnud on, siis on see Hillar Aarelaid. Ta juhib aukartust äratava üksuse CERT (Computer Emergency Response Team) Eesti organisatsiooni.

Sina koordineerid kurikuulsate küberrünnakute tõrjumist?
Nii võib öelda küll. Kuna rünnakud on kestnud juba 27. aprillist alates, siis enam konkreetselt juhendama ei pea – *sysadmin*'id teavad, mida peab tegema. Kui tavalised inimesed tulevad hommikul kell 8 tööle, läheme meie magama. See tähendab, et vahel pean poistele ütlema, et nüüd lähete koju magama, mul on teid hommikul vaja, süsteem peab töötama siis, mitte aga öösel kell 1.

Mida sa siis täpsemalt teed, kui kõik isegi targad on?
Minu töö ongi rohkem olnud julguse ja kohustuse enda kanda võtmine. Ma ütlen, mis ei ole tähtis, mis võib olla maas, ja mis on tähtis ja peab kiiresti üles saama. Teine töö on rahvusvaheliste kontaktide hoidmine. Kui Elionis, Starmanis, Microlinkis jne on mehed, kes kohapeal asju püsti hoiavad, siis Eestis ei saa kõike lokaalselt teha. Vahel on vaja, et poolakad võtaksid maha konkreetse serveri, mis meie pihta lajatab. Selleks peab mõne teise CERTi, ISP ja isegi LEOga (*law enforcement officer*) suhtlema.

Filmides on IT-meestel pimedad kabinetid, mis on täis ulmelist tehnikat. Kuidas asi päriselt välja näeb?
Mul on tavaline IT-mehe kabinet. Küll pitsakarpide ja kokakoolata, aga arvuteid on hunnikus jah. Enda jaoks on Mac ja teine masin, millega suuremaid töid teha. Põhitöövahendina kasutan aga tavalist väikest Mac'i sülearvutit. Laual on ainult kolm monitori.

Viimasel ajal on spekuleeritud kübersõja mõistega, mida sa sellest arvad?
Sõjast on kivinenud arusaam, et sõda on midagi sellist, mida kaks riiki omavahel peavad. Sõda ei ole see, kui üks inimene või grupp inimesi hakkab riigiga sõdima. Seda kutsutakse teiste sõnadega: terrorism, kuritegevus vms. Eesti oli lihtsalt üks põhjamaa, kus oli rahulik elada. Eks rünnakuid on ka varem olnud, aga tavaliselt oli üks sihtmärk ja üks pahane ründaja. Praegu on asi laiem.

Kuidas küberterrorism antud juhul toimib?
Kusagil veebis on mingi juhend, sellises kohas, kus inimesed tavaliselt häkkimisest ei räägi. Ja järsku hakatakse seal rääkima, et „Eesti, Eesti, paha, paha" ja lisatakse elementaarne juhend, kuidas näiteks *ping*'imisega võrku ummistada. Muidugi on ka 10aastase kogemusega häkkereid, kes üritavad konkreetseid sihtmärke maha võtta.

[CV]

Nimi: Hillar Aarelaid
Sündinud: 31. detsembril 1967
Õppinud: Lõpetas 1991 Paikuse Politseikooli (esimene lend), 1996 Sisekaitseakadeemia politsei eriala (esimene lend) ning sai 19. juunil 1996 lipniku auastme. Õppis 2003–2005 Tallinna Tehnikaülikoolis haldusjuhtimist.
Ametikäik: Siseministeeriumi andmekaitse osakonna juhataja, alates selle loomisest 1. jaanuaril 1997, ja Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor, alates selle loomisest 1998. aastal kuni 1. oktoobrini 2003. 2003. aastast kuni 2006. aasta kevadeni Politseiameti infosüsteemide arendusbüroo komissar.

Tundub, et sellist rünnakut on üpris lihtne organiseerida?
Teoorias ongi lihtne. On sul 100 dollarit? Mine otsi internetis, kelle kätte see anda, ja üpris varsti on sul 24tunnine rünnak tellitud. Praktikas võib seda võrrelda näiteks meelemürgi ostmisega. Mõni kasutab selleks tuttava arsti abi, aga mõni tunneb sõpra, kes tunneb sõpra, kellel on midagi pakkuda.

Sinu arvutisse saab ilma sinu teadmata sisse murda?
Ei välista, aga kindlasti on see keeruline. Arvatavasti on seda lihtsam teha, kui osta ära mu paarimees või varastada mu arvutikott, mis on mul hooletult üle õla, kui ma läbi linna jalutan. Suunatud ründe tegemine eeldab väga häid teadmisi sihtmärgist ja kõigest sellest, mida ta enda kaitsmiseks teeb.

Aga kuidas tavakasutaja teab, kas ta arvutit kasutatakse salaja rünnakuteks?
Kahjuks on seda suhteliselt keeruline teha. Eriti selles valguses, et nende inimeste osakaal ainult suureneb, kes ei tea arvutist midagi. Fakt on see, et kui me võtame suvalisel päeval hunniku erinevaid viiruseid ja pahavara, mis ringi liigub ja laseme selle läbi enim kasutatud viirusetõrjujast, siis 20 protsenti viirustest on kõikidele programmidele tundmatud.

> Küberrünnaku tegemine on lihtne. On sul 100 dollarit? Mine otsi internetis, kelle kätte see anda, ja üpris varsti on sul 24tunnine rünnak tellitud.

Kas see on Eestis massiline?
Jah, ei saa öelda, et Eesti võrk oleks ilus puhas. Jätkuvalt on see probleem, et kui inimene ostab poest arvuti, siis kõigepealt peab ta nägema hirmsat vaeva sellega, et seda *update*'ida ja *patch*'ida. Periood, mis nõuab internetiühendust selleks, et need *update*'id alla tõmmata, on tavaliselt kahjuks pikem, kui see aeg, mis kulub teie arvuti ülevõtmiseks.

Tundub väga lihtne ja kuidagi kurb.
Ei noh, mis ta nüüd kurb on, see on lihtsalt reaalsus. Samas ei ole see inimesele suureks probleemiks, sest enamike arvutites on neile endile mitte väga suurt kahju tegevad asjad. Ainuke nüanss asja juures on see, et kergesti võib sattuda tankistiks küberterroristide käes.

[d] JOHANNES TRALLA

järele proovitud

> Arvuti käis Sveni silme ees ringi nagu vurr! LK 33

> Terabaidine ketas – meie uus lemmik LK 37

[MEIE HINDED]

- **9–10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui me oodata oleks osanud.
- **7–8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.
- **5–6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3–4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- **1–2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

- Märki „[digi] hea ost“ kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

- Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

- „[digi] testi võitja“ märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Ultra! Bling!

SAMSUNG U600, umbes 5200 krooni, küsi mobiilifirmadest

Kellelt oodata maailma kõige parema disainiga telefone? Või maailma kõige õhemaid? Kas Samsung on maailma parim firma? Kas on? Ma ei kuule! Öelge “jaa”!

● Mõttetu. Me ei jõuaks iialgi Samsungi uutest läikivatest telefonidest nii kõvasti karjuda kui need telefonid ise. Või kui Samsung ise. Mis puutub masside hullutamisse maailma kõige-kõige tüüpi toodetega, siis on Samsungile raske vastast leida.

Võtkem näiteks uus Ultra II sari, mis esimest korda oli avalikkuse ees veebruarikuisel 3GSM messil Barcelonas, kus ka meie neid Samsungi boksis imetlesime ja pildistasime. Spetsiaalne moetelefonide sari, kus nii välimus kui sisemus on väga ultraks loodud. Muuseas kuulub perekonda ka maailma kõige õhem telefon U100, mis olevat lausa ametlikult kõige õhemaks tunnistatud. Kelle või mille poolt, teab ainult Samsung ise, aga ikkagi.

U nagu Ultra

Mai keskel oli uutest telefonidest ainsana Eestis müügil U600, millele ka oma testis keskendusime. Aga meie testilaualt käisid läbi ka odavamad mudelid U300 ja U100. Valdavas enamuses on vahed vaid välised ja tarkvara on telefonides pea ühesugune, kuid pisikesi erinevusi oli siiski märgata.

Kindel on see, et Ultra sari on üsna hästi õnnestunud. Väliselt on kõik telefonid nii tehnika kui disaini viimane sõna: imeõhukesed, suurte ja väga heade ekraanidega, puutetundlike nuppudega ja nii edasi. Menüüsüsteem on Samsungi telefonide kasutajatele üsna tuttav, kuid kogu menüü kujundus on viidud vastavusse Ultra tumedates toonides kestaga ning kokku jätavad kõik Ultrad endast ülimalt šiki, aga samas mitte igava ärimehetelefoni mulje. Me tõesti ei oska öelda, kas Ultrad on naiste- või meestetelefonid, ja see on hea märk. Nii mõnegi teise tootja moetelefonide puhul on üsna ühemõtteliselt selge, et mehe taskusse nad mõeldud ei ole.

U600 oli testis käinud kolmest telefonist kõige võimalusterohkem. Liugklapiga telefoni esipaneelil on neli puutetundlikku nuppu, kaasa arvatud kõnede vastamise ja lõpetamise nupud. Klapi alt tulevad välja suured ja head tavalised numbriklahvid. Puutetundlike nuppude kohta aga nii palju head öelda ei saa, sest nad on tõesti ülimalt tundlikud ja teevad midagi iga pisema puudutuse peale. Näiteks helistavad kellelegi või sisenevad mõnesse menüüsse. Üsna ebameeldiv.

U600 küljel on pisike microSD mälukaardipesa, sest sisseehitatud

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: neljasageduslik (850/900/1800/1900 MHz)
Ekraan: 240 x 320 pikslit, 262K värvi
Ühendused: USB, GPRS, EDGE, Bluetooth
Multimeedia: MPEG4, H.263, MP3, AAC, AAC+, e-AAC, WMA, FM-raadio
Kaamera: 3,2 megapikslit, autofookus
Mõõtmed: 10,4 x 4,9 x 1,1 cm
Kaal: 81 g

> Järjekordne Samsungi monitor hea hindega LK 39

> On see MP3-mängija või kosmosejaam? LK 44

> Kodumaine sülearvuti ja saab meilt kiita?! LK45

Korpuse peal asetsevad puutetundlikud nupud toovad häda ja õnnetust, aga üldist head muljet nad väga rikkuda õnneks ei suuda.

60 MB mälust loomulikult eriti pikaks ajaks ei jätku. Esile tuleks tõsta telefoni ehitatud MP3-mängijat, mis näeb välja üsna Sony Ericssoni W-sarja telefonide sarnane, on väga maitsekalt kujundatud ning piisavalt inforikas. Huvitaval kombel on aga seekord suudetud vältida Aasia tootjatele nii omast info üleküllust, ei mingeid 3D-ekvalaisereid ega tantsivaid beebisid. Selle asemel saad lugusid ise hinnata kuni viie tärniga ja seda hiljem *playlist*'ide koostamisel arvestada.

Parem kaamera kui kaamera

U600 küljes on 3,2megapiksline kaamera, mis on kohati võimalusterohkem kui Canon 400D peegelkaamera. Kas pole tore reklaamlause? Me tulime selle peale täitsa ise, aga tõsi mis tõsi: Samsungi telefoni kaamera oskab punktsäri mõõta, Canon 400D teatavasti aga mitte.

Tuleb küll tunnistada, et me ei suutnud punktsäri mõõtmist kas tööle saada või ei osanud telefon seda õigesti teha, igatahes fotodel see ei kajastunud, aga vähemalt on ta olemas ja võib-olla ikkagi töötab. Fotod ise on aga head, teravad ja täiesti vaadatavad.

Selles hinnaklassis ei ole teistel tootjatel Samsungi Ultra-seeriale midagi vastu panna. Võiks vabalt arvata, et moetelefoni eest küsitakse 7000 või 9000 krooni, aga U600 maksab vaid pisut rohkem kui 5000 krooni, mida sellise telefoni eest ei ole üldse palju küsitud. Ainult kahju, et eestikeelne T9 ja õ-täht Samsungi jaoks ebavajalikud tunduvad.

[d] HENRIK ROONEMAA

Perekonna keskmine on metalse korpuse ja kaanega U300.

Disainilt on sarja kõige odavam mudel U100 hoopis üks kõige huvitavamaid ja samuti kõige õhem.

[d] HINNANG:

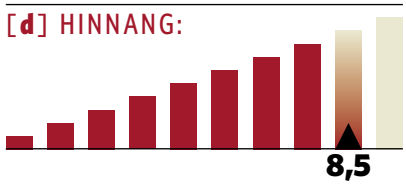

8,5

Superdisainiga telefon selle hinna eest on hea diil. Miinuspoolelt kehvad puutetundlikud nupud, puuduv 3G ja poolik eesti keel.

NVIDIA uus perekond

ASUS A7M, Entre, 15 990 krooni

Windows Vista on kohal. NVIDIA uute DirectX 10 toega videokaartide perekond on ka täies koosseisus kohal. Ning [digi] on kohal, et tervest perekonnast põhjalik ülevaade teha ja sellele seltskonnale oma hinnang anda.

● Uue G80 juures ongi esimene väga suur hüpe tehtud *shader*-protsessorite arvus. Tippkaardi GTX jaoks on neid 128 ehk neli korda eelmisest lipulaevast enam.

Alates G80 seeriast ei jagune *shader*'id enam kaheks, vaid on unifitseeritud arhitektuuriga. See tähendab, et vastavalt vajadusele suudavad nad teha nii verteksite kui pikslite arvutusi ja vastavate programmide loomisel lahendada füüsikaarvutusi või muid ülesandeid.

Inforiba laiuse juures läks aga NVIDIA kergele kompromissile. Kui AMD/ATI pingutas loomaks 512bitist kaarti, siis NVIDIA rahuldus esialgu vaid 384bitise lahendusega (GTS variandil 320 bitti) ning tänu sellele suutis oma lahenduse pool aastat enne ATI-t välja tuua.

Isegi 384 bitti tõi kaasa andmevahetuskiiruse suure kasvu: GTX-kaardil 86,4 GB/s, uusimal Ultral koguni 103,68 GB/s. Kui tekib küsimusi, kus sellist jõudlust vaja oleks, leiab küsija vastuse testitulemusi vaadates.

Mängus kaks kaadrit sekundis

Monitori ekraanide diagonaal kasvab pidevalt ning ka 30tolliste hind on veidi üle 20 000 krooni. Need hiiglased pakuvad aga juba tõeliselt ilusat ekraanilahutust 2560 x 1600 pikslit.

Sellise lahutuse juures nõuab normaalse kaadrisagedusega liikuva pildi ettemanamine juba tavalisest oluliselt kõrgemat võimsust. Saabuv DirectX 10 viib nõudmised veelgi enam taevasse. Varsti saabub müügile õige mitu DirectX 10 mängu, esimese pääsukesena maandub lettidele „Lost Planet" juba 26. juunil.

Mängu demoversiooni tõmbasin ma ka alla ja kuna mul on kasutada kiire arvuti (Core 2 Extreme, 8800GTX, 4 GB Corsairi DDR2-800 jne), siis lükkasin hooga kõik seaded põhja. Mängu käivitades oli tulemus null, pilt ei liikunud isegi nõksutades. Kui ma seejärel lasin masinatestil mängu uurida ja seadeid sättida, siis oli 2560 x 1600 lahutusel kiiruseks 2–4 fps.

Loo kirjutamise ajal on turul seitse erinevat G80 seeria GPU-l baseeruvat graafikakaarti. Neli neist (8800 Ultra, 8800 GTX ja kaks 8800 GTS-i) on esimesena ilmunud G80 graafikakiibil, 8600GTS ja 8600 GT baseeruvad G84 kiibil, 8500 GT aga kiibil G86. Uuemad ja odavamad modifikatsioonid G84 ja G86 on valmistatud juba 80 nm tehnoloogia baasil.

Kui varasemalt oli GPU taktsagedus ühtne, siis uues seerias töötavad *shader*-protsessorid oluliselt kõrgemal taktsagedusel kui ülejäänud GPU-d. Graafikamälu hulk on kiiretel kaartidel samuti suurenenud – kahel tippkaardil on see 768 MB, 8800 GTS on kahes versioonis 640 MB ja 320 MB ning odav kolmik kasutab 256 MB, neist kõik on GDDR3 peal, välja arvatud 8500 GT, millel kasutada DDR2.

Nüüd räägime aga suurest pettumusest. Nimelt ootasid paljud hinnatundlikud tarbijad pikisilmi keskklassi kaarte, lootes, et need asetuvad kiire otsa odavate lähedusse. Aga ei! NVIDIA kohitses neid väga tuntavalt, kärpides 8600 seeria *shader*'ite arvu vaid 32ni, 8500 GT peab aga rahulduma ainult 16 *shader*'iga. Lisaks piirati mälusiin 128-bitiseks, ehkki loodeti 8600 kaartide korral 256bitist siini.

GDDR4 veel liiga toores

Need kärped avalduvad ka alumise kolmiku jõudluses – 8600 positsioneerub vaid poolele esineliku odavaima kaardi tulemustest, 8500 GT on neist veel poole võrra maas. Ärilisest seisukohast on see loomulikult arusaadav, sest muidu lõikaks NVIDIA ise oma 8800 GTS kaartide turu maha.

Kui te imestate, miks pole NVIDIA kasutanud juba olemasolevat n-ö kiireimat GDDR4 graafikamälu, siis selgitus on lihtne. GDDR4 on veel liiga toores, mooduli-te latentsus on niivõrd suur (sarnaselt juba ilmunud tavamälu DDR3 omale), et see sööb ära taktsageduse tõusust saavutatava võidu. Juba GDDR4 oma eelmises põlvkonnas kasutanud ATI jäi samuti alla vanadel GDDR3 mäludel kihutavatele NVIDIA tolle ajastu tippesindajatele.

Kõik uued kaardid on varustatud kahe Dual-Link DVI väljundiga (v.a 8500 GT, millel on üks DVI-liides, ehkki ka Dual-Linki toega). Ka on toetatud HDCP sisukaitse kõrglahutusliku video jaoks. See puudub taas ainult 8500 GT ja 8600 GT kaartidel. [d] VEIKO TAMM

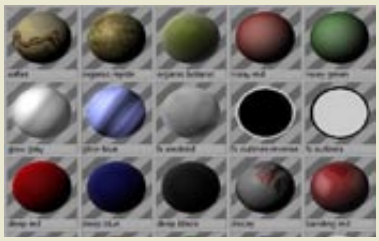

Shader'id, *vertex*'id ja bitid

● See pole mingi hiina keel! Shader'id-siinilaiused peaksid kuuluma iga mänguhuvilise arvutikasutaja sõnavarasse. Teeme väikese ekskursiooni videokaardi hingeellu ning seletame lahti, milleks miski tähtis on.

Nagu nimest aru saada, on graafikaprotsessorid eriotstarbelised protsessorid, mille reaalne arvutusjõudlus (eriti ujukomatehetes) ületab siiani arvuti keskprotsessori CPU oma. Eriotstarbelisus viitab sellele, et nad on disainitud tegelema väga konkreetsete ülesannetega (kolmemõõtmelise kujutise arvutamine, tekstuuride renderdamine jne), samas kui keskprotsessor suudab täita kõiki ülesandeid.

Kaasaja 3D-kiirendite GPUdes on kandev roll *shader*'i nime kandvatel kiiretel ujukomakaasprotsessoritel, mis kuni selle ajani jagunesid kaheks. Esiteks *vertex-shader*'id, mis arvutasid ruumiliste kujundite jagamist ülisuureks hulgaks pisikesteks hulknurkadeks ning tegelesid nende hulknurkade muutuste arvutustega liikuvate objektide puhul. Teiseks *pixel-shader*'id ehk protsessorid, mille ülesandeks oli loodud hulknurkade võrgustiku tahkude „värvimine", neile tekstuuride kandmine, füüsikaliste efektide (peegeldused jne) loomine.

Shader'ite hulk on pidevalt kasvanud seoses pildi loomutruuduse kasvuga ja ka ekraani mõõtmete (ning koos sellega värvilahutuse) kasv suurendab arvutusteks vajalike komponentide hulka. Eelmise põlvkonna NVIDIA enda lipulaeval GeForce 7900 GTX näiteks oli 32 shader-protsessorit (24 *pixel-* ja 8 *vertex-shader*'it). Odavamatel versioonidel oli *shader*'ite hulka vähendatud.

Teine oluline kaardi jõudlust iseloomustav suurus on mälusiini laius. Sellele ei pööra sageli tähelepanu ei ostjad ega tea selle olulisust ka müüjad. Kaasaegse 3D-graafika arvutamine nõuab erakordset kiirust ning vajalikke andmeid hoitakse graafikakaardi graafikamälus. Mälusiini laius näitab, mitut bitti suudab GPU ühes taktis mällu suunata või sealt lugeda. Seni oli suurimaks siinilaiuseks 256 bitti, odavamatel lahendustel oli see langetatud 128 või lausa 64 bitini. Siinilaiuse suurendamine on tehnoloogiliselt keeruline ülesanne. Samas nõuab kasvav kiirus aina suuremate andmemahtude liigutamist.

Tehnilised andmed ja testitulemused

	8800Ultra	8800GTX	8800GTS	8600GTS	8600GT	8500GT
GPU	G80	G80	G80	G84-400	G84-300	G86-300
GPU kiibitehnoloogia (nm)	90	90	90	80	80	80
Graafikamälu (MB)	768	768	640/320	256	256	256
Mälusiini laius (bit)	384	384	320	128	128	128
GPU taktsagedus (MHz)	612	575	500	675	540	450
***Shader*'ite taktsagedus (MHz)**	1500	1350	1200	1450	1180	900
Graafikamälu taktsagedus	2160 MHz GDDR3	1800 MHz GDDR3	1600 MHz GDDR3	2000 MHz GDDR3	1400 MHz GDDR3	800 MHz DDR2
Graafikamälu maksimaalne ribalaius (GB/s)	103,7	86,4	64	32	22,4	12,8
***Shader*'ite arv**	128	128	96	32	32	16
Väljundite / sisendite tugi						
CRT (25-pin D-SUB VGA)	2 x üleminek	2 x üleminek	2 x üleminek	2 x üleminek	2 x üleminek	1
DVI	2 x Dual-Link	2 x Dual-Link	2 x Dual-Link	2 x Dual-Link	2 x Dual-Link	1 x Dual-Link
TV-Out	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH
HDTV tugi kaardil	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH
HDCP tugi kaardil	JAH	JAH	JAH	JAH	EI	EI
Video-In	JAH	JAH	EI	EI	EI	EI
DirectX toetatud versioon	10	10	10	10	10	10
OpenGL toetatud versioon	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1	2.1
Hind (krooni)	11900	9200	6445/4950	3230	2195	1385

3DMark2001SE V.3.30 (3DMarks)

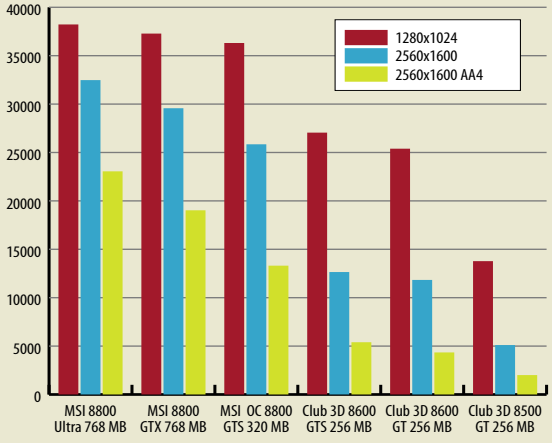

3DMark2003 V.3.60 (3DMarks)

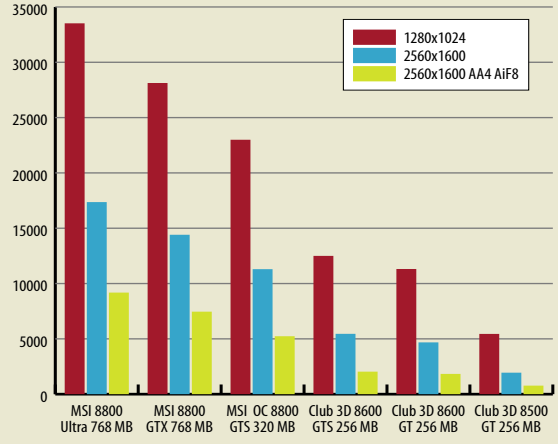

3DMark2005 V.1.20 (3DMarks)

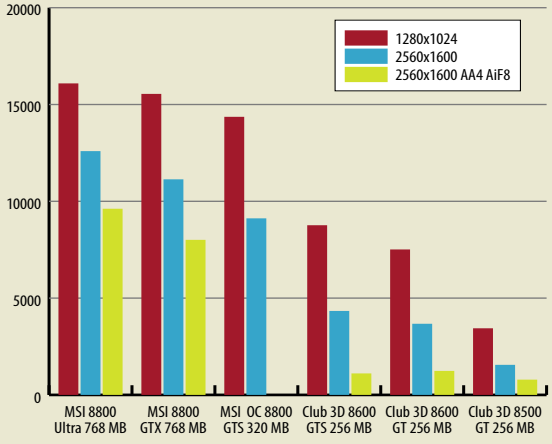

3DMark2006 V.1.02 (3DMarks)

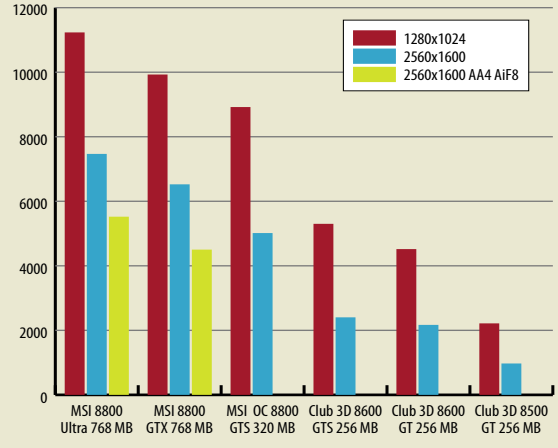

Kuus kaarti [digi] hinnata

8800 ULTRA (GIGABYTE), Ordi, 11 900 krooni

Tegemist on küll NVIDIA uue perekonna kõige kiirema ja vingema kaardiga, aga kiiruselisa pole võrreldes GTX-seeriaga sugugi nii suur kui 30protsendiline hinnakasv.

[d] HINNANG: 8

8800GTX (MSI), ML Arvutid, 9200 krooni

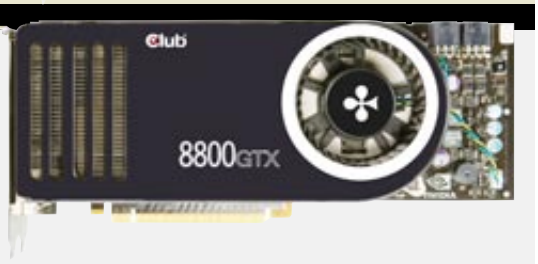

Kiiruses Ultrale väga palju alla ei jää. Seega, arvestades juba Ultra võimsust ja kiirust, tuleb tõdeda, et ka 8800GTX on ülimalt kiire videokaart. DirectX 10 puhul on enam kui kindel, et vajadus suure kiiruse järele on meeletu. Loota võib, et selle kaardi hind langeb peagi veel veidi ning temast saab selle põlvkonna *high-end*-kaartide parim ja mõtekaim esindaja.

[d] HINNANG: 9

8800GTS 640 MB (CLUB 3D), Ordi, 6445 krooni
8800GTS 320 MB (MSI), ML Arvutid, 4950 krooni

8800GTS seeriast on kaks kaarti, üks 640 MB mäluga, teine 320 MB mäluga. 320 MB MSI kaart on juba tehases ülekellatud samadele taktidele, mis GTXil, millest jääb teda eristama ainult see, et kaardil on 32 shader'it vähem ning väiksem mälumaht. Hinnavahe on 1500 krooni, aga meile meeldib 320 MB mäluga odavam versioon isegi rohkem, tegemist on hetkel parima hinna ja kvaliteedi suhtega kaardiga. Kui sul pole hiiglaslikku monitori, mis nõuaks ka mängudes väga kõrget resolutsiooni, piisab 320 MB mälust küll. Kui sul juba on 20 000-kroonine monitor, siis osta parem 8800GTX või Ultra. Samas on 320 MB versioon 19- ja ka 20tolliste monitoride omanikele ideaalne.

[d] HINNANG: 8 (640 MB versioon)
[d] HINNANG: 9,5 (320 MB versioon)

8600GTS (CLUB 3D), Ordi, 3230 krooni

Ei saa rahul olla. Kuigi tegemist on säästukaardiga, peab tunnistama, et 32 *shader*'it on häbiväärselt vähe. NVIDIA ütleb küll, et teeb odavat DirectX 10 kaarti, aga mis kasu sellest on, kui kaart ei jõua DirectX 10 rakendusi vedada.

[d] HINNANG: 5

8600GT (CLUB 3D), Ordi, 2195 krooni

Hind on 1000 krooni võrra väiksem kui 8600GTSil ja kui sa just pead väga odava kaardi ostma, vali parem see. Osta mõne korraliku tootja mudel, kella ise üles ja saad sama tulemuse, mis 8600GTSil.

[d] HINNANG: 6

8500GT (CLUB 3D), Ordi, 1385 krooni

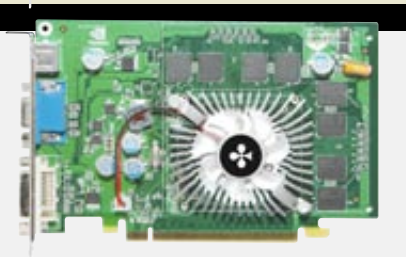

Hind kõvasti üle 1000 krooni, kiirust pole ollagi. Mõttetu kaart, sest me ei suuda hetkel küll välja mõelda DirectX 10 nõudvaid programme, mis poleks mängud või 3D-graafika rakendused. Mängida selle kaardiga aga sama hästi kui ei saa, ka DirectX 9 mänge mitte. Totaalne koonerdamine, ainult 16 *shader*'it, kaardil on kogu aeg hing kinni. See kaart pole suurt parem kui integreeritud graafikakivid.

[d] HINNANG: 4

HELIN LOIK

Tavaline sülearvuti

ASUS X50M, Entre, 12 990 krooni

Asuse sülearvutid meil miskipärast kuigi populaarsed pole, erinevalt näiteks Asuse firmamärki kandvaist emaplaatidest. Ometi võib Asuse nime alt leida mitmeid põnevaid sülearvutimudeleid ning kahjuks ka vähempõnevaid.

● Arvuti, mille korpusel on kiri Asus F5 Entertainment System tundub ju paljulubav, kas pole? Kust iganes lubatud meelelahutus peale peab hakkama, igatahes korpusest ei alga see teps mitte. Üsna plastmassine ja tavalise väljanägemisega korpus ei võidaks just kuigi paljusid disainikonkursse, aga ega arvuti olegi eputamiseks, ikka töötamiseks.

Töö saab tehtud, asjad aetud

Töötada X50M-iga saab. Protsessor, mis pole just kõige väledamate killast, saab Vistaga edukalt hakkama ning kontoritöödes nurisemist pole. 120 GB kõvakettast jagub keskmise kasutaja jaoks maa ja ilm. 15tolline ekraan on suur ja selge ning kuigi resolutsioon 1280 x 800 pikslit võib kotkasilmadele liiga mannetu tunduda, sobib see igati neile, kel silmad sageli väsima kipuvad.

Klaviatuur klõbiseb ning paindub käe all, kuid kirjutamisel see ei sega. Laiale randmetoele on käsi mugav toetada. Ometi pole arvuti klaviatuur ei eesti ega vähemalt veidigi sarnase rootsi keele paigutusega, vaid hoopis US International. Kleepimistöö tuleb seega ikka ise ära teha.

Puuteplaat millegi erilisega silma ei paista, kuid ühest tükist liistaku kummagi otsa alla paigutatud puuteplaadi nupud reageerivad raskelt ja tuimalt ning pikemat aega arvuti taga istudes tahaks ikka korralikku hiirt kasutada. Samas tuleb Asust kiita selle eest, et puuteplaati ja selle nuppe saab välja lülitada korpusele välja toodud nupust. Pole vaja karta, et kui pruukida arvutit lauaarvutina ja käega üle plaadi nühkida, siis võiks midagi ära rikkuda.

Asine, kuid kesine

Suhteliselt odaval sülearvutil on siiski kaasas paar kasulikku haldusvahendit. Võrguprofiilide vahel lülitumise tarkvara on teretulnud igale kasutajale, kes sageli erinevate seadistustega võrgus käib, ning värviesitusrežiimide muutmine on lihtne, näiteks filmide vaatamise ajaks saab keerata värvid soojemaks või kirkamaks. Arvutiga antakse kaasa ka sülearvutikott ja hiir, mis on küll väike, kuid ajab hädapärast asja ära. Sülearvutikott on kerge ja õhuke, mahapillamisel põrutuse eest ei kaitse, kuid pisut polsterdust siiski pakub ja on ikka parem kui mitte midagi.

X50M häda on selles, et temas pole midagi erilist, mis sunniks teda eelistama suvalisele teisele sama hinnaklassi sülearvutile. Ei ole selles arvutis midagi väga head ega ka midagi väga halba, kui nõrk aku välja arvata.

[d] SVEN VAHAR

[TESTITULEMUSED]

3DMark 06: 160
3DMark 03: 1034
PCMark 05: 2208
Protsessor: 2265
Mälu: 3175
Graafika: 1036
Kõvaketas: 3038
Akutest: 1 h 2 min

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: AMD Mobile Turion 64 MK36
Graafika: NVIDIA GeForce Go 6100
Mälu: 1 GB RAM
Kõvaketas: 120 GB
Optiline seade: DVD+/-RW DL
Ekraan: 15,4" WXGA 1280 x 800
Muu: 4 x USB, WLAN (b/g), Bluetooth, modem, võrgukaart, ExpressCard 54, mälukaardilugeja (SD, MS/Pro, MMC, XD), kõrvaklapipesa, mikrofonipesa, VGA-väljund, 1,3megapiksline veebikaamera, hiir ja sülearvutikott
Tarkvara: Windows Vista Home Basic, Norton Internet Security prooviversioon, Nero, Asuse haldustööriistad
Kaal: 2,6 kg

[d] HINNANG:

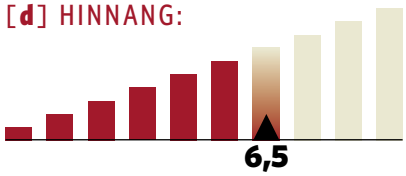

Maitse asi. Selle sülearvuti välimus meeldib? Osta ja kasuta. Aga sa ei jää millestki erilisest ilma, kui mõne muu arvuti valid.

Tahvel ja krihvel

HP TABLET TX1020SC, Büroomaailm, 19 990 krooni

HP värskelt ilmavalgust näinud tahvelarvuti lubab tantsu ja tralli kogu perele. Pealtnäha sarnane populaarsetele dv-seeria sülearvutitele, on see siiski ainus, millel saab kaela muretult tagajärgi kartmata kahekorra käänata.

● HP tx1020sc on tahvelarvuti, mis tähendab, et puutetundlikku ekraani saab keerata 180 kraadi ning selle siis kaanena klaviatuuri peale kinni vajutada. Arvuti muutub pontsakaks, ent mugavalt käsitsetavaks üheksainsaks suureks ekraaniks. Tahvlispetsiifilised abirakendused ja krihvli tugi on sisse lülitatud kogu aeg, pole vaja midagi eraldi käivitada või seadistada.

Krihvel hiire asemel

Ekraanipildi keeramine 90kraadi võrra käib ekraani serval oleva nupu abil. Puutetundlikul ekraanil saab nuppe vajutada ja aknaid lohistada ka sõrmega, ent märksa mugavam on seda teha peene otsaga krihvli abil. Tahvlirežiimis saab kirjutada kas käekirjatuvastust või ekraanil olevat miniklaviatuuri kasutades, kuid kumbki pole nii mugav kui traditsiooniline klaviatuur.

Ekraan on meeldivalt vastupidav ning erinevalt tavalisest sülearvuti ekraanist võib sellelt julgemalt sõrmejälgi maha nühkida või tolmu tõmmata. Ilmselt puutetundliku ekraanikatte ehituse või paksuse tõttu on pilt õige veidi viletsam kui keskmisel sülearvuti läikekraanil. See-eest pole peegeldus nii häiriv, kokkuvõttes on tegemist hea kompromissiga. Klaviatuur on hea ja tugev ning kui väikeste funktsiooniklahvidega harjuda, siis igati mõnus.

Tegemist pole just ülemäära võimsa arvutiga. HP tx1020sc veab välja nii Windows Vista kui kõik igapäevased rakendused, kuid kiirus- või jõudlusrekordeid sellega ei purusta, aga see polegi olnud eesmärk. See arvuti on mõeldud esitlusteks, piltide ja videote vaatamiseks ning näitamiseks. Selle arvuti võlu ilmneb siis, kui on vaja võimalikult kompaktset seadet, millega DVDd vaadata või veebi brausida.

Varuaku kauba peale

Nagu HP multimeediaarvutitele kohane, on ka sellel kaasas kaugjuhtimispult, millega saab Media Centeri rakendust juhtida ka eemalt. Pärast seda, kui oled korra kompaktses tahvlirežiimis arvutit süles hoidnud ning veebi brausinud, tundub tavaline sülearvuti ruumi raiskava jõletisena.

Muide, arvutiga on kaasas kaks akut, mis on HP poolt igati mõistlik otsus, sest ühe aku vastupidavus on alla keskmise nõrk. Enne reisi tasub kindlasti mõlemad akud laadida ja kaasa võtta. Ja kõrvaklapid võiks samuti kotti pista, sest töötava ventilaatoriga on tx1020sc üsna lärmakas.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: AMD Turion 64 X2 TL-50 1,6 GHz
Graafika: NVIDIA Geforce Go 6150
Mälu: 1 GB RAM
Kõvaketas: 120 GB
Optiline seade: DVD+/-RW DL LightScribe
Ekraan: 12" WXGA 1280 x 800
Muu: 3 x USB, WLAN (a/b/g),Bluetooth, modem, võrgukaart, ExpressCard 54, 5-in-1 mälukaardilugeja (SD, MS/Pro, MMC, XD), HP laienduspordiliides, sõrmejäljelugeja, 2 kõrvaklapipesa (tavaline + SPDIF), mikrofonipesa, VGA-väljund, S-Video TV-väljund, veebikaamera, kaugjuhtimispult, 2 akut
Tarkvara: Windows Vista Home Premium, Norton Internet Security prooviversioon, HP QuickPlay meediapleier, Roxio Creator Basic, HP Photosmart Essential, HP taastuspartitsioon
Kaal: ~2 kg (sõltub akust)

[TESTITULEMUSED]

PCMark 05: 2525
Protsessor: 3190
Graafika: 9262
Mälu: 2917
Kõvaketas: 3608
3DMark 06: 142
3DMark 03: 947
Akutest:
4 elemendiga aku 1 : 26,
6 elemendiga aku 1:59

[d] HINNANG:

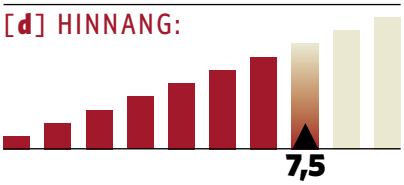

Mõnus mobiilne lõbu- ja ajaviitearvuti, igapäevaseks tööarvutiks kohmakas ja väike. Ometi on oma nunnufaktor temas olemas.

Selge pilt!

LOGITECH QUICKCAM DELUXE FOR NOTEBOOKS, küsi arvutipoodidest, umbes 800 krooni

Logitech QuickCam Deluxe for Notebooks on üks umbes miljonist sülearvuti külge klõpsamiseks mõeldud veebikaamerast. Sülearvuti, millel veebikaamerat sisse ehitatud pole, saab selle abiga „nägijaks".

● Aprillikuisest veebikaamerate supertestist jäid Logitechi kaamerad silma eelkõige hea pildikvaliteedi tõttu ning nagu selgub, pole ka see kaamera erand. Testimise mõttes võrdlesin keskmise sülearvuti sisseehitatud veebikaamera ning QuickCam Deluxi pilti ning vahe oli mäekõrgune Logitechi kasuks, pilt paistis justkui kaks korda teravam ning selgem.

Värvustasakaal on paigas ning kontrast samuti, inimese nägu ei muutu kaamerapildis redispunaseks ning laevalgustus ei tekita laubale teravate piirjoontega valget laiku, värviüleminekud on sujuvad ning puudub pisikestele veebikaameratele nii iseloomulik ruuduline muster. Kas on abi sellest, et objektiiv on klaasist, mitte plastist, või lihtsalt nutikast tarkvarast, kuid tulemus on veebikaamera kohta muljetavaldav.

Kaasasolev tarkvara on lihtne ja arusaadav ning kõik vajalikud seadistused hõlpsalt ligipääsetavad. Eriefekte on vaikimisi kaasas vähe, kuid neid saab Logitechi veebist juurde laadida. Ainsana väärib vast nurinat nõrguke klamber, mis kinnitub küll sülearvuti ekraani külge, kuid mida suure monitori servale või lauale on raske seisma panna. Kaameraga on kaasas pehme kotike, millega on kaamerat hea kaasas kanda, ilma et juhtmed kotis muude asjadega sassi läheksid. Saada on ka mitmeid kordi odavamaid kaameraid, ent kui pildikvaliteet on rahast tähtsam, siis marss poodi seda kaamerat küsima!

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendus: USB
Resolutsioon: 1,3 megapikslit, 640 x 480 pikslit
Muu: sisseehitatud mikrofon, kiirpildistamise nupp, kinnitusklamber
Tarkvara: näotuvastus- ja -järgimistarkvara, reaalajas eriefektid, veebist laetav HP Photosmart Essential
Nõudmised arvutile: Windows 2000, Windows XP või Windows Vista (Windows Experience Index 3)

[d] HINNANG:

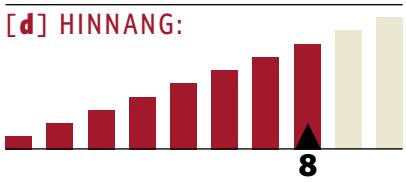

Ameerika ime

SÜLEARVUTIALUS LOGITECH ALTO, K-Arvutisalong, 1490 krooni

Laua taga pole sülearvutiga kunagi nii mugav töötada kui lauaarvutiga. Sülearvuti häda, korraliku normaalpaigutusega ja -suurusega klaviatuuri puudumise ning ekraani ja klaviatuuri liiga lähedal paiknemise vastu pakubki rohtu Logitechi Alto.

● Lahtikäival alusel, mis näeb välja suure mapi moodi, on sisseehitatud klaviatuur ning tugi sülearvuti jaoks. Teoorias peaks saama 45kraadise nurga all olevale alusele toetada lahtise sülearvuti, ühendada aluse klaviatuuri USB-kaabli kaudu arvutiga ning edasi juba mugavalt töötada. Teoorias sellepärast, et kui õhem ja kergem sülearvuti püsib poolpüstisel alusel kindlalt, kipub suurem ja raskem ära vajuma. Eriti nukker on lugu sellise sülearvutiga, mille esiserv on altpoolt kumer või kaldu. Näiteks suur ja raske ThinkPad T30 kippus iga liigutuse peale alla vajuma. Kaadervärk võtab laual ootamatult palju ruumi: vaja on sügavuti vähemalt pool meetrit aluse jaoks ning sellele lisaks peaks veel olema ruumi käte toetamiseks.

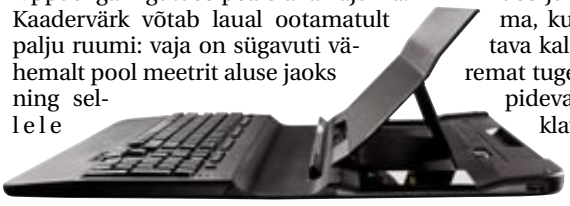

Samas, kui laual ruumi jagub ja sülearvuti püsib alusel kindlalt, on seda päris mõnus kasutada. Meediapleieri ja brausimise jaoks mõeldud lisanupud paiknevad ülaservas nagu sülearvutilgi ega jää töötamisel ette. Klaviatuur on pehme, kuid ei tundu ebameeldivalt painduv, ning praktiliselt klõbinavaba. Sisseehitatud USB-jaotur on teretulnud lisa.

Tuleb tunnistada, et Alto suhtes jäid mu tunded segaseks. Ühest küljest on idee ju hea ja välimus igati priima, kuid ometi tahaks muudetava kaldenurgaga alust ning paremat tuge, et ka suurem sülearvuti pidevalt ära ei vajuks. Pealegi on klaviatuur USA paigutusega. Mitte-Eesti paigutused hakkavad meile iga päevaga järjest vähem meeldima. Suurfirmadel oleks aeg tunnistada Eesti kui riigi ja eesti kultuuri olemasolu.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Klaviatuurilaotus: US International
Ühendused: 3-pordine USB-jaotur, USB-porte toitva vooluadapteri pesa (adapterit kaasas pole)
Mõõtmed: kinniselt 43 x 49 x 3,6 cm, lahtiselt 43 x 28 x 2,2 cm (klaviatuur)
Kaal: 2,27 kg

[d] HINNANG:

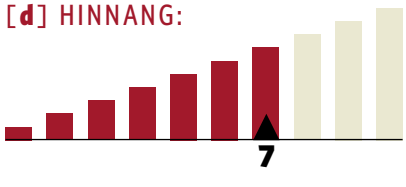

Hea ja töökindel, ver. 2

THUNDERBIRD 2.0, www.mozilla.com, tasuta

Aprilli teises pooles ilmus populaarsest meiliprogrammist Thunderbird kauaoodatud 2.0 versioon. Mida uut see endaga kaasa tõi ja kas programmi uuendamine tasub vaeva? Millest jäävad ilma uue ärapõlgajad?

● Kui on mingid programmid, mille uuendamisega tuleb alati ettevaatlik olla, siis on selleks kindlasti meiliprogrammid. Brauserite uuendamisel piirdub hädа halvimal juhul kadunud järjehoidjatega ja meelest läinud paroolidega, kuid ebaõnnestunud meiliprogrammi vahetamisel või uuendamisel kaduma läinud kirjad põhjustavad juba järgu võrra suuremat meelehärmi.

Valutu vahetus

Seni on enamus Thunderbirdi eelmiste versioonide uuendusi suhteliselt valutult läinud ning nõnda ka seekord. Õnneks oli mul võtta kohe kaks arvutit, milles ühes Thunderbirdi versioon 1.5 ja teises veel iidvana 1.0.7. Loomulikult varundasin enne uuendamist kõik oma meilid, kuid selgus, et seda poleks vaja olnudki. Uuendamise käigus võttis uus versioon vanast kõik vajaliku üle ning kaduma ei läinud midagi.

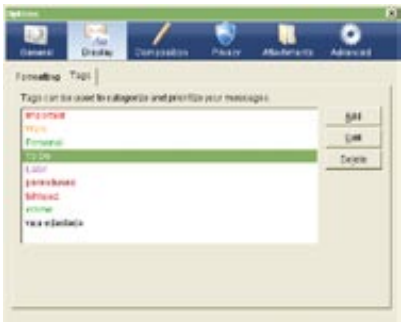

Meilidele lisatavad värvilised sildid aitavad meilboksist eriteemalisi kirju kiiremini üles leida.

Mida uut versioon 2.0 pakub? Esimesena torkab silma muidugi väljanägemine. Värskema väljanägemisega ikoonid on endisest detailsemad ning sobivad kasutamiseks ka vähendatud kujul. Lisandunud on võimalus liikuda loetud kirjade ajaloos edasi-tagasi nuppudega, meilboksi saab kuvada nüüd mitmes erinevas vaates tavapärase puustruktuuri asemel, näiteks lasta kuvada ainult lugemata kirjadega kaustu või kaustu, mis sisaldavad hiljutisi kirju. Kiiremaks on muudetud töö salvestatud otsitulemuste kaustadega ning on lisatud võimalus kirja seest teksti otsida ja esile tõsta Firefoxist tuttava *find-as-you-type* kiirotsinguga. Uutest meilidest teatavas hüpikaknas kuvatakse nüüd kirjade teema, saatja ja väike sisu eelvaade.

Gmail täielikult toetatud

Varasemast lihtsam on Gmaili kontolt kirju Thunderbirdi tõmmata, vaja on sisestada vaid nimi ja parool. Viimaks ometi pakutakse meilide sildistamise võimalust, kombineerides neid ka salvestatud otsingutega, nii et kirju saab juba üsnagi paindlikult grupeerida ja sorteerida. Sissetulevatele kirjadele saab meilifiltri abiga kohe külge pookida näiteks sildi *work* või *personal* ning meilboksis kajastuvad kirjad vastavat värvi sissekandena. Nii saab teha bossilt saabunud kirjad automaatselt punaseks, et need kahe silma vahele ei jääks, ning emmelt saabunud kirjad rahulikku rohelist värvi, et neid muude meilide vahelt lihtne leida oleks.

[TEHNILISED ANDMED]

Operatsioonisüsteem: Windows 98 või uuem, Linux kernel 2.2.14 või uuem, Mac OS X 10.2.x või uuem
Protsessor: 233 MHz või kiirem, Maci puhul Intel x86 või PowerPC G3/G4/G5
Mälu: minimaalselt 64 MB, soovitatavalt 128 MB või enam, Maci puhul minimaalselt 128 MB, soovitatavalt 256 MB või enam
Vaba ruumi kõvakettal: 52 MB

Mul on üks naistuttav, kel pole avatud lähtekoodiga tarkvarast reeglina sooja ega külma ning kes pole näiteks Firefoxi senimaani kasutama harjunud, ent Thunderbird hakkas talle niivõrd meeldima, et ta nüüd igal võimalusel teistele padjaklubi liikmetele seda reklaamib. Thunderbird lihtsalt on niivõrd hea ja töökindel.

[d] SVEN VAHAR

[d] HINNANG:

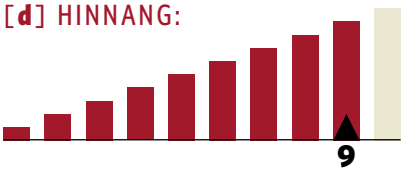

Tasuta Thunderbird, millele on saadaval ka eesti keele speller, katab julgelt 99% tavakasutajate vajadustest. Soovitame!

Tabamus allapoole vööd

SONY ERICSSON W200I, küsi mobiilipoodidest, umbes 2000 krooni

Sony Ericsson teeb häid telefone, oleme me rääkinud. Aga need on kallivõitu, oleme teinekord jälle kurtnud. Kuid W200i turuletoomine polnud Sony Ericssoni poolt enam aus mäng.

● Kui 2000 krooni eest saab sellise telefoni, siis mida imet peaks meile müüdama 5000 eest? Või 7000 eest? Milleks üldse peaks keskmine kasutaja kulutama telefoni peale üle 2000 krooni, kui tal on võimalik minna suvalisse Eesti mobiilipoodi, laduda nimetatud summa letti ja jalutada minema, W200i näpus? Tundub, et Sony Ericsson on pikaks ajaks paika pannud mõõdu, millele peab üks odav telefon vastama.

Soodne ja moodne

Alustame näiteks välimusest. Miks on seni kõik tootjad arvanud, et odav telefon on odavast ja õhukesest plastmassist, nagiseb igal puudutusel ja nupud logisevad küljes? Ei! Odav telefon võib olla väga maitsekalt disainitud musta-oranži-valgega tugevas ja monoliitsena tunduvas korpuses nagu W200i. Odava telefoni nupud võivad olla väga head, suured, täpselt õige käiguga ning igatpidi tohutult mõnusad. Ainsaks miinuseks vast *joystick*, millel on veidi teravad silmad ning mis veerandtunnise kasutamise järel pöidla üsna valusaks võtab, aga ehk harjub pöial sellega pikapeale ära.

Sony Ericsson tulistab ikka edasi. Isegi odava telefoni menüü võib olla korpusega ideaalselt ühtesobivat oranži tooni. Isegi odava telefoni karbis võib olla kaasas 128 MB mälukaart, küljes M2 kaardi pesa, kuhu saab panna kuni 1 GB kaarte, et neilt näiteks muusikat kuulata. Miks mitte sellesama odava telefoni täiesti normaalsete klappidega.

Muidugi pole Sony Ericsson kõiki turuseadusi pea peale pööranud ja W200i pealt on raha ikka kokku hoitud ka. Protsessor on sees üsna aeglane, nii et menüüdes või internetis surfamine ei käi just kõige lõbusamalt. Ekraan on üsna madala resolutsiooniga ja teraline, aga ajab asja ära. Andmesideks on ainult tavaline GPRS, ei mingit EDGE'i, rääkimata 3G-st. Bluetoothi ei ole, küll aga infrapunaliides.

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: kolmesageduslik (900/1800/1900 MHz)
Ekraan: 128 x 160 pikslit, 65K värvi
Ühendused: GPRS, infrapunaliides, datakaabli võimalus
Multimeedia: MP3, AAC, 3GP, MPEG4
Kõneaeg: kuni 7 h, ooteaeg kuni 300 h
Kaamera: VGA (640 x 480 pikslit)
Mõõtmed: 10,1 x 4,4 x 1,8 cm
Kaal: 85 g

Kes oli Otto Wilhelm Masing?

Ent see kõik ei kahanda W200i headust. W200i on pea ideaalne telefon inimesele, kes tahab odavalt saada midagi, millega helistada ja sõnumeid saata. 2000 krooni eest on siin helistamise ja sõnumite saatmise telefoni küllaga ning boonusena saab veel MP3-mängija ka.

Nagu Sony Ericssoni puhul ikka, tuleb ka selle artikli lõppu kirjutada kaks rahvuslikku lauset. Õ-tähte ei tunne ta ikka veel. Ja eestikeelne T9, millest tänapäeval ometi nii-nii palju abi oleks (kui mõelda telefoni kolinud MSNile ja Gmaili rakendusele), ei ole Sony Ericssoni inimestele ikka veel oluliseks muutunud. Nende asjade eest võtame me endiselt põhimõtteliselt punkti maha, kuni Sony Ericsson selle asja korda ajab.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG:

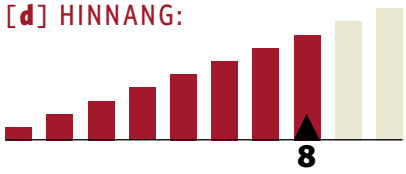

Ideaalne odav telefon helistamiseks ja sõnumite saatmiseks, kauba peale mängib MP3sid ka. Alamklassi tippklass.

Terane kõvaketas

HITACHI DESKSTAR 7K1000, küsi arvutipoodidest, umbes 5200 krooni

Kaasajal kasvavad arvuti kõvaketastele kogunevad andmemahud juba pea geomeetrilises progressioonis tänu üha kiirenevale internetiühendusele ning aina kvaliteetsemate multimeediafailide kosumisele nagu lehmade kaal ristikupõllul.

● Kusagil peab hoidma neid gigabaite, mida me oleme endale pildistanud-filminud-salvestanud või veebisaitidest aja jooksul kokku kogunud.

Tõesti kõige-kõige

Kui väliseid salvesteid oli terabaidise (1 triljon baiti = 1000 gigabaiti = 1 000 000 megabaiti) mahuga juba varemgi turul, siis kujutasid need endast kahest või enamast kõvakettast loodud massiive. Ent sellise saavutusega, et tavalisse 3,5tollise suurusega kõvakettasse mahutatakse terabait, sai Hitachi hakkama alles aasta alguses ning mõne kuu pärast oligi ta meil Eestis kohal.

Nagu *hot-swap* kuumvahetatavale vindile kohane, sai ta töötavasse masinasse ühendatud ning partitsioon loodud ja vormindatud. Kasulikku mahtu näitab opsüsteem 931,6 GB. Äri- ja itimehed loevad kilo-, mega- ja terabaite erinevalt: kui arvutivallas on kilo- 2 astmel 10 ehk 1024, siis ärimehed rahulduvad 1000ga ja nii vahe tekibki. Terabaidine iludus kannab nime DeskStar 7K1000 ning on esimene perpendikulaarset salvestustehnoloogiat kasutav lauaarvutiketas Hitachilt. Testides oli ta tõesti kõige-kõigem.

Kui senine kiireim 7200 rpm ketas – 750 GB Seagate Barracuda – jäi üsna kaugele SATA-liidesega ketaste liidrist WD Raptori seeriast (mis kasutavad aga kallitest SCSI-ketastest „laenatud“ tehnikaid ning on ka 10 000 rpm kiirusega), siis 1 TB Hitachi kaotus oli minimaalne. Topelt suurema ja hetkel ainsana maailmas pakub Hitachi 32 MB *cache*-mälu kettal.

Suure mahu ja kiiruse kohta on ketas hämmastavalt vaikne ja jahe.

Suhteliselt taskukohane

Kui hinnast rääkida, siis varem oli tavaks, et turu suurima ketta eest küsiti sellist nutmaajavat hinda, mille eest saanuks väiksemaid kokku kahe-kolmekordses mahus. Sellel terabaidisel hiiglasel on vaid veidi kõrgem hind kui kahel 500 GB kettal ehk 5500 krooni. Kiired Raptorid on tänu oma 10 000 rpm-ile väga kallid. Näiteks 150 GB ehk hetkel suurima mahuga Raptoril tuleb ühe gigabaidi hinnaks 25,5 krooni, Hitachi terabaidisel kettal maksab gigabait aga kõigest 5,5 krooni.

Seega, kel vaja arvuti kettamahtu suurendama hakata, see võiks uurida Asbis-Baltiku veebilehte ja mõelda Hitachi ketta soetamisele. Puuduste poolelt ei saa seekord tipptoote juures isegi hinna üle viriseda. Eelmainitut arvesse võttes on ta iga kulutatud krooni väärt, hindeks seega maksimum ehk 10 punkti.

[d] VEIKO TAMM

[TEHNILISED ANDMED]

Suurus: 3,5 tolli
Mahutavus: 1 TB
Liides: SATA 3,0 GB/s
Otsiaeg (l/k): 8,5 ms / 9,2 ms
Pöörlemiskiirus: 7200 rpm
Puhvermälu: 32 MB

[d] HINNANG:

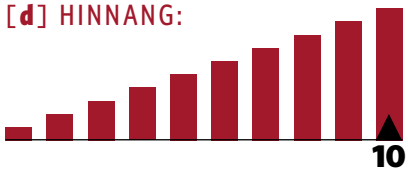

10

Esimene terabaidine kõvaketas, mis ületab kõiki ootusi. Vaikne, ülikiire ja seejuures väga mõistliku hinnaga.

Mitte miskit erilist me vahel polnud olnud

TOSHIBA SATELLITE A100-036, Rover, 12 999 krooni

Toshiba on üks neist sülearvutitootjaist, kes jagab oma kraami tootegruppidesse ning annab neile müstilisele numbrikombinatsioonile lisaks ka kena perekonnanime. Näiteks Portégé. Või Satellite. Ent eesnimega vähemalt sel arvutil vedanud pole.

● Tuleb tunnistada, et Satellite A100-036 näeb kinnisena kõvasti vingem välja kui avatuna. Kumerad nurgad ning kaarduv randmetugi on iseenesest täitsa lahedad, kuid sellega asi ka piirdub.

Kõik oleks justkui olemas...

Ühtlaselt halli paneeli ilmestavad vaid klaviatuuri kohale välja toodud kõlarid. Klaviatuurist vasemale on paigutatud meedianupud, millest mõned on topeltfunktsionaalsusega. Indikaatortulukesed asuvad kõik korpuse esiservas, samamoodi nagu ka helitugevuse reguleerimise nupp ning kõrvaklapipesa. Kõik on käe-jala juures, välja arvatud arvuti tagaküljel olevad USB-pesad, mida on üsna tülikas kasutada.

Kõlarid on muidugi kõvasti paremad, kui keskmised sülearvutikrapid, mille väljundavad on kas otse ette või suisa põhja alla suunatud ning millest hea tahtmise korral võib tõesti ka stereoheli eristada. Kuid miskipärast pole eraldi nuppudena või klahvikombinatsioonidena välja toodud helitugevuse muutmise võimalust, klaviatuurilt saab heli kas vaigistada või lubada, ent mitte helitugevust reguleerida. Kummaline.

Ekraani üle nuriseda ei saa, pilt püsib selge ka peaaegu küljelt vaadates, eeldusel, et peegeldus häirima ei hakka. Kuid kui ekraani vaadata kannatab igast asendist, siis puudutada seda ei maksa. Hoolimata sellest, et ekraani hinged käivad tihedalt, ei fikseeri need asendit kindlalt ning vähimgi puudutus paneb ekraani värisema kui tallesaba. Uue arvuti puhul on see murettekitav märk.

... aga midagi oleks nagu puudu

Randmetugi läheb arvuti töötamise ajal soojaks, kuid õnneks mitte kuumaks. Küll aga läheb arvuti põhja alt nii tuliseks, et seda ei taha käegagi katsuda, rääkimata sülle võtmisest. Klaviatuur on reklaami järgi pritsmekindel, kuid seda on raske testida, sest väikeste pritsmete peale ei lakka ka tavaline klaviatuur veel töötamast. Kui kellelgi on aga kindel soov reklaami tõele vastavust järele proovida, siis võiks seda teha aastase garantiiaja jooksul.

Kui mõne arvuti puhul saab esile tõsta tema tugevaima külje, siis selle arvuti puhul pole justkui midagi, mida reklaamida.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel CoreDuo T2060 1,66 GHz
Graafika: Intel GMA 950
Mälu: 1 GB RAM
Kõvaketas: 120 GB
Optiline seade: DVD+/-RW DL
Ekraan: 15" WXGA 1280 x 800
Muu: 4 x USB, WLAN (b/g), Bluetooth, modem, võrgukaart, PC Card-pesa, mälukaardilugeja (SD, MS/Pro, MMC, XD), kõrvaklapipesa, mikrofonipesa, VGA-väljund, S-Video TV-väljund, Firewire, ostes saab kaasa hiire ja sülearvutikoti
Tarkvara: Windows Vista Home Basic, Norton Internet Security prooviversioon, DVD Movie Factory, WinDVD, Toshiba haldustööriistad
Kaal: 2,7 kg

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03: 1264
3DMark 06: 204
PCMark 05: 2880
Protsessor: 3649
Mälu: 2703
Graafika: 923
Kõvaketas: 3411
Akutest: 1 : 32

[d] HINNANG:

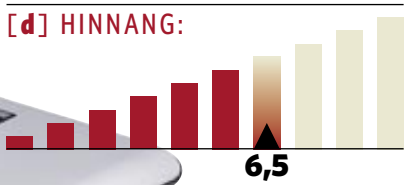

Toshiba haldustarkvara on tõesti mugav, kuid sellest jääb justkui väheks. Iseasi, et kui arvuti välimus väga meeldima peaks hakkama...

[digi] HEA OST

Pilt kui prillikivi

SAMSUNG SYNCMASTER 206BW, Euronics, 3999 krooni

Samsung on alati osanud teha häid monitore. Mitte et nad viletsaid teha ei oskaks, oskavad küll, kui tahavad, kuid nad on üsna täpselt ära tabanud keskmise kasutaja vajadused ning taipavad vajalikke omadusi oma monitoridele külge pookida.

● SyncMaster 206BW näeb edev välja, selle sõna heas tähenduses. Must lakitud pind vaheldub musta mattpinnaga ning hall liist ja sinine valgus lüliti nupu ümber on stiilne. Kui mõne monitori headus piirdubki vaid välimusega, siis selle puhul see õnneks nii pole.

Silm lausa puhkab peal

Pilt on kui prillikivi – selge ja kirgas. Ka analoogsisendi kaudu saab suurepärase pildi, seega pole tõesti tarvis põdeda DVI-liidese puudumise üle, ka vanema videokaardiga arvuti taha sobib see monitor suurepäraselt. Muide, monitoril on Windows Vista sertifikaat ja täielik HDCP tugi.

Reklaamitud reageerimisajaks on 2 millisekundit, kuid nagu me kõik hästi teame, ei ole teooria ja praktika alati just päris üksüheses vastavuses. Reaalses testis, kus ekraanil möllas kiire mängudemo, ei jäänud pilt küll hetkekski monitori taha pidama, ekraanile ei tekkinud kahtlasi varje ega jääkkujutisi. Samas eks seda oligi oodata – üha raskemaks läheb tänapäeval sellise monitori leidmine, mis kiirelt vahelduva pildiga enam hakkama ei saaks.

Teine selle monitori palju reklaamitud omadus on 3000 : 1 kontrastivõime. Tegemist on dünaamilise kontrastivõimega, mis tähendab seda, et kuigi monitor ei suuda luua 3000 : 1 kontrasti siis, kui ekraanil on korraga väga heledad ja väga tumedad alad, suudab ta seda siis, kui ekraanil on kujutatud vaid suhteliselt sarnane värvivahemik, näiteks on kõik värvid suhteliselt tumedad või suhteliselt heledad. Seega pole see päris õige 3000 : 1 kontrast, kuid väga paljudes olukordades on see kõvasti parem kui mitte midagi.

Lühikese kaelaga kaunitar

On näha, et Samsung on vaikeseadistustes lõivu maksnud mida-värvilisem-seda-uhkem põhimõttele. Värvid on veidi üle krutitud ning mahedamad üleminekutoonid lähevad kaotsi. Suureks puuduseks seda lugeda ei saa, sest pilti on lihtne oma soovi järgi seadistada. Kahju on vaid sellest, et monitoril puudub värviesitusrežiimide vahel lülitumiseks eraldi nupp.

Lausa patt on ka see, et sel monitoril ei saa muuta ekraani kõrgust, seega ei õnnestu pikematel kuttidel monitori oma silmade jaoks sobivamale kõrgusele kergitada. Muus osas on tegemist siiski äärmiselt õnnestunud monitoriga ning seda ostes peab küll üsna pirtsakas olema, et mitte rahule jääda.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Suurus: 20 tolli
Loomulik lahutusvõime: WSXGA+ 1680 x 1050
Ekraanivorming: 16 : 9
Piksli suurus: 0,258 mm
Kontrastsus: 3000 : 1 (dünaamiline)
Heledus: 300 nitti (cd/m²)
Reaktsiooniaeg: 2 ms (GTG)
Vaatenurk (H/V): 160˚/160˚
Liidesed: DVI-D, D-SUB VGA
Muu: Windows Vista sertifitseeritud, HDCP
Tarbitav võimsus: kuni 55 W
Mõõtmed: 47,6 cm x 39,6 cm x 21,9 cm
Kaal: 5,3 kg

[d] HINNANG:

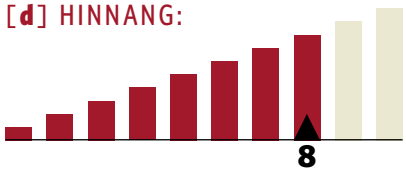

Soodne, kena ja hea pildiga – mida sa hing veel ihkad? No võib-olla ehk paremat reguleeritavust ja mõnda lisanuppu.

acc
ACME COMPUTER COMPONENTS

KOJU JA

Xerox Phaser 6110,
värvilaser A4, 2400dpi,
16 lk/m mv, 4 lk/m värv.,
32MB, USB 2.0

3620.-

XEROX

US F3Jc
aan: 15,4" WXGA Glare, Splendid
Core Duo T2350 1,8GHz
B 533FSB
afikakaart: GF 7300TC 512MB
lu: 1024MB DDR2-667
vaketas: SATA 160GB 5400rpm
tiline seade: SM DL 8xDVD+/-RW
u: Gigabit võrgukaart, WLAN
.11g, 4xUSB 2.0, IEEE 1394,
väljund, DVI, mälukaardilugeja,
M veebikaamera, 6-elemendiga
, 2,8kg, Eng, Vista HP, kott, hiir

17 499.-

ASUS

Asus MM17DE-B 17" LCD
Värskendussagedus: 80kHz
Punktisuurus 0.264
Kontrast: 600:1
Reaktsiooniaeg: 8ms
Vaatenurk: H=150 V=130
Heledus: 400 cd/m²
Muu: VESA seinakinnitus,
TCO03, must

2370.-

ASUS

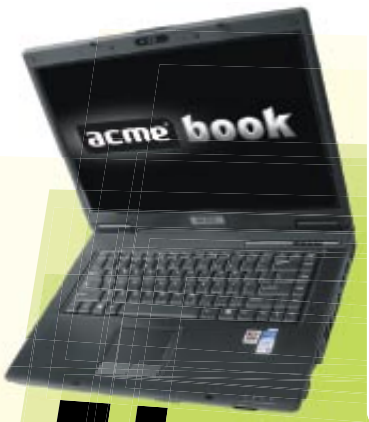

AcmeBook Force AB09-Z96J
Ekraan: 15,4" WXGA
Protsessor: Core 2 Duo T7200
Graafikakaart: ATI x1600
Mälu: 2GB
Kõvaketas: 120GB
Optiline seade: DL DVD RW
Muu: Bluetooth, 9-elemendiga aku,
WLAN 802.11 a/b/g, Gigabit võrgukaart,
4x USB 2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund,
ExpressCard, kaks mikrofoni, sisseehitatud veebikaamera, ilma operatsioonisüsteemita, kott, hiir, 3,25 kg

acme

17 290.-

Asus VW191S 19" laiekraan-LCD
Värskendussagedus: 80
Punktisuurus: 0.285
Kontrast: 700:1
Reaktsiooniaeg: 5ms
Vaatenurk: H=160 V=160
Heledus: 330 cd/m²
Muu: kõlarid, must

2840.-

ASUS

Toshiba Satellite A100-036
Ekraan: 15,4" WXGA TruBrite
Protsessor: Core Duo T2060 1,6GHz
1MB 533FSB
Mälu: 1024MB DDR2-533
Kõvaketas: SATA 100GB 5400rpm
Optiline seade: SM DL DVD +/- RW
Muu: WLAN 802.11g, Bluetooth,
4xUSB 2.0, IEEE 1394, TV-väljund,
5-in-1 mälukaardilugeja,
Vista Home Basic, 2,7Kg

12 990,-

TOSHIBA

HOLUX

HOLUX GPSmile53C CAR NAVIGATOR
3,5" 320x240 puutetundlik LCD-ekraan, Samsung 400MHz protsessor, 64MB SDRAM, SIRF Star III, 20 kanalit, SD/MMC mälukaardipesa, taaslaetav 2400mAh aku, kuni 8t, muusika, foto, video, E-book lugeja, sisseehitatud kõlar, EL kaart DVD + 512MB SD mälukaart

3599.-

KONTORISSE

CANON IXUS950IS
[illegible]0 megapikslit, 4x optiline [illegible]um optilise pildistabilisaatori-[illegible]a, Advanced DIGIC III protses-[illegible]or, näotuvastus, AF/AE/FE, punasilmsuse kõrvaldamine, [illegible]5" PureColor LCD-ekraan, ISO 1600 tundlikkus ja Auto ISO [illegible]hift režiim, 18 pildistusrežiimi, VGA ja Time Lapse video

6157.-

Canon

A4TECH X-750F SILVER
Extra High Speed laserhiir, 2500dpi, 3x Fire Button, PS2+USB LASER

330.-

A4 TECH

Sony DSC S700
7,2 megapikslit, 3x optiline suum, toetab MSDuo/MSPro/Duo mälukaarte, 2,4" LCD-ekraan, 24MB sisemist mälu, 2x AA akut.

3000.-

SONY

CASE LOGIC TKM15M
Notebook Messenger Bag sülearvutikott, pruun, 15,4"

600.-

case LOGIC
Life. Simplified.

Canon DC230
megapiksline salvestus, 35x optilise suumiga objektiiv (1000x digtaal-suum), tõeline laiekraan laia 2,7" LCD-ekraaniga ja 0,27" 16:9 värviline EVF, DIGIC DV II protsessor, Dual Layer salvestuse tugi, Quick Start, juhtkang, Slimline, MiniSD-ühilduv, USB 2.0

7840.-

Canon

EasyMP4 Player EM851
1/2GB, MPEG-4 (AVI) video taasesitus, JPEG, FM-raadio, salvestus, häälsavelstus, 2" 65K värviga LCD-ekraan, mit-miktegumitugi, taaslaetav liitium-ioon aku, mängud, E-book lugeja, Metallic disain

749.-/999.-

Easy

Sony DCR DVD105E
DVD-käsikaamera, 800 kilopikslit, 2,5" LCD-ekraan, 20x optiline suum, USB 2.0, DV-väljund

7600.-

SONY

EasyMP3 Player EM639
1/2GB, FM-raadio, häälsalvestus, USB 2.0, 132x32 LCD-ekraan, 12t AAA aku, 6 ekvalaiserirežiimi, 25g

Easy

429.- /589.-

Räpp telefon

NOKIA 5700 XPRESSMUSIC, küsi mobiilipoodidest, umbes 6000 krooni

Viimasel ajal on kõik kuidagi väga räpiks kätte läinud. Nüüd on suisa räpi, hip-hopi ja pungiteemad telefoniga kohe ostes kaasas. Ekraani taustaks on grafitiaerosooliga soditud plank ning sõnumi saabudes kraabib diskor plaati. Väga noortepärane.

● Nokia 5700 XpressMusic avaldas esmapilgul täitsa muljet. Muidu neid keskpäraseid klotse tuleb nagu Vändrast saelaudu, kuid see XpressMusic on funktsionaalsuse ja sisu poolest natuke edevam kui teised viimase aja Nokia muusikamängijad.

Erilisust lisab sellele mudelile ehk see, et räpi- ja tümpsulugudele pääseb kiirelt ligi, keerates telefoni numbriklahvistikku 180 kraadi võrra. Inglise keeles ütlevad nad selle kohta twist. Kahvistikku täiesti teisipidi ehk 180 kraadi keerates saab vahetada muusikapleieri ning telefoni funktsionaalsuse vahel ning vahepealsed 90kraadised twist'imised annavad kiire juurdepääsu foto- ja videokaamerale.

Läbimõeldus ruulib

Siiani olen alati vaimustunud telefonidest, mis ei palu mul nende enda handsfree-kõrvaklappe kasutada, nii ka Nokia 5700 XpressMusicu puhul. Ma saan vabalt mis tahes 3,5 mm pistikuga suured ja mugavad lemmikklapid telefonile sappa lükata ja läbi eraldi „suurepärast helikvaliteeti" pakkuva *chip*'i microSD-kaardi pealt muusikat nautida.

Mõned plussid veel. Mälukaardi vahetamiseks ei pea enam telefoni välja lülitama, pole ka enam seda tobedat Nokia laia otsaga arvutiühenduse pistikut. On hoopis USB ning muusikalood lähevad väga mõistliku kiirusega telefoni. Väike miinus on ehk see, et läbi USB ei oska telefon end veel laadida.

Kuna uuel telefonil polnud algul kuigi palju muusikat sees, siis võtsin ühe poest toodud muusikaplaadi, pistsin selle arvuti CD-lugejasse ja käivitasin Nokia PC *suite*'iga kaasas oleva muusikaga ringikäimise programmi. Imekiirelt leiti plaadilt kõikide lugude pealkirjad, esitaja ning plaadi nimi, läks mõni minut ja mul oli plaat koos kõigi lugude ja nende pealkirjadega nagu imeväel telefoni kopeeritud.

Konkurentidele kõva pähkel

Aasta tagasi imetlesin SonyEricssoni Walkman-telefonide nööpkõrvaklappe. Tollal oli see uus tase telefoniga kaasasolevate kõrvaklappide puhul. Pead küll ei anna, aga sellel Nokia 5700 XpressMusicul on vist Nokia telefonide seast esimesena kaasas samasugused nööpklapid nagu paarematel SE Walkman 800 seeria muusikatelefonidel.

Menüüde sisu on ka natuke edevam kui siiani on S60v3 Symbiani telefonidel olnud. Nimelt on sellel mudelil S60v3 koos FP1-ga ehk lisatud on uus kasutusmugavust parandav *feature pack*. Tavapärase Gridi ruudustikmenüü asemel võib valida näiteks V-kujulise või hobuserauakujulise menüüvaate. Efektne, kuid esialgu mitte väga mugav.

Peamine konkurent muusikatelefonide tootjate seas on muidugi Sony Ericsson ja selles valguses on Nokia 5700kroonine hind võib-olla natuke liiga kõrge. Just võib-olla, sest näiteks Sony Ericsson W710i või W610i ei ole 3G-telefonid nagu Nokia 5700, aga samas on nad ka 1500 krooni odavamad ja sisu poolest mitte halvemad. Seda, kas sa tahad 3G ja veidi suurema ekraani eest 1500 krooni juurde maksta, pead ise otsustama. [d] OLIVER OJAMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: neljasageduslik (850/900/1800/1900 MHz)
Ekraan: 240 x 320 pikslit, 160K värvi
Ühendused: USB, 3G, GPS, HCCSD, EDGE, Bluetooth, infrapunaliides, FM-raadio
Kõneaeg: kuni 3,3 h, ooteaeg kuni 230 h
Mälu: 64 MB RAM, 128 MB flash-mälu, microSD-pesa
Kaamera: 2 megapikslit
Mõõtmed: 10,8 x 5 x 1,7 cm
Kaal: 115 g

[d] HINNANG:

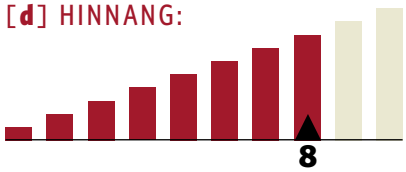

Hetkel üks parimaid Nokia muusikatelefone. Peale aku kestvuse ja veidi kõrgena tunduva hinna ei oska millegi üle kurta.

90th Anniversary
CASH BACK

Nikon

At the heart of the image

Pilt kajastab tegelikku suurust ja peaaegu tegelikku kaalu.

Nikon D40x. Uskumatult kerge ja väike nii hea DSLR-i kohta.

D40x-i Nikkori lääts ja Nikoni tehnika tagavad kiire reageerimise, elavad värvid ja üliterava autofookuse. Seejuures on kaamera väike, kerge ja väga lihtsa menüüga. Laiast lisatarvikute valikust rääkimata.

Nikon D40x DIGITAL

10.2 MEGA PIKSLIT*

MAAILMA KERGEIM DSLR

TIPA 2007

TASUTA! Nikon SCHOOL BASIC www.nikonschool.eu

Nikon, mitte lihtsalt kaamera.

www.nikon-is-different.com

*10 megapikslilliste APS-C mõõdus sensoriga DSLR kaamerate seas aku, mälukaardi ja kaitsekorgita. Seisuga 6. märts 2007. a. Allikas: Nikon Corporation.

Maailma väikseim *boombox*

SAMSUNG YP-K5 (2 GB), küsi elektroonikapoodidest, 2790 krooni

Samsungi toodete kohta võib öelda nii head kui halba, aga kindel on see, et kui maailmas üldse on tootja, kes üritab kogu aeg midagi uut ja kummalist välja mõelda, siis on see just Samsung. Võtkem näiteks maailma väikseim *boombox*.

● Ametlikult kannab ta igavat nime YP-K5, kuid sisuliselt on tegu šiki disainiga MP3-mängijaga, kuhu on sisse ehitatud stereokõlarid ja mis sellest hoolimata on piisavalt väike, et teda taskus kanda.

Kergelt läikiva musta klaasiga kaetud K5 näeb esmapilgul välja nagu mõnest ulmefilmist pärit kommunikatsiooniseade. Kui mängija sisse lülitada, siis see mulje ainult tugevneb, sest koraga ilmuvad mustale korpusele sinised tuled, ekraanile animeerub Samsungi logo ning menüüd, mis nii oma väljanägemise kui animatsioonide poolest sobivad mängijaga imehästi kokku. Samsung on viimasel ajal tõestanud, et suudab oma toodete vormi ja sisu disaini mõttes uskumatult hästi vastavusse viia (loe näiteks sellest numbrist ka Ultra telefonide testi) ning K5 kallal tehtud töö ainult kinnitab seda. Kui tahad šikki mängijat, pole vaja enam edasi lugeda, võid ostma minna.

Väike ja paks, aga laulab hästi

Kui aga mängija teistpidi kätte võtta ja ekraani veidi liigutada, sõidab see klapina mängija pealt ära ning ekraani alt paljastub hõbedane võre, mille taga on kõlarid. Selline kaadervärk teeb mängija küll palju paksemaks ja raskemaks kui näiteks iPod Nano, kuid samas kindlasti ka huvitavamaks. Ma poleks kunagi uskunud, et ma saan seda tõsimeeli [digis] kirjutada, aga need pisikesed kõlarid teevad oma suuruse kohta ikka väga korralikku häält. Laual seisev mängija täidab muusikaga terve ruumi ning kui heliseadistuste menüüst valida Concert hall, siis muudab lisanduv kaja kõlaritest tuleva muusika päris talutavaks. Isegi bassi on kuulda, tõesti hämmastav.

Bass on parem kui nupud

Mõnes mõttes Samsungile ebatüüpiliselt ei olegi K5-st suurt muud leida. Ta näitab fotosid, kuid OLED-ekraan on väga väike, teraline ja ebatäpsete värvidega. Lisaks võttis otse kaamerast võetud suurte piltide kuvamine K5-lt hirmsa aja ja kuigi selles pole iseenesest midagi üllatavat, ei kujuta ma ette kohta ega põhjust, kus mängijasse pandud fotosid sellelt tillukeselt ekraanilt kellelegi demonstreerida. Samuti tuleb pisut nuriseda efektsete puutetundlike nuppude üle, mis vajutamisel kipuvad teinekord sassi minema. Ei midagi katastroofilist, aga vajab harjumist.

Mängijast leiab ka kella ja äratuse (mis on kasulikud) ning FM-raadio, mis ei ole väga kasulik, sest kuigi Tallinna kesklinnas oli vastuvõtukvaliteet täitsa hea, tuli ringi jalutades iga kümne sammu kohta üks sahin helisse sisse ja see oli väga häiriv. Paigal seistes kõlbab kuulata küll. Hea sõnaga tuleks ära mainida ka pisut erilised kõrvaklapid, mis tuleb üsna kõrva sisse suruda ning mis seetõttu mängivad päris kõvasti bassi. Enamikule muusikasõpradest see kindlasti meeldib, mina eelistanuks tasakaalustatumat helipilti. Keskmised ja kõrged on bassi kõrval veidi mudased, aga kokkuvõttes on K5 klapid ikkagi paremad kui MP3-mängijatel tavaliselt.

K5 hind, muide, on ka positiivne üllatus: vaid mõnisada krooni kallim kui sama mälumahuga iPod Nanol, mis on esiteks Samsungi kohta hea tulemus ning teiseks ei ole Nanol selliseid lisavidinaid ega isegi sellist disaini ette näidata.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Failiformaadid: MP3, WMA, OGG Vorbis, JPEG, WAV
Ekraan: OLED, 1,8 tolli
Aku kestvus: kõrvaklappidega kuni 30 h, sisseehitatud kõlaritega kuni 6 h
Mõõtmed: 9,65 x 4,68 x 1,78 cm
Kaal: 105 g

[d] HINNANG:

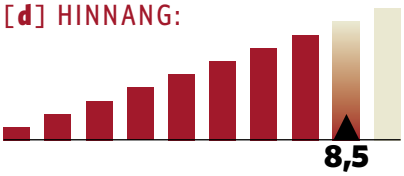

K5 pole pisut erilise disaini tõttu mõeldud igaühele, aga oma ülesandeid täidab hästi ja pakub isegi iPodile hinnakonkurentsi.

Eestikeelne ja -meelne

ML N320, ML Arvutid, 9990 krooni

Mõne aasta eest maksis odav sülearvuti alla paarikümne tuhande krooni, kuid nüüd võib odavaks lugeda juba alla kümne tuhande krooni maksvat arvutit. Kaeme seekord ML Arvutite odavat koolipoisiarvutit. Kui palju arvutit mahub 9990 krooni sisse?

● N320 on lihtsast väljanägemisest hoolimata sümpaatne. Käes hoida on seda mugav ükskõik millist külge pidi. Sageli on tuntavalt parem haarata kas sülearvuti esi- või tagaküljest, kuid selle puhul on ühtviisi tugev tunne nii- ja naapidi. Seda arvutit julgeks kaasas tassida küll.

Puhas eesti värk

Arvuti on eestikeelne – seda on nii klaviatuur, operatsioonisüsteem kui viirusetõrje- ja fototöötlustarkvara – ja ka eestimeelne, sest juhtpaneeli alt pääseb paari klikiga ID-kaardi tarkvara installima. Arvuti ei eelda kasutajalt kuigi suurt inglise keele oskust.

Ekraan ei läigi, soengu kohendamiseks peab kasutaja ikkagi peeglit pruukima, kuid see on meie arvates pigem pluss kui miinus. Küll aga paneb imestama ekraani väike kaldenurk. Arvutit saab avada umbes 120kraadise nurga all, kaugemale alla ekraani vajutada ei saa. Kontorilaua taga istudes pole rohkem tarviski, kuid pikemad poisid, kes vaatavad arvutile ülevalt alla, tahaksid ilmselt ekraani kaugemale painutada.

Töötab arvuti vaikselt ega lärma ka koormuse all. Kodukasutuses on see kõva pluss. Samas pole tegu just erilise mänguloomaga, sest ei protsessor ega graafikakaart saa hakkama 3D-mängudega, näiteks viie aasta tagune "Serious Sam SE" jookseb vaid väiksel resolutsioonil. Uuemaid mänge ei tasu proovidagi. Klaviatuur pole samuti just teab mis eeskujulik, paindub ja hüppab kõvasti vajutavate trükkijate käe all, kuid tasased tippijad saavad hakkama.

Liideseid saab juurde osta

1000 krooni eest saab lisaks osta pordilaiendi, mis tekitab juurde printeri- ja järjestikpordi ning läbi mille on mugav korraga külge ühendada välise monitori, võrgukaabli ning kaks USB- ja ühe FireWire seadme. Kel sageli vaja arvutit lisaseadmetega ühendada, sellel tasub pordilaiendi peale kindlasti mõelda.

Tervikuna on arvuti suhteliselt sümpaatne ning hind meelitav. N320 eeliseks teiste sama odavate sülearvutite ees on tema eestikeelsus. Kaheaastase garantii sisse mahub aasta ekspressgarantiid, mis tähendab garantiiprobleemide lahendamist ühe päeva jooksul.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Celeron M410 1,46 GHz
Graafika: Intel 950 GMA
Mälu: 1 GB RAM
Kõvaketas: 120 GB
Optiline seade: DVD+/-RW
Ekraan: 14,1" WXGA 1280 x 800
Muu: 3 x USB, WLAN (a/b/g), FireWire, modem, võrgukaart, ExpressCard 54, mälukaardilugeja, kõrvaklapipesa, mikrofonipesa, VGA-väljund, S-Video TV-väljund, pordilaiendi liides
Tarkvara: eestikeelne Windows Vista Home Basic, eestikeelne Kaspersky AV Personal, Skype, pilditöötlustarkvara, klaviatuuriõppimistarkvara
Kaal: 2,4 kg

[TESTITULEMUSED]

PCMark 05: 1534
Protsessor: 2221
Graafika: 575
Mälu: 2188
Kõvaketas: 2968
3DMark 06: 162
3DMark 03: 805
Akutest: 2:01

[d] HINNANG:

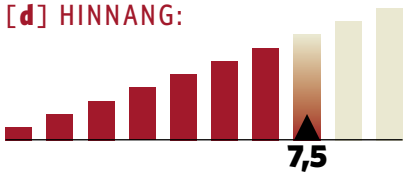

Odav avuti on küll harva väga hea, ent ei pruugi olla ka vilets. ML N320 on säästuraal, kuid sellisena üldsegi mitte halb.

Philips röövis Austin Powersit

PHILIPS SA6015, Euronics, 1799 krooni

Mäletate, „Austin Powersi" teises filmis varastati peategelaselt ära tema müstiline *mojo*, ilma milleta oli ta lihtsalt üks lontu luuser. Tundub, et see *mojo* on nüüd Philipsi käes, sest muidu keskpärane SA6015 on miskipärast tõsiselt lahedaks osutunud.

● Milline täie mõistuse juures olev inimene ostaks endale tänapäeval 1 GB *flash*-mäluga MP3-mängija, mis on teistest suurem ja raskem, lihtsalt sellepärast, et ta mängib ka videosid ja talle on sisse pandud pisut suurem ekraan? 1 GB on nali, mis oleks selliste mängijate puhul tulnud tegemata jätta.

Aga milleks virisemisega siin peatuda. Klipid tuleb talle arusaadavasse WMV-formaati konverteerida, selleks leiab karbist vastava programmi, kuid see on piinavalt aeglane tegevus. 750 MB filmi ümberarvutamine võttis Core 2 Duo protsessoriga arvutil aega 40 minutit ning failist jäi järele pisut üle 200 MB, nii et ruumi arvelt säästab kannatlikult oodates küll.

Pilt kapuutsi alla

Kuigi mängija must läikiv esipaneel on väga šikk ja kena, hakkab läige päevavalguse käes videoklippe vaadates üsna korralikult häirima. Siinkohal oleks vast paslik SA6015 soovitada mustade kapuutside alla peituvatele emodele, sest sinna läiget põhjustav valgus niikuinii ei ulatu.

Nüüd siis sellest salapärasest mojost. Midagi pole parata, SA6015 on vägagi sümpaatne MP3-mängija. Ta on küll suurem kui paljud teised, aga mitte liiga suur. Teisest küljest on see suurus võimaldanud Philipsil ehitada mängija külge väga head, suured ja konkreetse käiguga nupud ning suurele ekraanile manada väga lihtsa, mõnusa ja hästi kasutatava kasutajaliidese. Ilma naljata, Philipsi menüüsüsteemi võiks vabalt võrrelda kuulsate iPodi menüüdega. Kõik liigub kiiresti ja selgelt.

Helis on õhku

Kiitust väärivad ka kaasapandud klapid, mis ei näe kuigi erilised välja ja nendest ei oskaks head heli oodatagi, kuid ootamatult selgub, et nad on päris hästi tasakaalus. Bassid ei kumise, kuigi on kuulda, keskmised ja kõrged mängitakse korralikult välja ja samas mitte liiga teravalt. Kallite klappidega proovides tuli selgelt küll bassi sügavust juurde, aga ka Philipsi klappidega oli väga hästi võimalik muusikat kuulata.

Võrreldes näiteks siin numbris testitud Samsungi mängijaga, oli selgelt kuulda ka Philipsi parem helikvaliteet. Kallite klappidega tõusis Philips väga hästi esile just madalama otsa kvaliteetsema ja selgema esituse poolest, Samsung kippus kumisema ning basse ühtlaseks pudruks segama. Philipsi helis on rohkem õhku ja liikumisruumi ning sisseehitatud ekvalaiseriseadistuste kõrval ei tasu unustada ka heli käsitsi sättimise võimalust, mida Samsung ei paku.

Nii ongi SA6015 mängija, mis ei peaks meilt kiita saama, aga ometi saab ja kõvasti. Väga mugav käsitseda, väga hea disain, väga kvaliteetne heli ning boonusena veel piltide ja videote vaatamise võimalus. Hea küll, ei peagi temaga täispikki filme vaatama, teleseriaalide ja muusikavideote konvertimise aja elab üle ja ei tule vast 1 GB mälust ka puudu.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Failiformaadid: MP3, WMA, JPEG, WMV
Ekraan: 2,2 tolli, 320 x 240 pikslit, 65K värvi
Muu: diktofon, FM-raadio
Aku kestvus: muusikat kuni 15 h, videot kuni 4 h
Mõõtmed: 9,4 x 5,3 x 1,3 cm
Kaal: 75 g

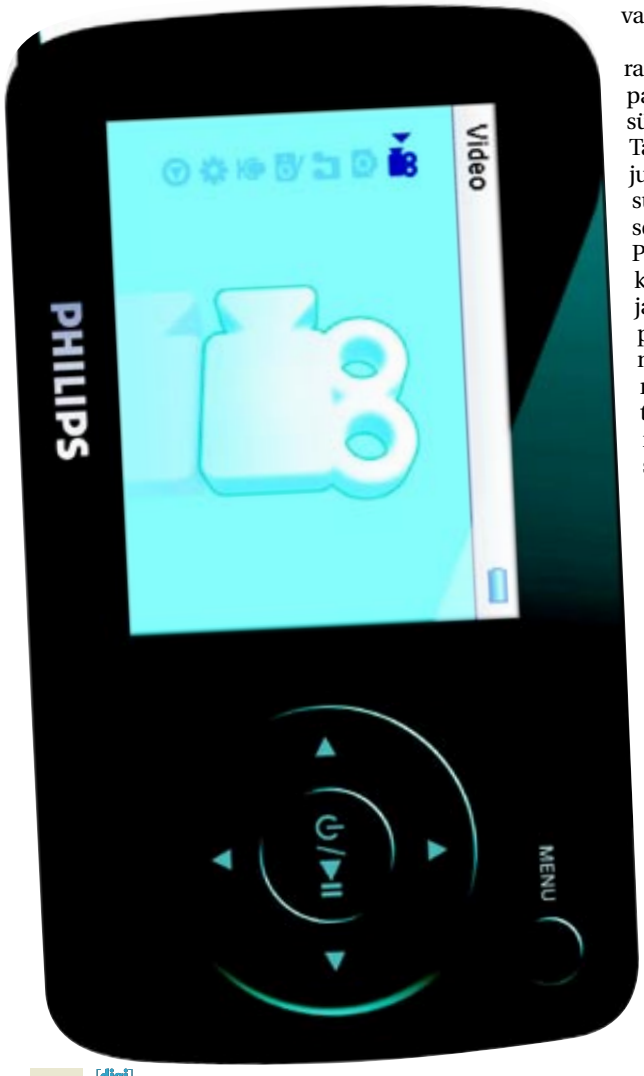

[d] HINNANG:

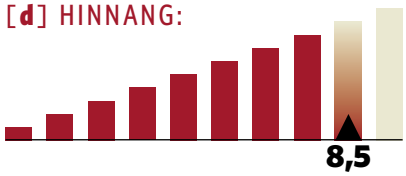

MP3-mängija, oskab ka videoid näidata, kuid lööb kvaliteediga nii disaini, ehituse, kõrvaklappide, menüüsüsteemi kui heli puhul.

EGERT KAMENIK

Ise ilutegija

ACMEBOOK TRAVEL AB14-Z62J, AATE Grupp, 13 259 krooni

Aeg-ajalt kurdavad pädevkasutajad selle üle, et poest pole võimalik osta uut arvutit ilma operatsioonisüsteemita. Nemad tahaksid osta puhta arvuti ja sinna peale panna ise, mida heaks arvavad. Aga palun, siin on üks selline arvuti.

● Esimene mulje selle suhteliselt mittemidagiütleva välimusega arvuti avamisel polnud just paljutõotav. Disaini nagu polekski ning kaanele sissepressitud triibuline muster mõjub kentsakalt. Ent arvutit käivitades on lugu hoopis teine. See arvuti on kiire. Harjumatult kiire, võrreldes laual võrdluseks oleva paari teise sülearvutiga.

Linux? Pole probleemi!

Kuna arvutit müüakse ilma operatsioonisüsteemita, buutisin selle proovi mõttes üles ka Ubuntu 7.04 versiooniga, et näha, kas ja kuidas riistvara Linuxi all toimib. Töötab. Kohe läksid tööle traadita võrk, mälukaardilugeja ning Bluetooth. Isegi mõned erinupud töötasid nii nagu tarvis – internetinupp avas Firefoxi ning meilinupp käivitas Evolutioni. Väga viis, soovi korral saaks sellest arvutist kohemaid Linuxi töötajaama teha.

Ent kui on soovi siiski sellel arvutil Windowsi kasutada, siis saab ka seda. Windows peab endal olemas olema, kõik vajalikud draiverid ja lisatarkvara tuleb plaatidel kaasa. Nii on kaasas Asuse DVD mängimise ja valmistamise tarkvara ning Nero plaadikirjutamistarkvara.

Klaviatuuripaigutus on võõramaine ning eestindamine tuleb kleepsudega ise ära teha, kuid see-eest julgen üle hulga aja jälle kiita sülearvuti puuteplaati ja selle klahve. Sel arvutil on need tugevad ja kindlad ning klõps on ikka korralik klõps, mitte lihtsalt kujuteldav paindumine vastu kujuteldavat klemmi.

Vaikne ja külma kõhuga

Vaat et kõige rohkem üllatas see, et arvuti töötab suhteliselt vaikselt. Ka viimast välja pigistades sahistab see ühtlaselt ja enesekindlalt, mitte paaniliselt ja närviliselt nagu mõnigi teine sülearvuti. Isegi täisvõimsusel müttavana püsib arvuti põhja alt suhteliselt jahe ning seda saab vabalt ka süles hoida (aga olgu püksid/seelik siiski jalas).

Viriseda tahaks kangesti aga esiteks selle üle, et kõik neli USB-pesa on ühel küljel ning näiteks kolme seadme ühendamisel (hiir, mälupulk, printer) tekib kohemaid tüütu juhtmepusa, ning teiseks selle üle, et kaasa antav hiir on nadi ning kõlbab tõesti vaid hädapäraseks kasutamiseks. Kott, mille kauba peale saab, sobib esimeseks sülearvutikotiks küll, kuid ägedamad sülearvutiga reisijad eelistaksid ilmselt pisut tõhusamat ning metallklambritega kotti.

[d] SVEN VAHAR

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03: 3712
3DMark 06: 708
PCMark 05: 3648
Protsessor: 4254
Mälu: 2825
Graafika: 1956
Kõvaketas: 3628
Akutest: 1:19

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core 2 Duo T5500
Graafika: NVIDIA GeForce 7300 Go
Mälu: 1 GB
Kõvaketas: 100 GB
Optiline seade: DVD +/- RW DL
Ekraan: 14,1" WXGA 1280 x 800
Muu: 4 x USB, WLAN (a/b/g), Bluetooth, FireWire, modem, võrgukaart, PCMCIA, mälukaardilugeja (MMC, SD, MS/Pro), kõrvaklapipesa, mikrofonipesa, VGA-väljund, S-Video TV-väljund, pordilaiendi liides, hiir, sülearvutikott
Tarkvara: operatsioonisüsteem puudub, Asuse DVD-tarkvara, Nero
Kaal: 2,65 kg

[d] HINNANG:

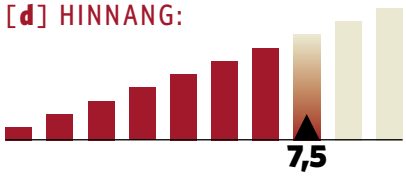

Kui on tarvis osta arvutit ilma Windowsita, siis lase aga käia! Samas saaksid selle raha eest ka juba täitsa viisaka Vistaga arvuti... Vali ise.

19 kaamerat joonel

Meie eelmisest seebikate supertestist on möödas aasta, sestap ladusime lauanurgale taas 16 uuemat kompaktkaamerat ja sundisime nad omavahel mõõtu võtma. Esimene mulje – kaal on vähenenud (16 kaamera peale kokku 115 grammi).

● Teine mulje – keskmine megapikslite arv on vähemalt viiendiku võrra kasvanud. Selle ralli võiks nüüd mõneks ajaks lõpetada, nagunii ei vaja 95% inimesi sellist hulka megapiksleid, ning keskenduda pildikvaliteedi tõstmisele. Kuidas testisime? Alustuseks mõõtsime kaamera kiirust. Kaamerate üldine töökiirus küll paraneb, aga endiselt on küllalt neid aparaate, mis külje pealt liikuvat autot pildistades saavad pildile üksnes pagasiruumi või halvemal juhul tühja tänava.

Teiseks lõime sajalise letti ning püüdsime selle võimalikult lähedalt pildile saada. Oli kaameraid, mis suutnuks leida Koidula ninakarvad, kui poetessil neid olnuks, aga ka selliseid, mille puhul tekkis kahtlus, kas tootja ikka makro ja mikro tähendusest samamoodi aru saab kui meie.

Kolmandaks panime hämarasse toanurka püsti statiivi ning pildistasime „vaikelu lihavõttelille ning kahe tomatiga“ täpselt ühesuguses hämaras kunstvalguses erineva ISO-tundlikkusega, et võrrelda piltide müra ning kaamera suutlikkust kehvades valgusoludes. Tulemused olid üle ootuste nõrgad. Kuigi paljud kaamerad reklaamivad karbil ISO arvuks välja kuni 3200, on 400st suurem ISO praktikas enamasti siiski üsna kasutu.

Lisaks pöörasime tähelepanu kaamera kasutusmugavusele, funktsioonide loogilisusele ning leidmislihtsusele (või -raskusele), välimusele ja hinnale. Kindla lisapunkti andis eestikeelne menüü. Kuigi seda võiks pidada elementaarseks, leiab selle häbematult vähestest kaameratest (loe: üksnes Olympustest). Tõlked on ju kasutusjuhendite tarbeks nagunii juba tehtud, vaja vaid info kaamerasse sisse viia.

Kahjuks ei tunne ükski optilise pildiotsijaga kaamera ära, kui läbi selle vaadatakse, ega lülita selleks ajaks LCD-ekraani välja. Aga õnneks ei mängi ükski kaamera enam halva kvaliteediga MP3-sid. Üks kaamera on puutetundlik, üks veekindel, üks hirmus kallis, paar tükki teevad head pilti ja paljud on täiesti keskpärased.

Panime selle kuu kaaneplaadile palju testipilte teile vaatamiseks kaasa. Siin on iga loo juures fragment kõigi kaamerate müratasemest ISO400 juures (välja arvatud Olympustel, mis pildistasid automaatselt ISO125 juures).

[d] KRISTJAN KALJUND, NEEME KORV

Mees, sa ei tea, kui kiiresti ma löön

CANON DIGITAL IXUS 75

[digi] TESTI VÕITJA

● Ilus, väike, töökindel ning loogiline kaamera. Kõik Canonid olid teistest peajagu üle kiiruse poolest. Pirita teel läbi viidud katses, kus ilma suumita täisautomaatrežiimil kaameral vajutati päästikut täpselt siis, kui sõitev auto jõudis kaadri keskele, oli auto enam-vähem kaadri keskel ka fotol.

Tüüpilise testikaamera puhul jõudis auto kaadri serva, kehvemad jäädvustasid üksnes pagasiruumi ning kiiruseületajad suutsid sootuks kaadrist lahkuda.

USB-pesa kaas tekitab avades tunde, et murdub kohe küljest. Pikemaaegsed kasutajad on kurtnud ka aku indikaatori puudumise üle – energiaallika tühjenemisest annab kaamera märku alles üsna lõpus. Kellade ja viledega harjunud kasutaja jaoks on IXUS 75-l ilmselt ka liiga vähe vigureid ja käsitsi seadistatavaid võimalusi, kompaktkaamera peamist eesmärki – kiiresti ja lihtsa vaevaga pildistada – silmas pidades võib see aga olla hoopis boonuseks.

Puuteratas-menüü on maitseasi. Võib häirida, kui miski reageerib nii õrnale puudutusele. Makrovõte konkureerib A-seeriaga, parem kui IXUS 900Ti-l.

[d] HINNANG:

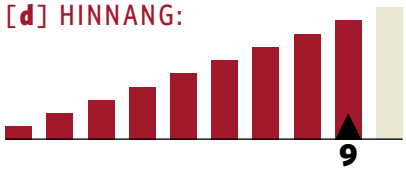

Kena ja väike, lihtne käsitseda, kiire ning teeb kvaliteetseid pilte. Rohkem ei ole ühelt kompaktkaameralt midagi nõuda.

Saame sõpradeks, fotohuviline pioneer!

NIKON COOLPIX P5000

[digi] HEA OST

● See kaamera istub uskumatult hästi käes. Kummipadjad sõrmede ning pöidla all väldivad libisemist ning täiesti muretult saab tegutseda vaid ühe käega kaamerat hoides.

Magneesiumist korpus kaitseb kaamerat hästi ka siis, kui see mingil põhjusel siiski peaks käest pudenema. Välja näeb pisut smeena-kaheksa-emmilik, aga otse loomulikult teeb võrreldamatult paremaid pilte kui too vanaaegne kaamera..

Kuigi optiline pildiotsija on seebikarbi puhul paras naljanumber, on Nikoni oma siiski testikaamerate seas parim.

10 megapikslit on rohkem kui küll, ent 3,5kordse optilise suumi asemel võiks kaamera suurust arvestades olla vähemalt viiekordne.

Kaameral on optiline pildistabilisaator ning ainsa mudelina testis saab sellele kinnitada välise välklambi, lisavarustuse hulgas on ka paar objektiivi. Kes otsib fotoaparaati pildistamisomaduste, mitte ultramoodsa disaini või maksimaalselt väikese kaalu järgi, sellele on Coolpix P5000 suurepärane valik. Aga ta on teistest suurem ja üsna kallis.

[d] HINNANG:

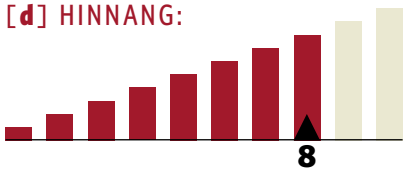

Kompaktkaamera edasijõudnutele. Istub väga hästi käes, oskab suhelda välise välguga ning pildikvaliteet on esmaklassiline.

Otsin kena meest, kes mind kodustaks

CANON POWERSHOT A710IS

[digi] HEA OST

● 710IS jätkab Canoni A-seeria edulugu. Omas klassis võimekas objektiiv (näiteks maksimaalses televõttes metsa pildistades saad ka aru, kus on oksad, kus lehed), ehkki hämaruses ootaks isegi paremat detaili väljajoonistamist (asja parandab ISO käsitsi valimine).

Suurepärane valik neile, kes soovivad pikemat suumi kui nende kaamerate klassis tavaline (Canonil 6 korda ehk 35–210 mm). Nii suure suumi puhul on kindlasti kasu ka optilisest pildistabilisaatorist. Automaatne 9-punkti teravustamine AiAF-funktsiooniga võiks kiirem olla – ka tulemus on selline, et kunagi päris täpselt ei tea, mis kohta ta teravustab.

Kasutab tavalisi AA-mõõdus toitealikaid, mis lubab ise valida sobivad akud või kasutada hoopis patareisid. Viimane variant on hea näiteks reisil olles.

2,5tolline ekraan mõjub suuremana ning on ere ja mõnus, kuigi vaid 115 000 piksliga. Olemas on ka optiline pildiotsija. Heade omaduste eest tuleb muidugi kuskil lõivu maksta, antud juhul on selleks gabariidid ning kaal – veerandkilost kaamerat päris igas taskus ei kanna.

[d] HINNANG:

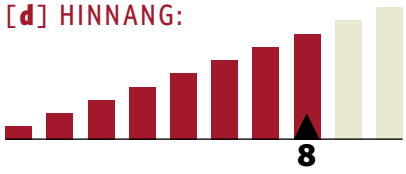

8

Hämaras tahaks paremat detaili väljajoonistamist, muidu aga Canoni kvaliteet läbi ja lõhki. Eriliseks plussiks on kiirus.

Mina Fuji, sina Fuji sõber?

FUJI FINEPIX F40FD

[digi] HEA OST

● Teravustamine ja pildi tegemine on kiire, ent selle töötlemine võtab paraja igaviku. Ekraan jõuab kaamera liigutamisele järele hüpetega nagu purjus inimese silm. Pikapeale hakkab selline jõnksutamine häirima, eriti kui ise kaine oled. Pilte kaamerast arvutisse kopeerides tabab jahmatus – osad neist, nimelt kaamera sisemällu salvestatud, on puudu.

Pisut katsetades selgub, et pildid on siiski alles, lihtsalt arvuti ei näita neid ning neid saab kopeerida alles siis, kui mälukaart kaamerast välja võtta ning fotokas seejärel uuesti arvutiga ühendada.

Värvid, eriti rohelised toonid, tunduvad konkurentidega võrreldes pisut liiga pastelsed ja tuhmid, makrovõte see-eest on küllalt korralik. Üllatavaid tulemusi teeb Fuji aga müratestis, olles konkurentsitult kõige puhtama pildiga kaamera, lausa imestamapanevalt puhta pildiga. Kaamera tagaküljel on palju nuppe, ent üllataval kombel õpib nende kasutamise kiirelt selgeks. Arvutiga ühendamine on lisaks USB-kaablile võimalik ka infrapunaliidesega. Punkte võtab vähemaks ka kaal – särgitasku venib 180grammise raskusega korralikult.

[d] HINNANG:

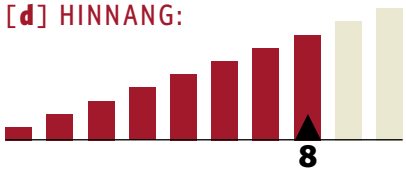

8

Üllatas testijaid ääretult väikese müratasemega. Teravustamine ja pildi tegemine kiire, aga töötluses jääb väga nõrgaks.

Olen poliitiliselt korrektne

SONY CYBERSHOT DSC-W90

[digi] HEA OST

● Luksusliku väljanägemisega kvaliteetne kaamera. Rõõmu 8 megapikslist ja optilisest pildistabilisaatorist kahandab küll kehvavõitu ekraan, mis selle hinnaklassi juures võiks olla suurem ja/või parema resolutsiooniga.

Tuleb keskmisest tublisti paremini toime hämaras suure ISO-tundlikkusega pildistades: 400ga tehtud pilt on tipp-topp ja isegi 800list kannatab veel vaadata.

Menüüdes liikumine tahab harjumist, kaamera nupud on jäigad ja meesterahva jämedamale sõrmele ebamugavad. Pildi kustutamiseks tuleb aga vajutada koguni nelja nuppu.

Ühendus arvutiga käib spetsiaalse, üksnes Sony kaameratele sobiva juhtmega, mille küljes on kohe ka videoväljund, ning kiirus on uskumatu – kümme paarimegabaidist pilti on arvutis sõna otseses mõttes hetkega. Gigabaidise mälukaardi tühjendamisel on selline kiirus loomulikult oluline eelis.

Tobeda turundustrikina mõjub kaameral olev kleeps, mis reklaamib Full-HD kvaliteeti (fotode puhul). Milline tänapäeva digikaameratest seda ei suudaks?

[d] HINNANG:

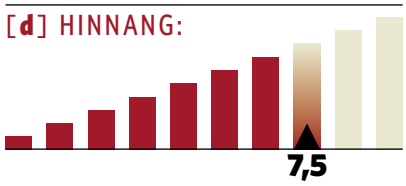

Kasutusmugavuses jätab pisut soovida, hämaras pildistab aga suurepäraselt ning optiline pildistabilisaator aitab hästi.

Tahtsid seepi? Siin ma olen!

CANON DIGITAL IXUS 900TI

[digi] HEA OST

● „Tõeline seep!" oli esimene reaktsioon seda kaamerat kätte võttes. Võlub elegantne ja ergonoomiline disain, ent käes hoides on ta nii libe, et mahakukkumine juba esimesel kasutuskuul näib enam kui kindel.

Ainuke kaamera, mille randmepaela rõdul pilti tehes käe ümber panime. 10 megapikslit ja titaankorpus on asjad, millega sõprade ees eputada. Kasutama peaks võimalikult kiireid mälukaarte, Digic III protsessor töötab kiirelt ja 10 megapikslit nõuavad ruumi, sestap sõltub pildistamiskiirus sageli hoopis kaardile kirjutamise kiirusest.

Väikesesse korpusesse on peidetud ka optiline pildiotsija (!), millest on tõepoolest tolku. Pildi kvaliteet on siiski väike pettumus – A-seeriale jääb kindlalt alla ja paljudel juhtudel ka Ixus 75-le.

ISO on kasutatav vähemalt 400ni. Puuteratas on pisut liiga tundlik ning numbriga hinnalipikul on samuti natuke üle pingutatud. Sellelgi kaameral puudub akuindikaator ja suumimine võiks käia pisut vaiksemalt. Muidu aga Canonile kohaselt igati korralik toode.

[d] HINNANG:

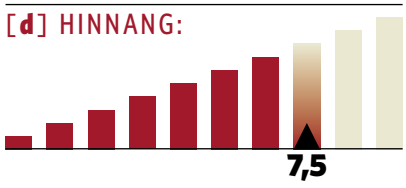

Väga libeda olekuga ning ovaalsete joontega korpus tekitab kogu aeg hirmu, et kaamera lupsab peost välja. Teised Canonid on paremad.

Mmm ... mulle meeldib, kui sa mind puudutad!

PENTAX OPTIO T30

● Kaamera, mille tagakülg näeb välja peaaegu nagu pihuarvuti – sellel on ainult kaks nuppu ning enamik kaamera juhtimisest käib puutetundliku ekraani kaudu. Paraku pole aparaadil kaasasoleva plastmass-pliiatsi jaoks pesa, sestap võib arvata, et pliiats kaob üsna pea. Kui rasvased sõrmejäljed ekraanil üle elad, saab suurepäraselt hakkama ka üksnes näppudega.

Kui peamiste funktsioonide paiknemine pähe kulub, võimaldab puuteekraan väga kiiresti tegutseda. Muuhulgas saab igale pildile lisada käekirjalise memo, mis salvestatakse eraldi jpg-failina. Ekraan ise on suur ja selge, algajale piltnikule on kindlasti abiks ka võimalus lülitada sisse histogramm, mis näitab juba kadreerimise ajal kätte üle- ning alasäri piirkonnad, nagu seda teevad profikaamerad pärast pildistamist. Sümpaatne on võimalus määrata ka automaatrežiimi jaoks ISO vahemik, näiteks saab kaamerale öelda, et ta määraks ISO vahemikus 64–800 ning ülespoole ei läheks. Aparaat võimaldab küll kuni ISO 3200, aga siis on pildil juba liiga palju müra. Kokkuvõttes mõjub puuteekraaniga kaamera algul veidralt, ent juba pärast lühikest kasutamist saavad selle võlud selgeks. Iseasi, milline see ekraan pärast aastast aktiivset kasutamist välja näeb.

[d] HINNANG:

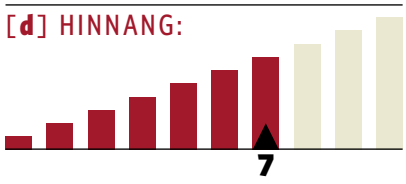

Testi ainus puutetundliku ekraaniga kaamera ja seejuures üllatavalt mugav. Oleks pidikvaliteet parem, saanuks kõrgema koha.

Kas oled kindel, et jaksad mind endale lubada?

SONY DSC-T100

● Omapärase välimusega kaamera, mis siiski jätab pisut odavama mulje kui hinnalipikul kirjas. Viiekordne optiline suum on peidetud kaamera korpusesse, nii et objektiiv välja ei tule. Käsitsi libistatav kate kipub pärast pildistamist lahti ununema. Piltide arvutisse laadimine on mõnusalt kiire nagu teisegi Sony mudeli puhul.

Värvid on mõnusad ja loomutruud, kiirusele pole ka miskit ette heita. Ilmselt tänu objektiivi asukohale on suumimine uskumatult vaikne – üksnes kõrva päris kaamera juurde pannes annab mootorisurin märku, et suum on ikka optiline, mitte digitaalne. Kes armastab fotokaga videoklippe teha, neid võiks rõõmustada teadmine, et kogu viiekordne optiline suum on kasutatav ka filmimise ajal (konkurendid pakuvad filmimisel enamasti vaid digitaalset suumi). Siseruumides tuleb korraliku pildi saamiseks ISO ja välgu ja muud seaded käsitsi paika panna, positiivne on, et seda saab teha (jah, isegi välgu intensiivsust muuta). Üldiselt ootaks kompaktkaameralt, et mida kõrgem hind, seda lihtsam on temaga pilti teha, seda ootust aga DSC-T100 kahjuks ei täida.

[d] HINNANG:

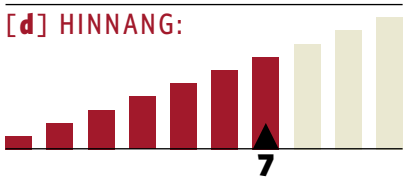

Väike ja õhuke kaamera, kuid kohati liiga keeruline kasutada. Eraldi väärib esiletõstmist teistest kaameratest parem videosalvesti.

Pilt saab tehtud, mida veel vaja on?

NIKON COOLPIX S500

● Väike ja tagasihoidliku disainiga kaamera. Kerge kaal ning soliidne välimus lubavad seda kaasas kanda igas situatsioonis, häbenema ei pea ka peenemas seltskonnas. Kaamera käivitub kiirelt ning ka automaatrežiim on kiire ja täpne. Maastikuvaatel joonistuvad ühtaegu hästi välja nii puud kui taevas (S500ga jäädvustatud pilvine taevas on testipiltidest üks ilusamaid, konkureerida suudavad vaid kallim suguvend P5000 ja HP mõlemad mudelid.)

Kasutusmugavust pisikesele Nikonile lisab profikaameratega analoogne kerimisketas, millega on lihtne harjuda.

Särgitaskus kaasaskandmiseks ning sünnipäevadel inimeste pildistamiseks on see mudel hea valik ka neile, kes pilte hiljem arvutis töödelda ei viitsi või ei oska – kaameral on nii näotuvastusprogramm kui ka punasilmsuse vähendaja

Makrovõtte tegemisel oli S500 testitutest üks kehvemaid – lähim teravustamiskaugus 15 cm on enamikust konkurentidest vähemalt kolm korda kehvem näitaja. Võrdluseks: parima makrofoto teinud kaamera suudab fookustada kõigest ühe sentimeetri kauguselt.

[d] HINNANG:

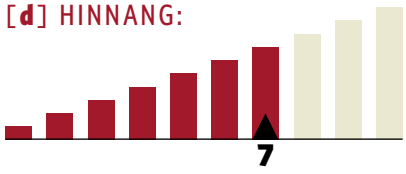

Makrotestis kõige kehvem tulemus, muidu aga keskmiselt korralik väike digikaamera, mis joonistab üsna ilusti.

Kui sa mind veel vee all näeksid...

PENTAX OPTIO W30

● Seekordse testi ainuke veekindel kaamera. Ilmselt veekindluse huvides on nupud küllalt jäigad ja nõuavad üsna tugevat vajutust, mis jämedama sõrmega võib keeruliseks osutuda.

Autofookus on aeglane, nii et üle jaanitule hüppavat sõpra pildistades saate söed kenasti jäädvustatud.

Üllatuslikult tegi see kaamera aga kogu testi parima makrovõtte. Vahe objektiivi ning pildistatava rahatähe vahel vähenes kõigest sentimeetrile ning fotolt on näha isegi rahapaberi kiud.

Tähelepanu väärib ka suur ISO vahemik (64–3200), mille kumbki äärmus siiski praktikas ilmselt eriti kasutust ei leia.

Ei tea, kas aku säästmiseks või veealuste võtete korral kalade pimestamise vältimiseks, igal juhul lülitub ekraan mõnesekundilise jõudeoleku järel nii pimedaks, et sellelt ei näe enam midagi ja enne uuesti kadreerima asumist tuleb mõnd nuppu vajutada.

Hinda ning veekindlust arvestades võib selle lastele basseini mängimiseks osta küll. Igapäevaseks kasutamiseks on W30 siiski natuke liiga kohmakas ja aeglane.

[d] HINNANG:

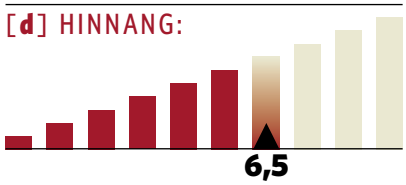

Testi ainus veekindel kaamera. Makrofotos teeb uskumatuid tulemusi, muidu aga jätavad nii kiirus kui kvaliteet soovida.

Mul on pikem kui sul!

OLYMPUS FE-240

● Suure optilise suumiga väike ja kerge kaamera. Viiekordse suumiga objektiiv on hämaras üllatavalt võimekas ja ka muidu etem kui FE-230 oma. Rataslüliti muudab pildistamisprogrammide valiku lihtsaks ja mugavaks.

FE-sari on Olympuse odavsari, millest on paljud funktsioonid (nt sarivõte ja ISO reguleerimine) välja võetud. FE-240 on teinud siiski suure arenguhüppe sama seeria aastatetaguste esimeste mudelitega võrreldes.

Paranenud on disain, menüüsüsteemi kättesaadavus ja pildikvaliteet. Kahjuks on säilinud ka mõned FE-de tüüpvead: kiirust oleks juurde vaja, pildikvaliteet kõigub (samast kohast samade tingimuste korral võib tulla ülihea võte või täiesti ebaterav fiasko).

USB kaudu ühendades saab kaamera ise aru, et midagi on külge pandud, ning lülitab end automaatselt sisse, seega on pilte eriti hõlbus kätte saada. Lisapunkti saab seegi Olympus eesti keele oskamise eest.

Lähim teravustamiskaugus 30 mm on samuti täitsa hea tulemus ja kaameraga tehtud makrofotod korralikud.

[d] HINNANG:

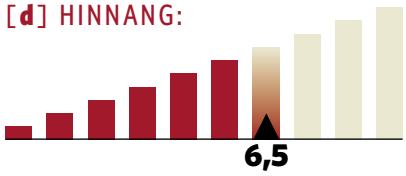

Olympused olid ainsad eestikeelsed kaamerad ja selle eest suur kiitus. Muidu aeglane, kuid silma paistab teistest odavam hind.

Mul on kõige odavamad megapikslid

KODAK EASYSHARE V1003

● Samasugune hundimäng, nagu teine Kodaki kaamera. Vahe on vaid megapikslite ning kaamera eest küsitavate kroonide arvus. Kes tahab kahe lisamegapiksli eest 700 krooni lisaks maksta, võib osta selle mudeli.

Samas on kaamera muid omadusi arvestades ka kaheksa megapikslit enam kui küll – kel ikka kindel soov postreid pildistama hakata, see vaevalt Kodaki kompaktkaamerat ostab. Või kui ostab, siis loodame, et need bussiootepaviljonidesse kõigile näha ei jõua. Makrovõte on Kodakil keskpärasel tasemel, küll aga on üle keskmise tõetruud makrovõtte värvid.

Hämaras erineva tundlikkusega pildistades on pildid kahjuks mürarikkad juba madala ISO juures. Tundlikkuse kasvades kasvab müra aga konkurentidest aeglasemalt. Ka on meie omaloomingulise vaikelu värvid Kodakil teistega võrreldes üllatavalt kirkad.

Kodaki kaamerad on saadaval lausa kaheksas värvitoonis, aga nagu netifoorumites märgitakse, paneb Kodak rohkem rõhku kaamera värvile, randmepaeltele ja muule taolisele kui pildikvaliteedile.

[d] HINNANG:

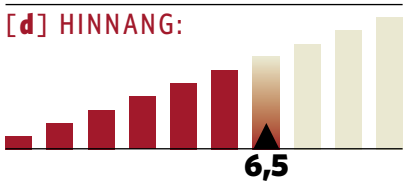

Keskmiselt korralik kaamera, mis erineb teisest testis olnud Kodakist vaid megapikstlite poolest. Aga milleks 10 megapikslit?

Mind on testitud ... aga sind?

KODAK EASYSHARE V803

● Näeb välja nagu retrokülmik ja veneaegne hundimäng Elektronika ühes aparaadis (õlut siiski külmana ei hoia ning mune korvi ei püüa).

LCD näitab ilusat pilti, aga paraku ainult kadreerides, sest tulemus ei vasta sageli enne pildistamist ekraanil nähtule. Joystick on üsna mugav, kuid pikemal kasutamisel teeb selle terav serv pöidla hellaks. Nupud on küll loogilised, ent tavapärasest erinevad ning vajavad harjumist.

Sisselülitamisnupp tahab nii tugevat muljumist, et esimestel kasutuskuudel jäävad kiiret reageerimist nõudvad kaadrid tegemata.

Samas on tegu ühe odavaima testikaameraga, millelt ei saagi nõuda sama häid tulemusi kui kaks korda kallimatelt kolleegidelt. Sihtgruppi näitab ilmekalt Kodaki kodulehel olev sabakergitus – välismaine lapsekasvatusajakiri on valinud selle kaamera oma „Emade peal testitud" rubriiki.

Las välismaa emad siis ostavad, kasutavad, prindivad, organiseerivad ja jagavad pilte, kannavad lemmikpilte eraldi funktsiooni abil kaameras kaasas ning ostavad kokku hoitud raha eest lapsele porgandit.

[d] HINNANG:

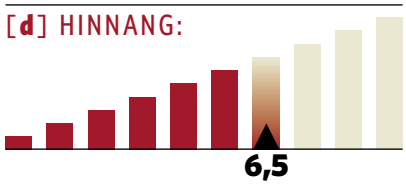

Odav kaamera, mille disain kas meeldib või üldse ei meeldi ning mille pildikvaliteet meeldib siis, kui testivõitjaid näinud ei ole.

Ma ise ilutegija

HP PHOTOSMART R967

● Kiitust väärib menüü, millega ilmselgelt tublisti vaeva nähtud. Kaamerasisene HP Design Gallery annab lihtkasutajale mitmeid võimalusi piltidega mängida, ilma et peaks arvutis keerulisi programme selgeks õppima. Piltidele saab lisada raame, muuta värve ja rakendada eriefekte – näiteks pakse inimesi natuke kõhnemaks „valetada". Igati vajalik ja tubli on HP adaptive lighting tehnoloogia, mis alatist peavalu – tumedate ja heledate alade üheaegset pildistamist – märkimisväärselt leevendab. HP makrovõtted ei kannata kriitikat, lähim teravustamiskaugus 10 cm lihtsalt ei võimalda neid antud optikaga korralikult teha. Probleemsed on ka välk ning autofookus.

Kaamera pakutavad 10 megapikslit on teisi omadusi arvestades ilmselgelt ülearu ning pildistamis- ja töötlemiskiiruse huvides võiks resolutsiooni madalamaks keerata, *ca* 6 megapikslit peaks olema täiesti piisav. Aparaadi käeshoidmine on oodatust mugavam ning lihtsamaid pilte saab teha ka ühe käega. Aku kättesaamine kaamerast on vaevalisem, kui olla võiks. Aga HP omanik võibki arvestada, et kõik võtab pisut kauem aega...

[d] HINNANG:

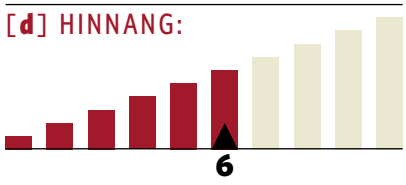

HP on tuntud oma väga mugavate ja lihtsate menüüde poolest, aga vähem tuntud kiire automaatika ja pildikvaliteedi poolest.

Räägime eesti keelt. Soodne hind

OLYMPUS FE-230

[digi] SOODSAIM HIND

● Väike, õhuke ning kerge eestikeelse menüüga kaamera. Tänu emakeelele ning soodsale hinnale hea valik näiteks vanaemale kinkimiseks.

Kasutamine on lihtne, nii et juubelilauas viinapitsi ja rosolje vahel poseerivad kaugeltnurga sugulased saab selleks aastaks jäädvustatud.

Rataslüliti abil leiab sobiva pildistamisrežiimi lihtsalt ja kiirelt. FE-230 näeb kallim ja võimekam välja, kui ta tegelikult on. Vastukaaluks muidu soliidsele ning moodsale välimusele ei jäta aga USB-pesa kate kuigi vastupidavat muljet.

Värvikvaliteet on kõikuv ning kui aega jagub, tasuks igast situatsioonist teha mitu klõpsu – nii on terava pildi saamise lootus suurem.

Pildi töötlemine ning salvestamine võtab veidi liiga palju aega, aga ega vanaemal kiiret olegi. Fotode tonaalsus on pisut kollakas, ent vanaemadele meeldivadki soojad toonid.

Ka kipub FE-230 pilti pisut üle valgustama, aga erinevus konkurentidest on piisavalt väike, nii et selle võib ka maitseküsimuseks liigitada.

[d] HINNANG:

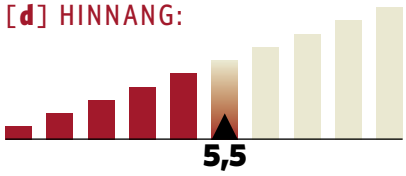

Teine eestikeelne kaamera testis. Pildikvaliteet on aga kõikuv ja kaamera ise aeglane. Pildid pisut kollaka tooniga.

Noh... ega sa ise ka täiuslik ole!

HP PHOTOSMART R827

● Omapärase disainiga kaamera. USB-pesa kattev luuk tundub vastupidavam kui enamikul konkurentidel.

Menüüsüsteem on lihtne ja annab ohtralt võimalusi piltidega mängimiseks. Kui seda kõike pakutaks eesti keeles ja hind oleks tubli kolmandiku jagu soodsam, oleks kaameral tänulik sihtgrupp kindlasti olemas – inimeste näol, kes vajavad lihtsat ning vähese vaevaga palju lõbusaid võimalusi pakkuvat kaamerat, olles valmis tegema järeleandmisi pildikvaliteedis. Sõbralikkuse osas on seda HP-d teistel raske ületada.

See viimane nimelt ei ole R827-l kuigi hea: looduses pildistades jäävad värvid tuhmiks, hämaras on fotod üle igasuguse taluvuspiiri mürased ning makrovõtteid teevad veel kehvemini vaid üksikud konkurendid. Lisaks on kaamera hirmus, hirmus aeglane. Positiivsena võiks välja tuua *adaptive lighting* funktsiooni, mis suure kontrastsusega objekte paremini esile toob. HP ei ole lahti saanud ka oma vanast puudusest – akut on võimalik kaamerasse panna tagurpidi. Lühist see küll ei tekita, aga tüütu siiski.

[d] HINNANG:

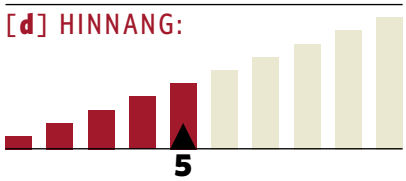

Oleks see kaamera eestikeelse menüüga, soovitaksime päris algajale päris soojalt. Nüüd on ta aga lihtsalt üks mitte eriti hea aparaat.

Tulemused

Mudel	Canon Digital IXUS-75	Nikon Coolpix P5000	Canon PowerShot A710IS	Fuji FinePix F40fd	Sony DSC-W90	Canon Digital IXUS 900-TI	Pentax Optio T30	Sony DSC-T100	Nikon Coolpix S500	Pentax Optio W30	Olympus FE-240	Kodak EasyShare V1003	Kodak EasyShare V803	HP Photosmart R967	Olympus FE-230	HP Photosmart R827
Mega-piksleid	7,1	10	7,1	8,3	8,1	10	7,1	8	7,1	7,1	7,1	10,2	8	10	7,1	7,2
Objektiiv	3 x (35-105 mm)	3,5 x (36-126 mm)	6 x (35-210 mm)	3 x (36-108 mm)	3 x (35-105 mm)	3 x (37-111 mm)	3 x (38-114 mm)	5 x (35-175 mm)	3 x (35-105 mm)	3 x (38-114 mm)	5 x (38-190 mm)	3 x (36-108 mm)	3 x (36-108 mm)	3 x (35-105 mm)	3 x (38-114 mm)	3 x (39-118 mm)
Säriajad (s)	15-1/1500	8-1/2000	15-1/2000	3-1/2000	1-1/1600	15-1/2000	4-1/2000	1-1/1000	-	4-1/2000	1/2-1/2000	8-1/2000	8-1/2000	16-1/2000	4-1/2000	1/2-1/2000
Lähim teravusta-miskaugus (mm)	30	40	10	70	40	50	150	80	150	10	30	60	60	100	50	100
Pildi-formaadid	JPEG (EXIF 2.2)	JPEG (EXIF 2.21)	JPEG (EXIF 2.2)	JPEG (EXIF 2.2)	JPEG (EXIF 2.21)	JPEG (EXIF 2.2)	JPEG (EXIF 2.2)	JPEG (EXIF 2.21)	JPEG (EXIF 2.21)	JPEG (EXIF 2.2)	JPEG (EXIF 2.21)	JPEG (EXIF 2.21)	JPEG (EXIF 2.21)	JPEG (EXIF 2.2)	JPEG (EXIF 2.21)	JPEG (EXIF 2.2)
Maksimaal-ne resolut-sioon	3072 x 2304	3648 x 2736	3072 x 2304	3296 x 2472	3264 x 2448	3648 x 2736	3072 x 2304	3264 x 2448	3072 x 2304	3072 x 2304	3072 x 2304	3648 x 2736	3264 x 2448	3664 x 2752	3072 x 2304	3112 x 2328
Mälukaart	SD/SDHC/ MMC	SD/SDHC 21 MB sise	SD/MMC sisemälu pole	SD/xD 25 MB sise	MS 31 MB sise	SD/SDHC/ MMC	SD/SDHC 20 MB sise	MS 31 MB sise	SD/SDHC 26 MB sise	SD/SDHC 22 MB sise	xD 20 MB sise	SD/MMC 32 MB sise	SD/MMC 32 MB sise	SD 32 MB sise	xD 20 MB sise	SD 32 MB sise
Optiline pildiotsija	✓	✓	✓		✓	✓										
Ekraan: tolli, pikslit	3,0" 230000	2,5" 230000	2,5" 115000	2,5" 230000	2,5" 115000	2,5" 230000	3" 230000	3,0" 230000	2,5" 230000	2,5" 115000	2,5" 115000	2,5" 154000	2,5" 154000	3" 230000	2,5" 115000	2,5" 230000
ISO	80-1600	64-3200	80-800	100-2000	100-3200	80-1600	80-3200	80-3200	50-2000	64-3200	50-1000	80-1600	80-1600	100-400	50-1250	100-400
Mõõtmed (mm)	92 x 20 x 57	98 x 65 x 41	98 x 67 x 41	98 x 59 x 23	91 x 58 x 23	91 x 60 x 28	57 x 95 x 19	92 x 60 x 22	88 x 51 x 22	54 x 108 x 24	93,5 x 56 x 20	103 x 55 x 25	103 x 55 x 25	96 x 26 x 62	90,5 x 55 x 16,5	93 x 24 x 61
Aku mahtu-vus (mAh)	760	1100	-	1150	960	1120	740	960	740	740	740	1050	1050	1050	740	1050
Kaal koos aku ja mälukaardi-ga (g)	150	230	256	180	150	188	134	172	138	156	134	162	162	214	120	160
Hind	4890 krooni	5995 krooni	4890 krooni	4190 krooni	5250 krooni	6390 krooni	3990 krooni	6440 krooni	4795 krooni	3990 krooni	3897 krooni	3750 krooni	3090 krooni	4556 krooni	2990 krooni	4395 krooni
Müüb	Overall	Euronics	Overall	Filmari	Photopoint	Overall	Photopoint	Zebra	Euronics	Photopoint	Enter	Photopoint	Photopoint	Aate Group	Fotoluks	Fauni Kau-banduse AS
Punkte	9	8	8	8	7,5	7,5	7	7	7	6,5	6,5	6,5	6,5	6	5,5	5
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.

PENTAX

for your
precious moments

K10D

Rahustavalt revolutsiooniline!

On revolutsioone, mis ei too endaga kaasa ärevaid sündmusi, vaid võimaluste avardumist, mis mõjub rahustavalt. Tänu paljudele omadustele, mida ühendab endas PENTAX K10D, toimub revolutsioon Sinu loovuses!

Tänu suurele **10-megapikslisele CCD**-le on PENTAX K10D valmis ka kõige nõudlikemateks fotokunsti väljakutseteks ning võimaldab teha fotosid peadpööritava kiirusega: näiteks võib sarivõtte kiiruseks olla **kolm kaadrit sekundis** — ning seda maksimaalse teravusega, kuni mälukaart täis saab!

Teil on võimalik salvestada tehtud fotod üheaegselt nii RAW- kui ka JPEG-formaati ning valida RAW-formaadi puhul veel PENTAXi oma PEF-formaadi ja Adobe® DNG-formaadi vahel. Tänu veel ühele uuendusele — **22-bitisele** A/D konverterile, garanteerib PENTAX K10D fotodele loomulikud värvid, tuues esile ka kõige peenemad detailid.

Tegemist on vaieldamatu kõrgsaavutusega, mida toetab **11-punktiline autofookus**. Iga 9-t AF sensorit on võimalik kasutada ka eraldi. Mõeldud on ka tulevikule — PENTAX K10D on varustatud vajalike kontaktidega, mis võimaldavad juhtida peatselt kasutusele tulevaid Piezo-elektroonikal töötavaid **Supersonic** mootoriga objektiive.

Ere pildiotsija ületab oma 0,95-kordse suurenduse ning 95%-lise vaateväljaga tavapärasuse piirid.

Vähese peegelduvusega suur **2,5 tolline laia vaatenurgaga TFT-ekraan** tagab pildistamisel maksimaalse kontrolli.

Valgustundlikkust on võimalik käsitsi reguleerida (**ISO 100 kuni ISO 1600** säriaegadel kuni 1/4000 sekundit) või jätta ava valimine automaatika hooleks. Loomulikult on võimalik kasutada ka kõiki PENTAXi kaameratele iseloomulikke funktsioone ning peaaegu kõik on individuaalselt reguleeritav ja kohandatav.

PENTAX K10D on välja arendatud kõige kõrgemate nõudmiste rahuldamiseks ning on seejuures revolutsiooniliselt lihtne! Aparaadi **metallkere** on kaetud fiiberklaasiga tugevdatud kunstmaterjalist kattega ning varustatud 72 tihendiga. Taoline konstruktsioon kaitseb kaamera sisemust ning teeb PENTAX K10D **tugevaks ja vastupidavaks**.

Nanotehnikal baseeruva Low-Pass filtri edasiarendus hoiab ära tolmu kogunemise sensorile ning tolmueemaldus-süsteemi teine aste eemaldab kangekaelsed tolmuosakesed vibratsiooni teel.

Teadmiseks neile, keda selline jõudlus ja mugavus erutusest värisema paneb: keres asuv SR-süsteem (**Shake Reduction**) stabiliseerib optomagneetilise 3D-sensori abil värinad suurima täpsusega — sõltumata objektiivist.

www.pentax.ee

Parimad spetsialistid leiad:

Photo Point

fotoluks
valgustab Sind fotoalal

PENTAX

FOTO: BULLS

[digi] nüüd ka päevalehena!

Vaata meie uut kodulehte www.digi.ee:

- värsked digiuudised iga päev
- digidoktori vastuvõtt

www.digi.ee

Haara oma tehnikal sarvist!

KUIDAS...

Uus rubriik!

Kuidas parandada ülesäri

LK 72

ARVUTI

Kuidas WiFi-t turvata?

LK 66

Kuidas puhastada arvuti korpust?

LK 68

MOBIILTELEFON

Kuidas mobiiltelefoni aku eest hoolt kanda?

LK 74

HELI JA PILT

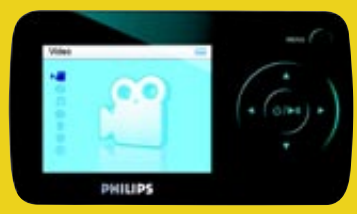

Kuidas osta MP3-mängijat?

LK 76

KUIDAS...

WiFi-t turvata

Traadita võrk on tore küll, kuid selleks, et see jääks ikkagi sinu kontrolli alla, mitte ei muutuks avalikuks interneti levialaks, tuleb esmalt veidi vaeva näha. Aktsepteeritava turvalisuse saavutamiseks piisab sageli aga vaid paarist tähtsamast asjast.

1. Vali seadmeid hoolikalt

Enne, kui leti ees oma sajalisi luhvtitama hakkad, uuri järele, kas soodne seade ikka vajalikul määral turvalisust toetab. Märksõnad, mida peaksid suvalise WiFi-seadme tehnilistest paberitest otsima, on WPA ja WPA2. Kui sa nüüd mõtled, et piisab, kui su sülearvuti toetab WPA-krüpteeringut, aga näiteks traadita võrgus töötaval meediapleieril pole seda tarvis, siis eksid rängalt. Arvesta, et pead oma koduvõrgu turvalisuse laskma nii madalale, kui nõuab kõige viletsam seade. Üksainus ebapädev WiFi-seade nurjab kogu võrgu turvamise. Sama jälgi ka kasutatud sülearvutit või WiFi-võrgukaarti ostes. Paari-kolme aasta tagused kaardid ei pruugi moodsaid turvameetmeid toetada.

2. Turva ruuterit

Kohanda oma WiFi-ruuteri seadistusi ning muuda vähemalt kahte asja: WiFi juurdepääsupunkti nime ja parooli. Nime muuda esiteks seepärast, et see annab võimalikule huvilisele teada, et sa oled spetsiaalselt ruuteri seadistusi muutnud ning arvata on, et sa oled muutnud ka turvaseadistusi vaikeväärtusest erinevaks. See ei kaitse sind põhjaliku rünnaku eest, kuid kurikael võib oma tähelepanu pöörata kergemale saagile – naabrimehe WiFi-võrgule, millel on vaikimisi nimi, nt nagu LinkSys SpeedTouch1Bf30D. Ruuteri parooli (ja kasutajanime, kui seda saab muuta) vahetamine tagab, et kui keegi kas või ajutiselt su võrgule ligi pääseb, ei saa ta vähemalt ruuterit oma käe järgi seadistada. Lisaks keela ruuteri administreerimisliidesele ligipääs üle traadita võrgu, luba ruuterit seadistada üksnes võrgukaabliga loodud ühenduse abil. Igaks juhuks.

3. Kasuta WPA- või WPA2-krüpteeringut

WEP on out, turvalisus algab WPA-krüpteeringuga. WPA on samuti lahtimurtav, kuid seda on märksa raskem teha, sest WPAd saab turvata juba korralike paroolidega. WPA on hea, aga WPA2 on veelgi parem. Mõlemast on olemas nii *enterprise*- kui *personal*-variandid. Esimesel juhul tuleb kasutada autentimisserverit, teise puhul aga saab eelnevalt genereerida parooli. Lisaks WiFi-ruuterile ja võrgukaardile peab WPAd või WPA2 toetama ka ühenduse loomiseks kasutatav tarkvara. Windows XP toetab WPAd alates SP2-st (saadaval on ka eraldi traadita ühenduse turvauuenduste pakett).

4. Paroolid olgu pikad

Paroolil ja paroolil on vahe. Ka WPA on kergelt murtav, kui sa kasutad lühikesi, 6–8 märgi pikkusi paroole. Loomulikult ei tohiks sa valida parooli, mille saab sõnastiku abil ära arvata, nagu näiteks "kaamel" või "kiisu". "Kaamel kallistab kollast kiisut" on juba parem, ent parim parool on siiski maksimumpikkune ja juhuslik. WPA ja WPA2 lubavad sisestada kuni 63märgiseid paroole ja maksimaalse turvalisuse huvides tuleks seda ka täiel määral kasutada. Kõige parem parool on juhuslike märkide jada, milles on nii tähti, numbreid kui sümboleid. Kasuta mõnda head parooligeneraatorit, näiteks seda siin: https://www.grc.com/passwords.htm.

5. Hoidu juhuslikest vahekordadest

Ole umbusklik avalike võrkude suhtes. Igas avalikus WiFi-võrgus olles peaksid kontrollima, et sinu arvutis ei oleks välja jagatud ressursse, millele võõrad ligi saavad. Sinu kaustad, mida sa kodus olles arvutite vahel välja oled jaganud, võivad olla kättesaadavad ka netikohvikus kõrvallauas istuvale kutile. Avalikus võrgus olles kasuta võimaluse korral vaid turvalisi ühendusi, seda ka näiteks meilide lugemiseks. Veebimeili puhul olgu selleks https-ühendus, meili tirimisel SSL-ühendus. Oma kodu- või tööarvutile juurdepääsuks kasuta kindlasti mõnda VPN lahendust, näiteks Hamachit.

[d] SVEN VAHAR

PANE TÄHELE!

- WiFi võrgu turvalisus on nii hea, kui seda võimaldab kõige nõrgem lüli. Alusta WiFi võrgu planeerimist juba võrgukaartide ja võrguseadmete valikust.
- WEP-krüpteering on siiski parem kui üldse ilma paroolita võrk.
- Avalikus traadita võrgus viibides kasuta võimalikult vähe veebilehti, mis ei kasuta HTTPS-protokolli, kuid kuhu pead sisestama tähtsaid andmeid.

KUIDAS...

WiFi-t mitte turvata

Oled sa kunagi mõelnud, miks su akna all seisab sageli üks ja seesama auto, kust juht kunagi välja ei tule ja mis mõne aja pärast jälle edasi sõidab? Võib-olla kasutab ta sinu teadmata sinu kodust WiFi-ühendust ja teeb sinu võrgu kaudu sigadusi?

1. Ära usalda tootjat

Kui poest ostetud mobiiltelefoniga kohe helistada saad, on see hea. Kui uue WiFi-seadmega kohe võrku pääsed, on lugu halb. Väga halb. Nii mitmedki WiFi-purgid ei kasuta vaikeseadistustes üldse mitte mingit turvalisust või kui, siis kõige nõrgemat, näiteks WEP-krüpteeringut. Mida mugavam on sul oma WiFi-võrku seadistada, seda mugavam on häkkeril sellesse sisse murda. Niivõrd-kuivõrd saab lahtisest uksest sissemarssimist sissemurdmiseks nimetada. Muide, sinu WiFi-seadme administreerimisliidese tehaseparool on häkkerile teada, võid selle peale mürki võtta.

2. MAC-filter on rohkem iluvõre kui kaitseraud

Loodad, et kui lubad oma võrgule ligi ainult kindlate MAC-aadressidega võrgukaartidega arvuteid, kaitseb see võõraste eest? See on sama turvaline kui küsida läbi kinnise ukse "kes seal on?" ja siis õige nime kuulmisel uks lahti teha. Miks tegi Punamütsikese vanaema ukse hundile lahti ja mis sellest kõigest sai? MAC-aadressi on lihtne võltsida. Häkkerile piisab, kui ta saab sinu võrgu liiklust jälgida, sealt leiab ta mõne sinu lubatud seadme MAC-aadressi, dubleerib selle oma seadmele ning ongi sees. Eriti rumal on krüpteerimist üldse mitte kasutada ja loota ainult MAC-filtri peale.

PANE TÄHELE!

- Seadmete vaikeseadistused on sageli mõeldud kõige nõrgema turvalisuse astme jaoks. See on mugav, ent ohtlik.
- Loe aeg-ajalt Internetist uudiseid uuemate häkkimismeetodite ja turvaaukude kohta. Tuleb kasuks.

3. SSID peitmine ei tasu ära

SSID on identifikaator, mis kleebitakse külge igale paketile näitamaks, millisesse võrku see kuulub. Kuid üldlevinud arvamus, nagu aitaks WiFi-seadmes selle keelamine turvalisust parandada, on naeruväärne. Võrgu nime saab häkker teada ka muul moel.

Tea, et isegi kui oled oma arvutis SSID nime käsitsi sisestanud, siis enne, kui WiFi-punktiga ühendus luuakse, on SSID võrgu peal krüpteerimata kujul näha ning häkker saab selle ikkagi teada.

Kannatamatu spetsialist saab aga sinu vastloodud ühendust hetkeks häirida ja sundida sinu arvuti võrgukaarti uuesti üle võrgu kõva häälega SSID nime „karjuma". SSID peitmisega teed sa raskemaks enda ja teiste võrku kasutavate inimeste, kuid mitte häkkeri elu.

4. DHCP keelamine on kasutu

Hea küll, oletame, et häkker on võrku sisse murdnud, kuid kui me talle võrguaadressi ei anna, siis ta ei saa midagi teha, eks? Vale!

Või õigemini põhimõtteliselt ju õige, aga võrgus kasutatava IP-aadresside jagamise skeemi väljanuputamine selle alusel, mida häkker võrgus liikuvate pakettide pealt näeb, võtab aega vaid loetud sekundid. Sellise aadressi leidmine, mis sinu võrgu skeemiga sobiks, on igale vähegi asjalikule häkkerile käkitegu.

5. WEP pole krüpteering

WEPil on turvalisusega sama palju ühist kui tuulelohel ja lennukil. Jah, lendavad mõlemad, ainult et üks neist on mänguasi. WEP-krüpteeringu lahtimurdmine on tänapäeval umbestäpselt sekundite küsimus. WEP hoiab sinu võrgust eemale näitejuhtimist õppiva naabripoisi, kuid mitte vastasmajas elava IT-kolledži esimese kursuse tudengi, rääkimata staažikatest spetsialistidest.

6. Nõrk signaal alati ei päästa

Arvad, et kui peidad seadme kapi taha või vähendad signaali tugevust sedavõrd, et sinu säästusülearvuti samas toaski vaevu signaali kätte saab, siis ei leia häkker sinu võrku üles? Sellest on umbes sama palju kasu kui pere säästude peitmisest kirjutuslaua alumisse sahtlisse. Häkkeril on alati parem antenn ja võrgukaart kui sinul.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

puhastada arvutit

Suvi on ukse ees ja aknad lendavad lahti. Arvuti imeb magnetina tolmu. Et arvutikast sooja ilmaga hingata saaks ja üle ei kuumeneks, tuleks sinna kolinud tolmukogu minema kupatada. Anname näpunäited, kuidas arvutikomplekt puhtaks viksida.

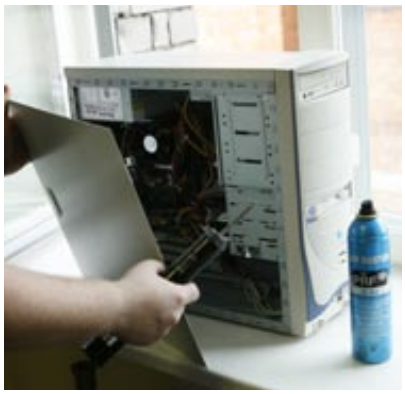

1. Teada trall

Esiteks on väljalülitatud arvuti vaja vabastada kõikidest kaablitest ning seejärel keerata lahti küljepaneele kinnitavad kruvid. Tarvis läheb monitori puhastamiseks mõeldud lappe (puuvillane või äärmisel juhul mikrofiibrist lapp) ja pihustatavat vahendit. Nende abiga saaks kõik vajaliku puhastatud, kuid et monitorilapid on suhteliselt kallid, võiks muu puhastamiseks juurde võtta eelniisutatud universaalsed puhastuslapid (plastipuhastuslapid, piirituselapid vms).

2. Siin me oleme

Puhastamiseks tuleks valida koht, kus tolm väga kahju ei tee, näiteks veranda, rõdu või hoov. Toas tolmutamine on kindlasti vastukarva, kui armastad korda, kuid kui valikut pole, siis katsu vähemalt toimetada lahtise akna juures. Arvuti alla tuleb valida staatilist elektrit mitte pakkuv pind ehk kindlasti mitte näiteks põrandavaip.

3. Fuihh!

Pilt, mis lahtisest arvutikastist avaneb, oleneb keskkonnast ja eelmisest puhastusest möödunud ajast. Üldiselt peaks korpuse sisemust puhastama vähemalt paar korda aastas ning mõnikord seisab sarnane tingimus ka garantiilehel. Puhastusaeg võiks langeda kevadesse ja sügisesse ehk perioodi enne ja pärast tolmust suve.

4. Kui kompressorit voodi all ei ole

Arvutipoest on tarvis soetada suruõhuballoonid, mis sarnanevad tavalistele aerosoolipurkidele, kuid nende korgi otsa saab panna londi. Enne pihustamist proovi väike törts niisama õhku lasta. Siis ei ehmata sa esimese õhu vallapäästmisega ega viska purki arvutisse. Samuti näed, kas pihustatavast tekib pinnale kondensaat (niiskusepiisad). Need ei tee midagi, kuid kindlasti tuleb lasta neil enne arvuti sisselülitamist aurustuda!

EGERT KAMENIK, HELIN LOIK

5. Mida nüüd „õhutada“?

Kuna tolm peab välja saama, siis kõike: kõik ventilaatorid (protsessori, emaplaadikiibi, videokaardi lisajahutused), korpuse nurgatagused, emaplaadipealne, sealsed pesad (pordid, mälud ja kaardid). Toiteploki igast avausest tasub õhku sisse lasta. Kõvakettad on küll kõvad, kuid kuumust nad ei salli ning ketastele kogunenud tolmukasukas tuleb minema puhuda. Erilist tähelenapanu pöörа radiaatoritele, et saaks puhtaks ribide vahed. Kui tekib raskusi, proovi vatitikuga tolmukolle aidata.

6. Kui on soov olla eriti hoolikas

Tolmupuhumise järel võib antistaatilise eelniisutatud puhastuslapiga mõned kohad üle tõmmata, näiteks kõvakettapealse, toiteploki, arvuti põhja ning korpuse esi-, taga- ja küljepaneelid. Ettevaatlikum ole ventilaatorite labadega. Ventilaatoritest veel nii palju, et nii puhumise kui lapiga tõmbamise järel võivad need plärisema hakata. Sellel on kaks põhjust: kas läks ventilaator tasakaalust välja või oli tolmu tõttu niikuinii kohe „suremas“. Tark oleks hankida uus ventilaator või jahuti. Sel juhul tuleb poodi minnes katkine ventilaator kaasa võtta, et leida asemele võimalikult sarnane (suurus, kiirus, ots, võimekus). Kui sobivat ei leidu, saab arvutitehnik alternatiivina ka plärisevat tiivikut õlitada, kuid see on ajutine lahendus.

[d] LEHO LAHTVEE

Hiir vajab regulaarset puhastamist

1. Hiire liikumisvõime on tähtis

Peamiseks komistuskiviks libisemise juures on hiire põhjas olevatele libisemispatjatele kleepuv mustus. Võiks kasutada puhastuslappe, kuid kui on kiire, saab ka mündi või küünega nühkida. Igatahes ära kasuta liigset jõudu, et mitte patju rikkuda ega lahti tõmmata. Hiir püsib puhtam, kui hoolitsed laua korrasoleku eest ja kasutad hiirematti.

2. Kursori korralekutsumine

Optilise hiire lugeja üldiselt puhastamist ei vaja, kuid kui kursor teeb rumalusi, võib sensori auku puhuda. Vastupidi on kuulhiirega, mis vajab pidevalt hooldust. Sellistel vanakestel on põhjas eemaldatav kate. Kui see lahti keerata ja muna välja kukutada, vaatavad vastu kakskolm rulli, millel voodriks mustus. Taas on võimalus kas lapiga või teravama otsaga (nuga, küüs) töö ära teha. Palli võib pesta sooja kraanivee all, aga ära unusta hoolikalt kuivatada.

3. Ei taha katsudagi

Kui sa ei taha, et sõber su hiirt kindaga kasutada soovib ja isegi seejärel käsi pesema läheb, puhasta niisutatud lapiga aeg-ajalt ka hiire korpust ja rulli.

Klaviatuurist tuleb sodi välja raputada

1. Eile sõin röstisaia, üleeile küpsiseid

Maitse asi, kuid meile toimetuses ei meeldi klaviatuurid, mille teistpidi keeramisel saab teada omaniku kahe aasta menüü. Pööra klaviatuur teistpidi ja raputa, et sodi välja kukuks. Puhka, otsi pintsel, pintselda klahvide vahesid, nii lükkad lahti kinnijäänud sodi, seejärel raputa uuesti.

2. Tüütu töö, kuid ära tuleb see teha

Mida kauem on klaviatuur hooletuses olnud, seda raskem on nuppe puhtaks saada. Kui raami ja nupupealsete puhastamine on lihtne, siis hoopis igavam on enam kui saja klahvi nelja külje puhastamine (õhukeste klaviatuuride omanikud muhelevad praegu). Kasutada tuleb puhastuslappe, kitsaste vahede jaoks vatitikke, viimaseid võiks parema puhastusvõime saavutamiseks vahendiga niisutada. Mõnel klaviatuuril hüppavad nupud äärest kangutades lahti ning pärast puhastamist saab need tagasi panna. Aga mitte kõik klaviatuurid pole nii lihtsad ja kuna ka nuppude õigesti tagasi panemine võib raskusi valmistada, siis me lahtikiskumist ei soovita.

Monitor käi üle pehme lapiga

1. LCD ja CRT

Nii õhukesed vedelkristall- kui suured kineskoopmonitorid tuleb enne puhastamist välja lülitada, see on turvalisem ja mustus on selgemini näha. Puhastuslapp peab olema pehme, sest kriibitud monitor silmale ei meeldi. LCD puhul peab meeles pidama, et ekraani pind on pehme ja pühkida tuleb seda õrnalt.

2. See pole suuvärskendi

Nii LCD kui CRT jaoks on olemas spetsiaalsed eelniisutatud lapid, kuid alati ei pruugi need olla parim valik. Liiga niisked lapid võivad jätta CRT-ekraanile värvilisi triipe, kui ei jõua vahendit kiiresti kuivatada, ja LCD-ekraanile on kanged vedelikud vaenulikud. Mõlemal juhul annab parema tulemuse spetsiaalne pehme monitoripuhastuslapp. CRT puhul tuleb sellele pihustada monitoripuhastusvedelikku (otse ekraanile ei tohi), LCD jaoks piisab kergelt (puhta, nt destilleeritud) veega niisutatud lapist, kui ainult kuiva pühkimisega puhtaks ei saa. Muidugi pole puhastusvahendite kasutamine ka LCD puhul keelatud, kuid enne ostu veendu siiski vedeliku sobivuses.

3. Üles-alla, vasakule-paremale

Monitori puhastamisel pole midagi ühist Karate Kidile õpetatud liigutustega. Ekraani puhasta üles-alla liigutustega ühest äärest teise. Kui pind üle käidud, tõmba üle ka ääred. Seejärel kuivata teise samasuguse lapiga. Niiske ekraanilapiga võid üle käia kogu monitori korpuse, kuid targem on lappi säästa ja kasutada eelniisutatud „kaltse“.

KUIDAS...

saada paremaks FPS-mänguriks

Eelmises numbris andsime esimesed kuus näpunäidet, kuidas virtuaalses lahingus ellu jääda. Aga see polnud veel kaugeltki kõik! FPSi kool jätkub, loe hoolega, suru hiir kindlamini pihku ja anna aga tuld.

1. Ka luuavarrest võib pauk tulla

Katseta ja vali endale sobiv relv. Alles täpsuse kallal töötavad algajad haaravad enamasti suure tulejõuga (automaadid, kuulipildujad) relvad. Viimased pole täpsed, kuid lai kuulirahe õigesse suunda annab võimaluse vähemalt osaliselt vastasele pihta saada. Aeglasemalt laskvad relvad on kas võimsamad või täpsemad. Igal relval on omad head ja vead ning kõikide puhul on kuskil tehtud kompromiss (võimsus, täpsus, laadimis- ja tulistamiskiirus jne), sest mängu tasakaalu silmas pidades peab kõigil olema võimalus. Tihti saab valida sõduriklasse, kel on eelseadistatud varustus ühe-kahe paugutajaga. Katseta kõiki. Alguses igavana näiv meedik on tegelikult mängus väga vajalik ja hinnatud „rass".

2. Salv täis

Loomulikult saab relva salv tühjaks keset kõige kibedamat võitlust. Ära anna alla! Põikle ja hüppa meeleheitlikult samal ajal laadides. Katsu hoida sihikut vastasel, sest niipea, kui relv on valmis ja sa oled endiselt elus, saad anda vastulöögi. Hoia salv alati täis, et selliseid ohtlikke olukordi esineks vähem. Lae kohe pärast tulistamist, kui on rahulikum. Kui mäng on tõsisem ja iga laadimisega kahaneb ka vanas salves olnud kuulivaru, tuleb läheneda teisti. Hinda, kui suure lahingu suudaksid vastu pidada ja sellest sõltuvalt vali mängustiil. Näiteks poole salvega automaadiga sobid pearünnakust veidi tagapool olles kaaslasi katma.

3. Mis koht see veel on?

Õpi tundma mitmikmängu kaarte. Otsi võimalusi pääsemaks salajastesse „varakambritesse", fikseeri ohud ja lõksud ning leia lõikekohad. Ära kunagi kasuta alternatiivi olemasolul ühte ja sama teed – etteaimatavus on suurim oht. Kui sa tead, kuidas su sõber liigub, käitub ja mis relva kasutab, saad tema vastu alati parimad meetmed kasutusele võtta. Ja vastupidi.

4. Tank *vs* bagi

Tihti on mängus sõidukid. Tutvu nendega. Mitte ainult sellega, kuidas laseb, vaid vaja on teada ka kiirust, manööverdusvõimet ja nõrkusi. Kui masin lubab peale võtta rohkem rahvast, siis võta. Kui sina ei arvesta teistega, ei saa kaaslased sinuga arvestada ja meeskonna edu väheneb.

5. Üks kõigi, kõik ühe eest!

Proovi kuulsaimate musketäride motot meeskonnamänge harrastades meeles pidada. Kaitse tiimiliikmeid, aita planeerida ja täide viia taktikalisi operatsioone. Koostöömängudes on tähtis mikrofoniga side pidamise võimalus, kuid suhelda saab ka klaviatuuriga. Meeskonnamängudest on eriti populaarne „Battlefieldi" seeria, kuid ka „Unreal Tournamenti" seeria ja paljud muud mängud on edukad.

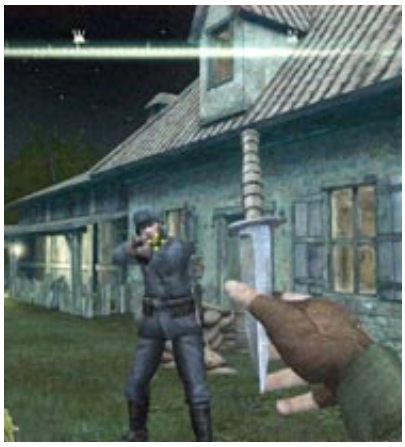

6. Käsivõitlus Rambona

Ära arva, et kuulipildujaga või pumppüssiga mees on kõvem kui noaga ringi lippaja. Paljudes mängudes on löök rusika, terariista või püssipäraga ühe korraga tappev. Pealegi liiguvad relvi mitte kandvad sõdalased tavaliselt kiiremini, mis teeb nende tabamise raskemaks. Ära unusta lähivõitluse nippe ise kellelegi lähedale sattudes. Käsivõitlusele on tugevalt rõhutud „F.E.A.R.-is" ja „F.E.A.R. Combatis".

7. „Kartul" aknasse

Algajad mängijad ei kasuta eriti granaate, sest see eeldab veel ühe nupu vajutamist, kui pihu all on neid juba terve pundar. Kogenud mänguri käes on pihupomm sama ohtlik kui toruga relv. Üks asi on pisike portatiivne lõhkeseadeldis rahva sekka visata, kuid hoopis võidu- ja kahjurõõmsam on see saata teele kohta, kus sa tead või aimad kedagi olevat-tulevat. Granaadid tahavad harjutamist. Sihtimisel on vaja arvestada lennukaarega, lennu- ja plahvatamisajaga ning paljudes mängudes saab reguleerida ka visketugevust (lennu kaugust).

8. Bazooka!

Arvesta rakettide ja teiste võimsate relvade lõhkemistsooni. Kitsas koridoris põmmutades on oht plahvatuse sisse jääda ja viga saada. Distantsil saab aga selle enda kasuks pöörata: lase vastaste lähedal olevate seintelagede-põrandate pihta. Kui ringi keksivaid tegelasi muidu ei taba, siis viga saavad nad vähemalt. Rakettidega tabamine on raskem, sest tihti on nende lennukiirus aeglasem. Ka seda saab enda huvides ära kasutada, saates raketid teele varsti nurga tagant välja ilmuvate vaenlaste tervitamiseks.

9. Nii ei tohi!

Ära kunagi kasuta koode ega muid ebaausaid vahendeid! See tuleb varsti välja ja kõik, mida sa saavutad, on kaasmängurite põlgus. Kuna enamik mänguritest vihkab ebaausaid lõburikkujaid, on mängutegijad lisanud mängudesse sohivastased tööriistad, kuulsaim neist PunkBuster.

10. Harjuta, treeni, harjuta!

Algus on raske (eriti kui vastased kõvemad), kuid seda mõnusam on kättemaks. Pööra tähelepanu enda reageerimisele – kui kiiresti sõrmed hiirenuppe ja klaviatuuri vajadusel vajutama hakkavad. Varsti märkad ka korra monitori ääres vilksatanud liikumist ja hakkad vastavalt käituma. Reageerimine on otseses seoses füüsilise vormiga – terves kehas terve vaim.

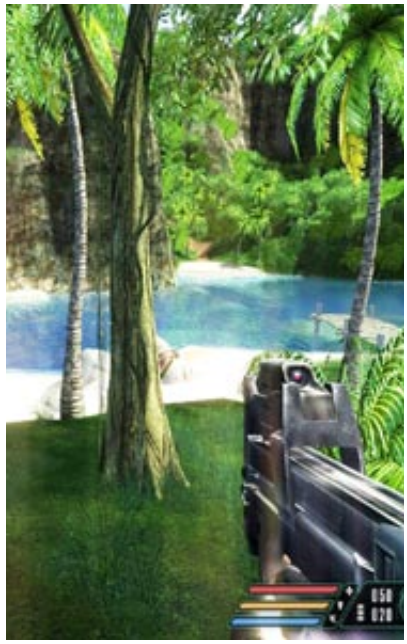

11. Vägivaldne rahustaja

Mäng on meelelahutamiseks ja pingete väljaelamiseks. Kui sa tunned end mängimise järel rohkem ärrituvana või tigedana, ära rohkem sellega tegele. Nõrgematele isiksustele mõjub mängimise eesmärk mõnikord vastupidiselt ja tagajärjeks on üksikjuhud, kus mäng avab inimese agressiivsuse.

Istu ergonoomiliselt. Samuti pea iga mängutunni kohta 10–15 minutit pausi, siruta end ja lõdvesta silmi. Kui tunned mängimise ajal tervise halvenemist või sul on epilepsia, konsulteeri arstiga. Tegelikult ka!

[d] LEHO LAHTVEE

KUIDAS...

parandada ülesäri

Kindlasti oled vahel pilte kaamerast arvutisse laadides avastanud, et mõni pilt või selle osa on liiga hele. *Oops*, oleks kohe pärast pildistamist pidanud kontrollima ja uuesti proovima. Aga mida teha nüüd? Appi tuleb Photoshop.

1. Tee taustakihist koopia

Selleks klõpsa hiirega Layersi paletil (***Window > Layers***) Backgroundi nimelisel kihil ja lohista see paleti allservas oleva uue kihi ikoonile. Windowsi kasutajad võivad kasutada ka klahvikombinatsiooni Ctrl + J.

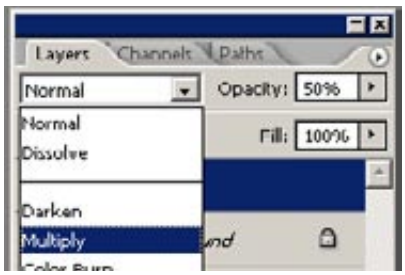

2. Õiged seaded

Kõrvalolevast rippmenüüst, kus vaikimisi on kirjas ***Normal***, tuleb nüüd valida õige sulatamisviis (***Blending mode***). Antud juhul on selleks ***Multiply***. (Võid katsetada ka ***Soft Light***'iga.)

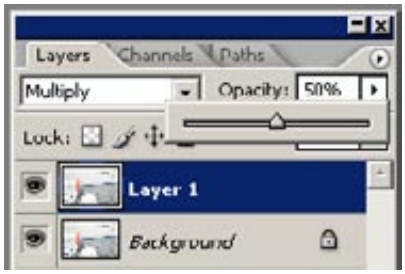

3. Leia meelepärane tumedus

Reguleerides Opacity lahtris kihi läbipaistvust, saad pilti muuta heledamaks ja tumedamaks, nii nagu sulle meeldib. Meie näitepildi puhul jäi väärtuseks 75%. Väga heleda pildi puhul võid kogu protseduuri korrata, tekitades pildile veel ühe kihi.

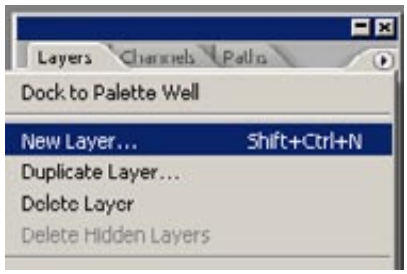

4. Jälle uus kiht

Layersi paleti üleval nurgal olevale väiksele noolele vajutades avanevast menüüst vali ***New Layer*** (Windowsi all klahvikombinatsioon Ctrl + Shift + N)

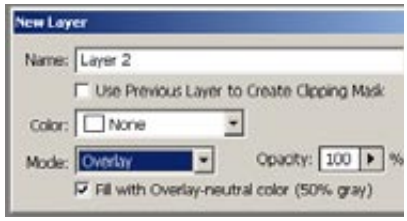

5. Kihile õiged omadused

Avanenud aknas vali ***Mode*** rippmenüüst ***Overlay*** ning tee linnuke kasti „***Fill with Overlay-neutral color (50% gray)***“. Vajuta OK.

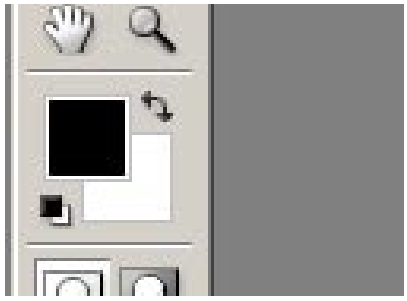

6. Värvipalett õigeks

Taasta värvipaleti vaikimisi seaded (must ja valge), vajutades selle allnurgas olevale väikesele ikoonile (või klaviatuuril d-täht).

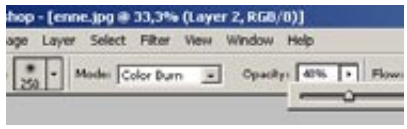

7. Pintsel kätte ja värvima

Vali tööriistapaletist tööriist Brush ning määra sellele ekraani ülaservas olevatest rippmenüüdest ***(Window > Options***) sobiv suurus ning läbipaistvus. Suuremate pindade töötlemisel olgu pintsel suurem, detailide kallal nokitsemiseks vajad väiksemat diameetrit. Sobiva läbipaistvuse leiad katsetades, alustuseks proovi vahemikku 20–50%. Seejärel pole muud, kui heledaid alasid üle võõpama.

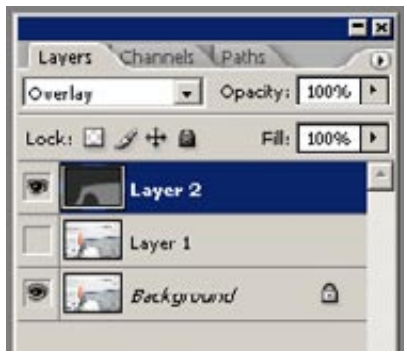

8. Imetle

Näidates või peites erinevaid kihte (vajuta nende ees olevale silma kujutisele), saad vaadata, milline oli su pilt enne töötlemist ning milliseks su ponnistused selle muutnud on. Ära unusta tulemust salvestada. [d] **KRISTJAN KALJUND**

[KÕRBENUD PILDID]

● Kõrbenud ehk ära põlenud pildid tekivad siis, kui kaamera sensor saab teatud kohtades liiga palju valgust. Pildil tähendab see seda, et mõned tegelikult värvilised osad on liiga heledad. Sagedamini juhtub seda näiteks taevaga, kui pildistada suvel heleda taeva taustal maastikku. Eriti kergesti tekib seline olukord talvel lumise ilmaga. Päris valgeks põlenud ala ei saa kahjuks taastada enam ühegi vahendiga.

ENNE

Näitepildi puhul tahaksime muuta tumedamaks taustal oleva laeva külge ning esiplaanil oleva laeva reelinguid ning pääs-tepaati. Vee tumeduse jätame samaks.

PÄRAST

KUIDAS...

mobiiltelefoni aku

Uue telefoni soetanud inimesed küsivad tihtilugu, kuidas tuleks telefoni akuga ümber käia nii, et see teeniks telefoni omanikku võimalikult pikalt ja truult. Sageli ostetaksegi uus telefon seetõttu, et vana telefoni aku ei pidanud enam piisavalt kaua vastu.

1. NiCd- ehk nikkel-kaadmiumaku

Seda tüüpi akud tulevad telefoniga kaasa esialgu täiesti tühjana, sest nii on neid kõige otstarbekam ladustada. NiCd-aku kannatab rohkem täis- ja tühjakslaadimise tsükleid kui teised akutüübid, kuid samas on need akud tuntud nn mäluefekti poolest. Siiski on NiCd-akude eluiga korraliku kasutamise puhul võrreldes NiMH- või Lilon-akudega kuni kaks korda pikem.

Aku mahtuvuse hoidmiseks võiks vähemalt korra kuus lasta sellel täielikult tühjeneda ja seejärel uuesti täis laadida. Samamoodi peaks talitama siis, kui aku on pikemat aega kasutuseta seisnud. Targemad akulaadijad oskavad seda ka automaatselt teha. Samamoodi tuleb talitada ka täiesti uute NiCd-akudega, et saavutada aku nominaalmahtuvust. Korralikult kasutatud ja laetud NiCd-akud võivad kesta kuni 1000 laadimistsüklit ning alles seejärel hakkab mahtuvus oluliselt langema. Akude isetühjenemiseks on märgitud kuni 20% kuus ehk kui sa oled aku täitsa täis laadinud, siis kuu aega hiljem võib telefon viie akupulga asemel nelja näidata.

NII OLED AKU VAENLANE:

- Ära pilla maha, mulju ega vigasta akut.
- Ära lühista akuklemme.
- Ära proovi vaadata, mis on aku sees, seal pole midagi huvitavat.
- Ära paigalda aku elemente isetehtud korpusesse.
- Ära viska vana akut suvalisse prügikasti, vaid vii ta selleks ette nähtud vastuvõtupunkti.

NII OLED AKU SÕBER:

- Hoia nii akut ennast kui aku kontaktklemme puhta ja kuivana.
- Väldi aku kasutamist liialt külmas või kuumas keskkonnas.
- Kasuta akut, ka ilma kasutamiseta vananeb ja tühjeneb aku aja jooksul.
- Kasuta vaid sinu telefonile mõeldud lisaseadmeid ning telefonifunktsioone, mida sa tõesti vajad.

2. NiMH- ehk nikkelmetallhüdriidaku

Mäluefekt on seda tüüpi akudel natukene väiksem kui NiCd-akudel. Küll aga vajab uus NiMH-aku esmakordsel kasutamisel samamoodi paar korda tühjenemist ja täis laadimist, et saavutada nominaalmahtuvust. Ka isetühjenemine on NiMH-akudel natukene kiirem kui NiCd-akudel, toatemperatuuril kuni 1% päevas ehk kuus juba ligi 30%. Erinevaid akutüüpe kõrvutades ning laadimise ja tühjenemise aega võrreldes on NiMH-akudel ligi 20% pikem laadimisaeg võrreldes NiCd-akudega. NiMH-akude eluiga iseenesest on aga kordades väiksem kui NiCd-akudel: juba peale 200–300 laadimist võib täheldada aku mahtuvuse olulist langust.

3. Lilon- ehk liitumioonaku

See aku ei mäleta küll enam suurt midagi, aga see on hea. Lilon-akude puhul pole nimelt vaja mäluefekti karta. Eeliseks on märgatavalt parem kaalu ja energia suhe kui eespool kirjeldatud akudel. Sama kaalu juures on liitiumioonakud koguni 10–15% suurema mahtuvusega kui näiteks NiMH-akud.

Oluliselt on suudetud vähendada isetühjenemise osakaalu – kuu jooksul kõigest ligi 5%.

Kui varem kehtis soovitus lasta akudel täielikult tühjeneda ning seejärel nad uuesti ääreni täis laadida, siis liitiumioonakude puhul see tarkus enam ei kehti. Lilon-akusid võib laadida just siis, kui sul selleks aega juhtub olema, ja isegi siis, kui aku on vaid pooleldi tühi.

Täieliku tühjenemiseni ootamine ei anna mingit erilist efekti.

Mobiiltelefonide müüjad on vanast ajast jäänud rääkima juttu, et esimestel kordadel oleks hea, kui saaks akut laadida 14–16 tundi järjest, aga see kehtib vaid nikkelakude kohta.

Kõik uuemad telefonid on enamasti juba Lilon-akudega ning nende puhul pole pikk laadimine enam vajalik. Üldjuhul peaks Lilon-aku juba umbes kolme tunniga olema täis laetud ja sellest peaks piisama.

Laadimisel pane aga tähele, et sa laed ikka just sinu telefoni ja aku jaoks mõeldud laadijaga, muidu võib see akule üsna halvasti mõjuda..

Lilon-akude vastupidavus ei ole enam otseselt seotud sellega, mitu korda sa oled telefoni laadinud. Lilon-akude mahtuvus väheneb vähehaaval pidevalt ning see ei sõltu sellest, mitu korda seda akut on vahepeal laetud.

Hinnanguliset kaotab Lilon-aku toatemperatuuril ligi 20% mahtuvust aastas. Aasta pärast aku ostmist on võimalik laadida akut ainult kuni 80% ulatuses esialgsest mahtuvusest.

Praktikas tähendab see, et näiteks süle-arvuti Lilon-aku muutub paari-kolme aasta jooksul kõlbmatuks, kuna aku esialgsest mahtuvusest on järele jäänud vaid murdosa, mis ei kasva enam suuremaks isegi pärast korduvat aku tühjenemist ja täis laadimist. Nii ei jäägi nende akude puhul muud üle, kui iga teatud aja tagant poest uus osta, aga õnneks on akude hinnad viimastel aastatel veidi langenud.

eest hoolt kanda

4. LiPo- ehk liitiumioon-polümeerakud

LiPo on siin artiklis kirjeldatutest kõige uuemat tüüpi aku. LiPo-akudel ei pea enam ümber olema metallist kesta ning seetõttu võib nende kuju olla üsna suvaline. Natuke on võidetud akude kaalus ning paindlikkus akude kuju osas lubab seda tüüpi akusid paremini mahutada erikujulistesse seadmetesse. Suurenenud on ka akude mahtuvus: LiPo-aku mahutab energiat kuni 30% rohkem kui sama suur LiIon-aku. Teaduse ja tehnoloogia areng on nende akude eluiga veelgi pikendanud ning võrreldes LiIon-akudega peavad nad natuke kauem vastu.

5. Voldid loevad

Uut akut ostes tuleks alati originaalaku pealt või telefoni kasutusjuhendist üle vaadata, kui suur peab olema aku nimipinge voltides (V).

6. Aku mahtuvus

Seejärel oleks hea tähele panna aku mahtuvust (mAh). Mida suurem on aku mahtuvus, seda kauem töötab telefon ühe laadimisega. Üldjuhul on suurema mahtuvusega aku ka mõõtmetelt suurem.

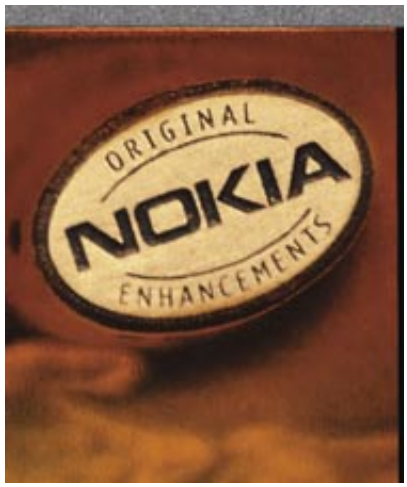

7. Eelista originaalkaupa

Uue aku soetamisel oleks parem valida telefonitootja poolt soovitatud aku. Originaalakude kõrval valmistatakse ka tuntud nimeta akusid, mis esmapilgul näevad välja täiesti adekvaatsed, kuid välimuse põhjal ei tasu järeldusi teha.

Mobiiltelefoni aku koosneb üldjuhul ikka samadest komponentidest: akuelementidest, laadimise kontrollskeemist, lühisekaitsmest ning plastkorpusest.

Tundmatu tootja akude puhul võib juhtuda, et aku korpuse valmistamise kvaliteet on alla igasugust arvestust, ning ette on tulnud isegi juhtumeid, kus aku ei mahu oma pessa telefoni tagaküljel või jääb hoopis korpuse külge loksuma.

Isegi siis, kui tundmatu tootja aku sobib kui valatult telefoni korpusesse, peab arvestama, et aku jaoks eluliselt olulised komponendid asuvad aku korpuse sees, kuhu me kahjuks niisama lihtsalt sisse ei näe ja mille kvaliteeti me poes kontrollida ei saa.

Kvaliteetsete akude valmistamisel on pööratud oluliselt rohkem tähelepanu toote kvaliteedile ja sellele, kui korrektselt on akuelemendid omavahel isoleeritud, kas laadimiskontrollskeem on ikka hästi paigaldatud ja sellele, kas akuelementide ühendused on korralikult ühendatud.

Just need on asjad, mille pealt tundmatu nimega tootjad saavad raha kokku hoida, viies kvaliteedikontrolli pea miinimumini.

8. Telefon dieedile

Selleks, et korralikult laetud telefoniaku veelgi kauem vastu peaks, vaata kriitilise pilguga üle oma telefon.

Jälgi, et sa pole ilmaasjata käima jätnud Bluetooth-raadioühendust mis pidevalt läheduses olevaid telefone otsib.

E-posti automaatse kontrollimise jaoks võiks seadistada pooletunnise intervalli viie minuti asemel.

Võib-olla saad natuke nõrgemaks keerata ekraani taustavalgustust ning ekraanisäästja aega mõistlikkuse piires lühemaks määrata.

Iga otsese vajaduseta töötav telefoni lisafunktsioon võtab osakese telefoni üldisest energiatarbimisest, seetõttu oleks mõistlik uurida, millega telefon ooterežiimis peale kõnede ootamise veel tegeleb, ja üritada kõik ebavajalik välja lülitada. Samuti mõjub akule väga kurnavalt näiteks 3G-võrgu kasutamine. [d] **OLIVER OJAMAA**

MIS ON MÄLUEFEKT?

- Palju on räägitud müstilisest akude mälust ehk sellest, et akud n-ö jätavad meelde, kui korralikult nendega ümber on käidud
- Tõepoolest, vanematel akudel on mõningane „mälu“ selle kohta, kui hoolsalt ja täielikult on neid igapäevaselt täis laetud ja tühjeneda lastud
- Kui näiteks jätta NiCd- või NiMH-aku tühjaks kasutamata ning panna laadijasse, siis järgmisel korral tühjenedes mäletab aku seda, kui palju sai viimane kord juurde laetud, ning unustab samas oma tegeliku mahu
- Kui pooleldi täis akut tihti laadida, siis mõne aja pärast tekib akul “arusaam”, et tema mahtuvus ongi pool sellest, mis aku peale kirjutatud

KUIDAS...

osta MP3-mängijat

ISTOCKPHOTO

Me oleme rääkinud, kuidas osta suurt telerit ja videokaamerat. Nüüd on kord MP3-mängijate käes. Arvate, et see on selge nagu allikavesi? Arvake uuesti, ka MP3-mängija ostmisel tuleb osata mõndagi tähele panna.

1. Kõvaketas ja *flash*

Endiselt on kasutusel kaht tüüpi infokandjad: *flash*-mälu ja kõvakettad. Valdav enamus mängijaid on *flash*-mälu peal ja tõenäoliselt valid sinagi selle, sest need mängijad on odavamad, väiksemad ja kergemad. Kõvaketta kasuks soovitame otsustada neil, kes tahavad korraga kaasas kanda tõesti palju infot ning neil tuleks valida 30 GB või isegi 80 GB iPod. 5 GB või isegi 10 GB kõvakettaga mudelil erilist mõtet tänapäeval ei ole, sest saadaval on juba 8 GB flash-mäluga mudelid. Kõvakettaga mudelite ainus eelis on suur mahutavus. *Flash*-mäluga mudelite puhul võid eelistada sellist, kus on küljes mälukaardipesa. Nii saad näiteks üheainsa üsna odava SD-kaardiga mängija mälu hulka mitmekordistada.

Vasakul *flash*-mälu, paremal iPodis leiduv kõvaketas.

2. MP3 ja veel?

MP3-mängijad mängivad MP3sid, lihtne. Aga kui failiformaatidesse natuke süveneda, on pilt kirjum. Kui sa oled tundliku kõrvaga inimene, võid eelistada *lossless*-formaate nagu FLAC, Apple Lossless või WMA Lossless ning kui sa hoiadki oma muusikat sellisel kujul, siis pead seda mängijas kuulamiseks hakkama ümber konvertima.

Tasub teada, et kõik iPodid, välja arvatud Shuffle, mängivad Apple Losslessi. Praktiliselt mitte ükski MP3-mängija ei mängi WMA Losslessi ning vaid üksikud mängivad FLACi (Eesti turul saadaolevatest näiteks Trekstor Vibez).

Trekstor Vibez mängib kaduteta FLAC-formaati.

3. Pildid ja video

Väga paljud MP3-mängijad oskavad tänapäeval ka pilte ja videoid näidata. Võib-olla mõnel juhul ja mõne mängija puhul (nagu selles numbris testitud Philips) on see tore, aga üldiselt on tegu kasutute omadustega. Mängijate ekraanid on väikesed ja värvide ning resolutsiooni poolest kehvakesed, mälu hulk video jaoks pisike, protsessorid aeglased ning kui mõned erandid kõrvale jätta, siis ei tasu nende omaduste eest sentigi lisaraha välja käia. Suur kõvakettaga iPod näitab pilte ja videoklippe päris hästi ning mõne sellise mängija leiab veel, aga üldiselt võid pildid ja video MP3-mängijate puhul täiesti tähelepanuta jätta.

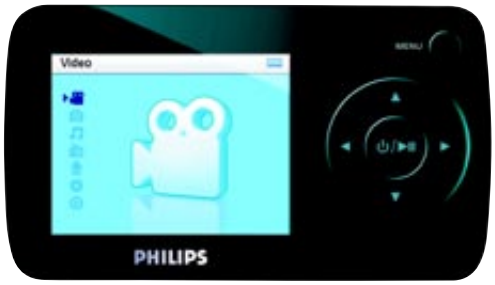

Selles numbris testitud Philipsi mängija oskab ka videot näidata, kuigi see pole tema tugevaim külg.

4. Klapid ja helikvaliteet

Muidugi on MP3-mängija puhul oluline helikvaliteet ja seda kahes mõttes. Esiteks mängija enda kvaliteet, mis tuleneb elektroonikast ja mis suures osas sõltub mängijas kasutatud digitaal-analoogmuundurist ehk DACist. Teine küsimus on karbis olevad kõrvaklapid, mille kohta julgeme oma aastatepikkuse kogemuse põhjal väita, et kaasapandud klapid on 90 protsendil juhtudest kehvakesed. Helikvaliteedi poolest tuleb jälle kiita kõvakettaga iPodi ning mida odavamaks lähevad mängijad, seda kehvemaks üldiselt ka helikvaliteet. Erinevused aga on piisavalt väikesed ja tavaliste odavate klappidega suurt vahet ei ole. Seega, kui sa oled tõsisem helihuviline, hangi enne väga korralikud klapid (kui raha on, siis miks mitte näiteks Shure'id) ning seejärel hakka võrdlema erinevate mängijate kvaliteeti.

Kõrva sisse käivad klapid (vasakul) on praegu moes, aga tasuks kuulata ka suuremate klappidega.

5. Põnevad lisavõimalused

MP3-mängijatest võib tihti avastada lisavõimalusi, mis lausa tummaks võtavad. Oleme näinud biorütme lugevat mängijat, sammulugejaga mängijat, tuntud on Apple'i ja Nike'i koostöös valminud võimalus iPodiga joostud kilomeetrite üle arvet pidada. Jällegi, pea meeles, et enamus neist on kasutu värk, mille eest üritatakse kõva raha küsida. Apple'i ja Nike'i lahendus töötab, 99 muud sarnast lahendust tõenäoliselt mitte. Kui sul on seda vaja, siis võib kasuks tulla enamikesse mängijatesse ehitatud diktofonifunktsioon, mis töötab ka odavamatel mängijatel tavaliselt üsna hästi. Küll aga ei saa seda öelda raadio kohta, mis mõnedel mängijatel töötab veidi kehvasti ja väga paljudel praktiliselt ei tööta. Mõnedest mängijatest võid leida ka *line-in*-pistiku, kuhu võid näiteks CD-lt muusikat mängida ja tema salvestab selle WAViks või MP3ks. Kena mõte, aga me pole kohanud mitte kunagi mitte kedagi, kes seda kasutaks. Reisil võib palju abi olla mõnede mängijate oskusest fotoaparaadist fotod oma mällu kopeerida, nii ei pea sa lisakaarte ostma, vaid võid päeval tehtud pildid õhtul MP3-mängijasse laadida. iPodil on selle jaoks umbes 500 krooni maksev lisavidin, ent oleme näinud ka mängijaid, mis ise oma tarkvaraga aru saavad, kui kaamera USB kaudu neile külge ühendada (selle tehnoloogia nimi on USB To Go).

iPodi ja Nike'i ühistöös valminud jooksuandur töötab seda proovinute sõnul hästi ja innustab treenima.

6. Laadimine ja kaablid

Tasub silmas pidada, et eriti viimasel ajal on hakatud valmistama palju selliseid mängijaid, millel on laadimiseks kaasas vaid USB-kaabel ja seinaadapterit ei ole. Kuidas sa niisugust reisil olles laed, kui sul sülearvutit (kaasas) pole, selle pead küll ise välja mõtlema.

[d] **HENRIK ROONEMAA**

Reisil võib MP3-mängija laadimisega tõsiselt hätta jääda, kui karbis on ainult USB-kaabel.

play

Paneb kodurahu proovile

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 589 krooni **DEMO:** www.download.com/Gothic-3-demo/3000-7543_4-10604254.html

Leiad ennast abiotsiva näoga kest sõjamöllu seismas ja mõtled, et mis nüüd lahti läks. Oigamine, sajatused, terve kari kurjade nägudega orke. Taipad, et ellujäämise nimel tuleb mõõk tupest tõmmata ja seda viibutades pahadega võitlusse asuda.

● Oled just ühest vägilasest jagu saanud, kui ees ootab veel tosin samasugust või kurjemat. Lõpuks on vaja veel hävitada boss, kes kuidagi manalateele ei taha minna. Kui viimanegi ork on siruli tõmmatud, nõustuvad külaelanikud rääkima ja selgitama, mis toimub ja kus sa oled. Jagatakse ka esimesed ülesanded, mis hakkavad lugu otsast harutama.

G3 on kolmanda isiku (selja tagant) vaates rollimäng, kus antakse vabad käed otsustamaks, kes elab ja kes sureb riigis nimega Myrtana. Ala, kus rännata, on suur, lai ja mitmekesine ning jaotatud kolmeks regiooniks: Myrtana, Nordmar ja Varant. Igas regioonis on omad kombed ja elanikud. Mängus on ka jumalad Innos ja Beliar. Valida tuleb, kumma käske järgid ja kelle heaks töötad, kuid õnneks peab otsuse tegema üsna loo lõpus. Mängu alguses võib mõlemat teenides kasu lõigata igas regioonis. Tulu mõõdetakse loomulikult kogemuspunktides, mis kogunevad ülesannete täitmise eest.

G3 on lihtne ja loogiline, kohati isegi liiga. Tuleb täita ülesandeid ja koguda tegelase arendamiseks kogemuspunkte. Erinevaid ülesandeid on palju ja see teeb mängu juurest lahkumise raskeks – alati plaanid veel selle ühe *quest*'i lõpetada ja siis lubad endale, et lõpetad mängu, aga siis teed veel ühe jne. Kui majapidamises on ainult üks arvuti, valmistu kodusõjaks masina kasutamise õiguse pärast.

Pole must, pole valge

Erinevalt paljudest teistest rollimängudest, kus on selgelt eristatud head ja pahad, on selles teoses kõigil omad head ja vead. Näiteks mängu põhiliini oma vallutusplaanidega üleval hoidvad orkid ei ole lihtsalt mõttetud tapamasinad, vaid au- ja kohusetundega osavad võitlejad. Tublid mehed on ka orke teenivad palgasõdurid, kes püüavad halvas olukorras kuidagi toime tulla. Seevastu mässajatel paistab alguses olevat hea plaan maa ork-okupantidest vabastada, aga tegelikult on nad ise ahned ja parajad riiukuked. Selline olukord teeb mängu keerulisemaks, sest ebamugav on täita kellegi ülesannet terve rass maa pealt minema pühkida. Mõnevõrra meeldiv on, et täites mõne ülesande kogemata, ilma seda kelleltki veel saamata, annab mäng märku, et see oli ülesanne, ja saad punktid ikka kätte.

Kogu selle kummalise kaalukausi juures on ka palju häirivat. Näiteks juba 35. tasemel olev sõdalane suudaks põhiloo probleemideta lõpetada. Samas kõiki ülesandeid täites ja vähegi püüdlik olles tuleb 60. tase kätte enne, kui seda oodata oskad. Järsku avastad, et meeletu hulk kogemuspunkte on

Küla pärast pisikest lahingut – elutud kehad, omanikuta sõjavara, inimtühjad tänavad, üks kangelane.

Suur, kole, kindlasti tugev ja võimas, aga välja näeb rumal.

üle ega oska neid kuhugi paigutada. Ka rollid võlur-sõdalane-ambur on tasakaalust väljas. Maagina tuleb alustada peaaegu nullist, aga sõdalasele on jõudu kohe alguses 100 punkti ette antud. Seega peab startima sõdalasena ja tasapisi ennast võluri suunas arendama. Maagi oskusi saab tõsiselt võtta alles pärast 250 iidsete teadmiste punkti kogumist ja „mana“ taastumisoskuse soetamist, aga see on on võimalik alles mängu lõpusirgel. Kui need kaks oskust käes, on mängu läbimine maagina igavalt lihtne. Nõidused on nii vägevad, et võtad terve karja pahalasi ette ja alustad massimõrvaga. Maagil on probleeme ka lukkude avamisega. Vargale piisab kõigest 40 punktist, et õppida ära keeruliste lukkude avamine, maag peab aga 230 iidsete teadmiste punkti koguma ja isegi sel juhul saab oskuse peaaegu mängu lõpus.

Sõdalasega mängides püsib pinge kõrgel. Kui maag notib pahasid distantsilt ja niikaua, kuni pole piisavalt tugev, jookseb elu eest, siis sõdalane peab rinnad vastakuti panema. Vastased on tihti suuremad ja näevad väga kurjad välja. Salvestad, lööd risti ette ja jooksed lahingusse. Relvakäsitsus on mitmekülgne ja ilus vaadata, erinevaid relvi on samuti piisavalt. Ainult et juba alguses saab soetada väga (ehk liiga) head relvad ja turvised.

Võinuks eeskuju võtta

G3-l võiks olla Blizzardi rollikaklassikale „Diablole“ sarnane lahendus, et kolm taset erinevad üksteisest tunduvalt. „Gothic 3“ küll pakub kolme raskusastet, aga vahe ei ole kuigi suur. „Diablo“ seeriast võinuks ka õppida, et paremad relvad tulevad saadavale tegelase tasemele vastavalt. Nuriseks ka selle üle, et vastased on suuremalt jaolt sarnased terve mängu jooksul. On küll näiteks erineva välimuse ja relvastusega orki sõdalane, skaut ja eliitväelane, aga vaheldus võiks suurem olla.

G3 kõlab korralikult ja näeb hea välja. Üksnes „The Elder Scrolls IV: Oblivion“ suudab sellele vastu seista ja seda üle trumbata, aga ainult juhul, kui kodus juhtub olema tippklassi mänguarvuti. Tegelikult nõuab ka „Gothic 3“ kõva raudvara, ja isegi siis tüütavad pikad laadimisajad. Kindlasti on vaja installida tegevus-*patch*'id, mis teevad mängu sujuvamaks ja lapivad paljud vead.

Mäng on pikk – alla 50 tunni ei mängi kuidagi läbi –, aga lõpp võiks pidulikum olla. On nähtud palju vaeva ja kulutatud aega, aga miski jääb nagu kripeldama. Ei ole sellist ilusat hollywoodlikku lõppu. Siiski pole G3 mängimiseks kulutatud aeg raisatud. Erinevate ülesannete meelespidamine ja kaardi õppimine on koormanud-treeninud aju rohkem kui nädalane kursus ajalugu ja matemaatikat kokku. Meelahutuslikust vaatenurgast hinnates – hea, aga saanuks palju korralikumalt.

[d] **EGERT KAMENIK**

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 2 GHz (soovitatav 3,0 GHz)
Mälu: 1 GB RAM (soovitatav 1,5 GB)
Videokaart: 128 MB Shader Model 1.4 toega (soovitatav 256 MB NVIDIA GeForce 6800 / ATI X1600)
Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv
Vaba ruumi kõvakettal: 4,6 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 2000/XP+ DirectX 9.0c

[d] HINNANG:

Heli	7
Pilt	8
Mugavus	7
Meelelahutus	9

Liivapahvak rataste alt

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 999 krooni

Pimestav kõrbepäike heidab palava helgi määrdunud ja mõlkis sõiduriista kerele ning taustaks lahvatab rajuroki soolo. Kerge valearvestus saatuslikus kurvis – ja avastame end langemas mõnisada meetrit allpool oleva maapinna suunas.

„Motorstormi“ geniaalsus peitub lihtsuses. Liiga harva suudab üks korralik poriralli pakkuda mängijale sedavõrd vahetu elamuse kiiruse, liivaterade krigina ja adrenaliini kombineeritud paketis. Iga liigutus, iga võetud kurv ja iga kühm pinnasel on tõetruu.

Nagu päris

Selle, mis juhtuma hakkab, dikteerib keskkond, mitte ettemääratud sündmuste jada. Iga sõit on ainulaadne ja kordumatu. Kordumatu on ka vastaste käitumismuster, sest reeglid kehtivad neile sama palju kui mängijale ning seega on iga teekumerus ka nende jaoks potentsiaalne viskumine tundmatusse. Loomulikult püüavad kõik vastased ennekõike mängijat võita, mis tekitab kohati „kambaka“ tegemise tunde, ent mängu keskmisest madalam vastupanuvõime tekitab harva frustratsiooni või tüdimust.

„Motorstorm“ on suurepärane uue konsooli esimese laine mäng. Laitmatud on nii väljanägemine, heli kui mängitavus. Päris veatu mäng siiski pole. siiski veatult. Laadimisajad on keskmisest pikemad, seda eriti sõiduriista valides. Jääb seletamatuks, miks ei võinud arendajad kas või ainult selle menüü valutumaks kasutamiseks osa informatsiooni konsooli kõvakettale talletada. Möödalaskmisena võib mainida ka mängus eksisteeriva sohitegemise võimaluse – nimelt saab turbokiirenduse nuppu järjepanu vajutades, aga mitte all hoides liikuda tavalisest tunduvalt suurema kiirusega, kuid samas ei kuumene mootor üle. Loodetavasti parandatakse see möödalaskmine lähiajal. Arusaamatul kombel ei pakuta võimalust vaadata sõitude kordusi, mis on sellise mängu puhul väga kahetsusväärne.

Vinge iga kandi pealt

Üksikmäng kujutab endast progresseeruvate võiduajamiste seeriat, esikolmiku seas lõpetamine avab „lukust“ uusi sõite ja sõidumasinaid. Variatsioone on palju, enamasti peab mängija oma sõiduriista valima kindla klassi (mootorratastest veoautodeni) esindajate seast. Loomulikult käitub iga klass teel omamoodi ning vajab seega unikaalset lähenemist. Kõik ühe klassi masinad on samade näitajatega, erineb ainult välimus. Mitmikmäng üle interneti on pigem üksluine ja vahest isegi veniv tegevus, kuid töötab rahuldavalt ja ootuspäraselt.

„Motorstorm“ teenib kõrged hinded igas kategoorias. Päris kindlasti ei ole selline ralli igaühele mokkamööda, kuid mänguna on ta kiiduväärt. Kui poleks neid väheseid mainitud puudujääke, siis oleks tegemist ühe kõigi aegade parema ralliga.

[d] MART REDI

[NÕUDMISED]

PlayStation 3 mängukonsool
Teler (soovitatavalt HD Ready)

[d] HINNANG:

Heli	9
Pilt	9
Mugavus	8
Meelelahutus	7

Julmad piraadid ja

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 489 krooni **DEMO:** www.download.com/Tortuga-Two-Treasures-demo/3000-7501_4-10625764.html või [digi] veebruari kaaneplaat

Nagu me veebruari plaadidemo tutvustades ütlesime, on enamik piraadimängudest rollikad, strateegiad või seiklused. Seekordne mäng on puhas märul, mis võiks olla janukustutajaks lihtsust otsivatele mänguritele.

● Thomas „Hawk" Blythe on noormees, kes noorusele vaatamata on juba kapten suure piraadibossi Blackbeardi laevastikus. Ka tema tüdruksõber Sangua pole karjääriredelil madalamal pulgal – noorel *voodoo* preestrinnal on samuti pealuulipuga alus ja meeskond. Tore elu saab ootamatult läbi, kui ülemus neid lõksu saates reedab. Musthabeme plaan noored surma saata aga ebaõnnestub ning nüüd peab ta oma seljatagust jälgima, sest kurjaks saanud paar ületab kättemaksuteekonnal kõik ette saadetud takistused – suured armaadad ja kõrilõikajate hordid.

Mängija kehastub Hawkiks, kes peab kampaania jooksul uputama sadakond vaenulikku laeva ning saatma poole tuhande ringis korsaare, *zombie*'sid ning Inglise ja Hispaania sõdureid mullatoidule. Tegevuse taustaks on mõlemat jalga lonkav lugu ja oskamatus seda jutustada. Kokkuvõtteks ütleme, et stoori ei keerle sugugi ainult veritasu täidesaatmise ümber ja TTT on täis piraaditemaatika klišeesid. Jahitavad kadunud aarded ja varandused on olemas, ka neile osutavad kaardid ja kompassid, ei puudu kummituselaev, needus, hingede röövimine, *voodoo* maagia, *zombie*'d ja muidugi seebiooperilik „Ma pole oma isa kunagi kohanud – sul samasugune amulett? Sa oled mu õde!". Selgub, et kohaliku kuberneri kange tütar Catherine DeMorgaine on Hawki poolõde, ja just isa poolt!

Seilame, teame

Mängida saab nii maismaal kui merel purjekatega. Viimane on mugav ja päris lahe, kuid seda on liiga palju. Võitluskohad korduvad ja mäng ei säilita värskust: vali nelja kahuri laskemoona vahel ja anna lähedusse sattunud alus(t)ele tuld, oota, kuni suurtükid laetud, ja pauguta uuesti. Abiks on meremiinid, mida jälitajatele ette visata, ja suur kaheksajalg, kes tõttab sööda vette viskamisel vastaste laeva hävitama. Kui oma laevuke vigastatud, saab kasutada kere, purjesid ja kahureid parandavaid komplekte.

Merelahingud toimuvad saarte läheduses, mistõttu pole karid ja madalikud midagi imepärast. Tegelikult on need hoopis suurimad abimehed. Kui meelitada vaenlased kividele, lõhuvad nad oma laeva põhjalikult. Osavalt manööverdades võib terve armaada ühegi pauguta põhja lasta.

Kui vastaste purjekas upub, jätab see endast hulpima nännikirste ja mehi, kes kuluvad marjaks enda meeskonna täiendamisel. Kui kampaania ette näeb, saab ka vigastatud laeva parrast vallutama minna, jätkates võitlust mõõkadega.

Terariistadega taplemist tuleb laevateki kõrval ette ka maismaal. Midagi erilist ei ole, viibuta mõõka, kasuta üksikuid lihtsaid klahvikombinatsioonide nippe ja vastuhakkajad langevad. Abiriistadeks on püstol (millega ei saa liikuda ning millel pole üle viie kuuli laskemoona), ligitikkujaid uimastav *voodoo*-pulber, Molotovi kokteilina töötav rummipudel ja mõned ravipakid. Aeg-ajalt toimuvad võitlused bos-

Thomas rakendab supernippe Inglismaa sõdurite vastu.

Sellist pilti näeb mängus palju.

"Ja siis ma tegin nii ja kõik jooksid!"

mereromantika

"Grr, olen karm piraat! Karda mind! Ei, ma ei ole poistebändi ilueedi!"

sidega, kes on lihtsalt osavamad, püstolitega ja paremini riides. Missioonide lõppedes antakse kätte teenitud kuld ja selle eest saab kohe osta nänni nii laevale kui oma taskusse.

Maa ja meri

Maismaakeskkonnad, kus võidelda, on pisikesed ja mitte kuigi ilusad. Merelahingute pildiilu on parem, kuid siingi näivad saared koledad ja parandada oleks saanud palju. Omaette imetlust väärib laevade liikumine.

Liikumisklahvidega saab purjesid üles-alla lasta (tuulepind mõjutab aluse kiirust). Keerates liigub tuule mõjul kogu teljestik ning laev kaldub loomulikku kreeni. Laevadega manööverdamine võtab aga parajalt aega ja siinkohal on heaks abiliseks ajakiirendusnupp, mida all hoides lippab aeg topelttempoga.

Mitmikosa sõpradega Kariibi merel võitlemiseks pole. Mõõduvõtmiseks tuleb internetti oma parim üksikosa läbimise skoor üles laadida ja seda siis teistega võrrelda. See on aga suhteliselt mõttetu ega kutsu viie raskusastmega mängu uuesti läbima.

Kui on tõesti suur soov mereröövlimängu mängida ja ei viitsi jamada rollikate ja keerukate strateegiatega, siis võib TTT ostu peale mõelda. Kuid sama raha eest oleks parem diil osta filmi „Pirates of the Caribbean: At World's End" kinopilet ja selle esimeste osade DVDd.

Lõpetaks siinkohal ka sissejuhatuse lause - seekordne mäng on puhas märul, mis võiks olla janukustutajaks lihtsust otsivate mänguritele, aga ei, pigem on "Tortuga - Two Treasures" rummiks veritsevale haavale.

[d] LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,7 GHz (soovitatav 3 GHz)
Mälu: 512 MB (soovitatav 1 GB)
Videokaart: 64 MB GeForce 3 / Radeon 8500 (soovitatav 256 MB ja parem)
Helikaart: DirectX ühilduv
Kõvakettaruumi: 4 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows XP/2000+ DirectX 9.0c
Muu/valikuline: pult

[d] HINNANG:

Heli	6
Pilt	5
Mugavus	6
Meelelahutus	5

Jaburad seiklused

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 489 krooni **DEMO:** -

Kahe aasta eest Xbox'il ilmunud „Jade Empire" jõudis arvutile. Ootamine oli pikk, aga Aasia-teemaline mäng parimaid rollikaid tootvalt tiimilt kõlab hõrgutavalt.

● „Jade Empire" paneb sind nooruki rolli, kes on üles kasvanud rahulikus Aasia külas võimsa võitluskunstide meistri käe all. Saatuse tahtel läheb aga nii, et halbade kavatsustega tegelased põletavad kogu idülli maatasa ning veavad meistri endaga kaasa. Peategelane ei kohku millegi ees, et vanameister tagasi tuua, ning asub seiklusrikkale teekonnale, mille käigus igale bandiidile ja deemonile pea otsa ei jää.

Kuidagi hõredavõitu

Konsoolimängudel on halb komme olla lihtsakoelisemad ning pisut nooremale mängijale sobivamad kui arvuti jaoks tehtud mängud ning see võib peletada eemale nii mõnegi vana rollikasõbra. Nii on ka „Jade Empire'is" enamasti vaid üks kitsas tee, mida mööda seiklust jätkata ning mõistatused ega lugu ei pane just kukalt kratsima. Lisaks puudub mängus rollimängudes muidu nii harjumuspärane inventarisüsteem, saab valida ainult mõne jõudu lisava kivi ning käputäie relvade vahel. Hõbemündid hüppavad alistatud vastaste taskutest sinu tengelpunga täiesti iseseisvalt.

Nagu rollimängudes ikka, saab eduka tegutsemise eest kogemuspunkte ja seeläbi tasemeid, mille edenedes muutuvad oskused võitluskunstides vastaste jaoks traumeerivamaks. Kuna aga tegelane tuleb valida etteantute seast ning ka varustus on mängu lõpuni praktiliselt muutumatu, ei saa oma tegelast väliselt isikupärasemaks teha ning see ei ole rollimängus sugugi väike puudujääk. Seda ei heasta ka sage võimalus valida hea ning halva teguviisi vahel, mis on selles žanris saanud haigutamapanevalt tavaliseks.

Ka hiir saab valu

Hoolimata lineaarsusest on „Jade Empire" päris huvitav seiklus, millele annavad ilmet paljud omanäolised võitluskaaslased ning aasialik mütoloogia. Kohata võib ka *steampunk*-maailma elemente, nagu näiteks reaktiivmootoriga õhulaevad. Mängu üks kõvemaid trumpe on löömingute väline külg: mängija käsutuses on palju erinevaid stiile nii rusika kui mõõgaga, lisaks võib end näiteks deemoniks moondada või maagiaga oma ülemvõimu tõestada. Hämmastavalt võimas on lõpupoole õpitav nefriitgolemi vorm, mis muudab ka rasked bossilahingud lihtsamaks kui hiina keele (kohe palju lihtsamaks). Kiiretempolisi võitlusi on ilus vaadata, kuigi nende juhtimine on enamasti üks tuim hiireklikiorgia. Kiire tempo võib aga mängu alguses tähendada ka kiiret kaotust.

„Jade Empire'i" graafikast rääkides tuleks meeles pidada, et tegu on mänguga, mille esmaversiooni valmimise ajal oli „Oblivion" veel ilus kuulujutt. Kuigi pilt on vananenud, pakub ta siiski kauneid momente ning viib lühikest kasvu kangelased nii taevariigi varjupaikadesse, mahajäetud templitesse, mereäärsetesse piraadikoobastesse kui ka külma surnuteriiki. Rõõmustada võivad ka kõrvad, sest läbi nende jõuab mängijani „Jade Empire'i" mõnus hommikumaade muusikataust ja tohutu hulk sisseloetud dialoogi. Tõsi küll, dialoog ei ole enamasti midagi erilist, kuid on ka erandeid, näiteks üllatusroll „Monty Pythonist" legendiks saanud John Cleese'ilt.

Kohati jabur

„Jade Empire'i" üks suuremaid puudujääke on see, et ta pole päris tõsiseltvõetav – näiteks pakub dramaatilisevõitu seiklus vahepeal kunagist Nokia telefonimängu meenutavat õhusõidukitulistamist. Lõbus, kuid jabur. Kohati tundub, et mäng peab mängijaid päris vaimupuudulikeks – mõnes dialoogikatkendis korrutatakse sama asja rohkem kui „Teletupsudes".

Lugejaid jääb nüüd kindlasti vaevama küsimus, kas see mäng tasub proovimist või mitte. Aga kas sulle *kung fu* filmid meeldivad? Kui vastus on kindel jah, siis pakub mängulusti ka „Jade Empire", kuigi päris „Tiigri ja draakoni" kvaliteediga selles idamaa muinasjutus tegemist ei ole.

[d] REIN ZOBEL II

Maailmavaatelised arusaamatused leiavad lahenduse rusika ja mõõga läbi.

nefriitimpeeriumis

„Jade Empire'i" loomaaed on kirju,

Rebaseplikade suvilas on täna vist mingi pidu.

Räägitakse, et õhtumaades on hoopis teistsugused võitlustkunstid.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,8 GHz (soovitatav 3,0 GHz)
Mälu: 512 MB RAM (soovitatav 1 GB)
Videokaart: NVIDIA GeForce 6200 / ATI 9500 (vajalik Shader Model 2.0)
Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv
Kõvakettaruumi: 8 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows XP+DirectX 9.0c

[d] HINNANG:

Heli	◀ **7**
Pilt	◀ **7**
Mugavus	◀ **6**
Meelelahutus	◀ **8**

Barnyard

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 149 krooni **DEMO:** -

Meeslehmadega farm – mitte just igapäevane pilt.

Kuna animatsioonid lõbustavad eelkõige nooremat publikut, siis on ka nende põhjal tehtud mängud mõeldud pigem lastele, justnimelt neid peaks rõõmustama nii graafiliselt kui ülesehituselt „The Simpsons Hit & Runi" meenutav „Barnyard". Ülilõbusa animatsiooni lugu on mängus vaid põgusalt riivatud. Tegelased on tuttavad, välja arvatud uus kangelane, kelleks on muidugi mängija – farmi uue lehmana hakkab ta kõigile meeldima, kuna ta on nii abivalmis. Erinevad koduloomad annavad ülesandeid, milleks võib olla mingi punkti kaitsmine ründajate eest, võidukihutamine ratta või autoga, nänni kogumine ja muu selline. Palju on minimänge, nagu golf, kanalennutamine ja „võimlemine". Vabal ajal saab lahtilukustatud piirkondades reisides koguda raha, otsida toitu, peidetuid aardeid ja retsepte, valmistada kooke-jooke, osta teenitu eest nänni ja lisamänge. „Barnyard" on üllatavalt pikk ja tegevusrohke mänguke.

Pikkusega kaasneb ka tüdimus, sest muusika ja ülesanded hakkavad liialt korduma, samuti võib häirida absurdsus nimetusega „meeslehmad". Lehm on ju emane veis. Miks tahab Nickelodeon lapsi valesti õpetada? Kui aga neist ja veidi läbimõtlematust juhtimissüsteemist (kehvalt paigutatud klahve ei saa ümber seada) mööda vaadata, on „Barnyard" iga pisipõnni maiuspala. [d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	6
Pilt	6
Mugavus	6
Meelelahutus	7

The Ant Bully

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 489 krooni **DEMO:** -

Samanimelise arvutianimatsiooni järgi tehtud platvormikast filmiseiklustele laiendus lastele. Film on animaatorite lemmikteemast – sipelgate elust (varem ilmunud „Antz" ja „A Bugs Life"), täpsemalt ühest inimpoisist, kes väikeseks muudetuna peab kohanema sipelgate eluviisiga. Et eesmärk saavutada ja taas suureks saada, tuleb läbida mitmeid katseid. Mängija saab filmist tuttavaid ja uusi ülesandeid, peamiselt on vaja midagi koguda, kedagi päästa või kaitsta ning aeg-ajalt tuleb ette mõni nuputamist nõudev bossivõitlus. Vaade on selja tagant, kuid konsooli päritolu tõttu on pilt kehvake ja hiireklaviatuuriga mängijad tahaplaanile jäetud. Ebamugavuse vähendamiseks (loe: et oleks võimalik mängida) tuleb Windowsi all hiir muuta kõige aeglasemaks, muidu käitub see mängus pööraselt. Tegevuspaik, kus peategelane Lucas sibab (teeb ta seda tõesti sama kiiresti nagu sipelgas) ja ülesandeid lahendab, on suur ja jaotatud erinevateks aladeks, nagu pesa, aed või tuba. Vabal ajal saab lahtilukustatud piirkondades niisama seigelda.

Lucas tormab paljajalu appi kaassipelgale musta kiusajat karistama.

„The Ant Bully "sobib lastele täiesti, kuid siin pole midagi erilist – üsna keskpärane katsetus. Parim osa mängust on superhea hääletöö Bruce Campbellilt, kuid kõrvalosa tegelasena kuuleb teda liiga harva (pealegi pole ingliskeelne kõne laste jaoks mingi määraja). Mängu halvimaks küljeks on StarForce'i koopiakaitse. [d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	5
Pilt	5
Mugavus	5
Meelelahutus	5

War Rock

ALLALAETAV: www.download.com/WarRock/3000-7452-10588271.html (mängimiseks vaja registreerda www.warrock.net-is)

See koht peaks varitsuseks hästi sobima...

● WR oli pikemat aega enne ilmumist avalik mängitav beeta, kuid sel aastal saadi testversioonist välja. Peale tasuta versiooni on olemas ka müügiversioon, mis sisaldab mõningaid boonuseid relvastuse ja nänni kujul, kuid kui sa pole fänn, on mõttetu 20 dollarit kulutada.

Modernsel taktikalisel militaartulistamisel on kolm valikut: Close Quarters Combat, Urban Operations ja Battle Group. Esimeses valikus on väiksed kaardid ja mängijaid saab olla kuni 16. Ülesandeks on teatud punkti pomm panna või seda takistada. Teises saab juba valida, kas paterdada oma jalgade peal või võtta sõiduk istumise alla. Kaartidel on vaja strateegiliselt tähtsaid asukohti vallutada ja enda käes hoida. Alad on juba suuremad ja serverisse lubatakse 24 nägu. Kolmandas valikus keskendutakse juba põhiliselt masinatele (tankid soomukid, maasturid, kopterid, lennukid jne). Veelgi suuremad kaardid mahutavad endasse 32 mängijat, kuid ülesanded jäävad eelmisega samaks.

Hetkel on mängul 16 kaarti. Nagu ikka mitmikmängudes, ka AAs, on mängus sõduriklassid. Siin on neid viis. Sõdivad osapooled erinevad vormi värvuse poolest. Mängimise eest teenitakse „auastmeid“, mis avab uut varustust. Petmise eest kaitseb PunkBusteri tarkvara, nagu ka AA-s.

WR on „Battlefield 2“ kloon, kuid tasuta. Kui meeldib BF2, peaks meeldima ka WR. Viimane pole nii viimistletud, kuid on vaba ja töötab ka aastatevanusel arvutikastil.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	7
Pilt	7
Mugavus	7
Meelelahutus	7

America's Army: SF (Overmatch)

ALLALAETAV: www.americasarmy.com/downloads/

● Kui mõni mäng lööb jalust informatsioonirohkusega, siis teeb seda kindlasti AA. Ükskõik, kuhu vaadata, ootab ees suur tekstimassiiv. Ka on kaasas sadade lehekülgede kaupa abifaile ja lisa saab kodulehelt. Kui lugemine tüütab, vaata filme ja kuula pärissõdalaste jutustusi.

Unreal 2 mootoriga AA saab suvel juba viieaastaseks, kuid see ei tähenda, et võrgu FPS vana oleks. Vastupidi, AA on pidevalt kasvav ametlik USA armee sõjasimulaator. Just, detailidele tähelepanu pöörav (nt kus mängus veel peab kinnikiilunud relva kontrollima?) reaalne simulaator. Et üldse mitmikosa mängida, peab end tõestama 17 treeningul, mis hõlmavad iga mänguaspekti: kõik relvad, ravimine, liikumine jala, ratastega, langevarjuga... Kui mängijast on sõdur valmis vorbitud, saab hakata võrgulahingute poole vaatama. Suured ja keerulised ülesandepõhised kaardid (hetkel on ametlikult kaasa tulevaid üle 40!) on jagatud jalaväe, Rangers'i ja eriväe vahel, pluss kasutajate tehtud kaardid. Kaasa tuleb kaarditegemise prorgamm, et ka ise uusi lahinguvälju juurde luua.

Vastupanu ühise tiimitööna on tuline.

AA ei ole kõigile. Mäng tahab, et sa õpiksid ja näeksid vaeva, et kuhugi jõuda. Kuid seda magusam tunne kroonib tõsist ettevõtjat – lihtsat jookse-hüppa-karga-tulista mängu võib igaüks toksida, kuid AA on klass kõrgem oskustele ja kogemustele toetuv rühmatulistamine. Kuna mäng salvestab su saavutused ja statistika, saad interneti olemasolul mängurite seas alati kekata kui „kõva mees“ sa ikka oled.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	8
Pilt	7
Mugavus	6
Meelelahutus	7

Riddick lahmib taas!

● „Battlefieldi“ seeria tegija Digital Illusions CE kõrval on Rootsi tuntuimaks FPS mängude valmistajaks Starbreeze Studios. Juunis ilmub neilt õudustulistamine „The Darkness“ Xbox360-le ja PS3-le, aga juba anti teada järgmisest projektist. Selleks on Xboxil ja arvutil kiitust kogunud luuramise/FPS-i „The Chronicles of Riddick: Escape from Butcher Bay“ uus versioon „The Chronicles of Riddick: Assault on Dark Athena“. Uuele tiitlile lisatakse natuke sisu, mis toimub vanglast põgenemise järel, ja pildiilu tuuakse uute konsoolide tasemele. Jah, mäng tuleb taas Xbox360 ja PS3 peale, kusjuures viimase liikumistundlik pult leidvat head rakendust.

Ühe lause uudised:

● Äsja see oli, kui Valve Musta ja Oranzi karbikogumikud kuulutas, aga juba võeti sõnad tagasi – kui tahad uut „Half-Life 2: Episode One'i“, „Team Fortress 2“ ja „Portaliti“, pead ikka kallima ja ka vana sisaldava apelsinikarbi ostma, sest ainult uute mängudega musta enam ei tule.

● Järgmise „Need for Speedi“ esmatiiser näitab auto lagunemist ja teatab tiitli avalikustamise kuupäevaks 31. mai 2007 – kui [digi] juba ammu trükikojas on.

● Oktoobris PS3-le ja Xbox360-le ilmuv „GTA IV“ saab kolmandiku võrra kallima (90 dollarit) rahalaekast karbiga komplekti Special Edition, mis sisaldab muusikakogumikku, pildigaleriid, kotti ja võtmehoidjat.

Taas teile väike huvitav ajaloo uurimisülesanne.

Kus ja millal loodi klassikaline Tetris?

Vastus ja oma nimi saatke aadressile **play@digi.ee** ja õigesti vastanute vahel läheb loosi **Andrico** (andrico.ee) väljapandud reaalajastrateegia **„ParaWorld“**. Lohutusauhindadeks on kümme mänguplakatit.

Strateegide pidupäev

● 18 mai 2007 jääb reaalajastrateegia mängužanri fännidele meelde kui neile uut elujõudu süstinud päev. Nimelt kuulutati sel toredal päeval välja kaks „kõrgekaliibrilist“.

Esimene neist on Blizzardi „StarCraft II“, millest natuke varem ka kõlakaid käis. 1998. aasta hiti järg toob tagasi originaalsed osapooled (inimesed ja kaks tulnukarassi) ning lugu jätkub „StarCrafti“ lisapaketi „Brood Wari“ sündmustest 4 aastat hiljem. 2D graafika on vahetatud 3D vastu, kuid välimus on tuttavlik. Ilmumisaega ei ole teatatud, kuid tegemisel on mäng nii Windowsi kui Mac'i keskkondadele. Kõike muud, mis uuest mängust seni teada, saab ingliskeelsena lugeda siit: www.gamespot.com/pc/strategy/starcraft2/news.html?sid=6171179

Teiseks uudiseks on, et „Age of Empires III“ saab aasta lõpuks (esimesena seeriast) teise lisapaketi, nimega „The Asian Dynasties“. Tegijaks on „Halo Warsiga“ hõivatud oleva Ensemble Studiose asemel Big Huge Games, kes ennegi Microsoftile „Rise of Nationsi“ strateegiaseeriaga kopsakaid summasid kogunud. Aasia-teemaline mäng on esimene mitte-Ensemble AoE.

[VIIMASE KUU DEMOD]

Rush for the Bomb ● Sam & Max Episode 6: Bright Side of the Moon ● The Hell in Vietnam ● Lost Planet: Extreme Condition ● Call for Heroes: Pompolic Wars ● Nancy Drew: The White Wolf of Icicle Creek ● SpaceStationSim ver 2.0 ● Van Buren Tech Demo (Fallout 3 esialgne katkestatud variant) ● Air Strike 2 ● Airstrike II: Gulf Thunder ● Attack on Pearl Harbor ● Ultimate Duck Hunting ● Massive Assault Network 2 ● Barrel Mania.

Silmapiiril arvutimängud

Mitusada mängu igale maitsele. Suvi saab kindlasti sisustatud, hea jupp sügist ka.

FPS

2. KV 2007

Halo 2 ● 1. juuni 2007
Shadowrun ● 1. juuni 2007
Enemy Territory: Quake Wars ● 5. juuni 2007
Lost Planet: Extreme Condition ● 26. juuni 2007
Tom Clancy's Ghost Recon Advanced Warfighter 2 ● juuni 2007
Specnaz 2 ● juuni 2007
Field Ops ● teine kv. 2007

3. KV 2007

Peacebreakers ● juuli 2007
BioShock ● 21. aug 2007
Medal of Honor Airborne ● 28. august 2007
BlackSite: Area 51 ● sept 2007
Unreal Tournament 3 ● kolmas kv. 2007

4. KV 2007

Brothers in Arms Hell's Highway ● nov 2007
The Precursors ● dets 2007
TimeShift ● neljas kv. 2007
DUSK-12 ● neljas kv. 2007
Half-Life 2: Episode Two ● neljas kv. 2007
Warhound ● neljas kv. 2007
WehrWolf ● neljas kv. 2007
Sabotage (1943) ● neljas kv. 2007
Rogue Warrior ● neljas kv. 2007
REFUSION ● neljas kv. 2007
The Wall ● neljas kv. 2007
Clive Barker's Jericho ● neljas kv. 2007
White Gold: War in Paradise ● neljas kv. 2007
Turning Point: Fall of Liberty ● neljas kv. 2007
Cryostasis: Sleep of Reason ● neljas kv. 2007
Crysis ● 2007
Instinct ● 2007
Half-Life 2: Episode Three ● 2007

1. KV 2008 JA EDASI

Frontlines: Fuel of War ● jaanuar 2008
Dead Island ● 2008
Haze ● 2008
Postal III ● 2008
NecroVision ● 2008
Operation Flashpoint 2 ● 2008
Järgmine Wolfenstein ● 2008
Exodus from the Earth ● teatamata
Project Offset ● teatamata
Sabotage ● teatamata
The Crossing ● teatamata
Warmonger - Operation: Downtown Destruction ● teatamata
Call of Duty 4 ● teatamata
Prey järg ● teatamata
Enemy in Sight ● teatamata
They Hunger: Lost Souls ● teatamata
Toon Army ● teatamata

MÄRUL

2. KV 2007

Lara Croft Tomb Raider: Anniversary ● juuni 2007
Driver: Parallel Lines ● juuni 2007
Overlord ● juuni 2007
Heavy Duty ● teine kv. 2007
Left 4 Dead ● teine kv. 2007

3. KV 2007

Transformers ● 4. juuli 2007
Harry Potter and the Order of the Phoenix ● juuli 2007
Stranglehold ● august 2007
Death to Spies ● kolmas kv. 2007
Obscure II ● kolmas kv. 2007
Järgmine The Simpsonsi mäng ● suvi 2007

4. KV 2007

Hei$t ● neljas kv. 2007
Collapse: Devastated World ● neljas kv. 2007
Mercenaries 2: World in Flames neljas kv. 2007
The Shadow of Aten ● neljas kv. 2007
Insecticide ● neljas kv. 2007
The Club ● neljas kv. 2007
Demons of Mercy ● neljas kv. 2007
Kane & Lynch: Dead Men ● neljas kv. 2007
Age of Pirates: Captain's Blood ● neljas kv. 2007
Inferno ● 2007
Dogtag ● 2007
Possession ● 2007
Alan Wake ● 2007
Devil May Cry 4 ● 2007
Assassin's Creed ● 2007

1. KV 2008 JA EDASI

Witches ● 2008
Alone in the Dark: Near Death ● 2008
Battle Rage ● teatamata
Gears Of War ● teatamata
Just Cause 2 ● teatamata
George Romero's City of the Dead ● teatamata
6GUN ● teatamata
Beowulf ● teatamata
Call of Cthulhu: Destiny's End ● teatamata
The Good, The Bad, And The Ugly ● teatamata
Gang War ● teatamata
Freedom Fighters 2 ● teatamata
Crash Dummy vs. the evil D-Troit ● teatamata
Max Payne 3 ● teatamata
2 Days to Vegas ● teatamata

STRATEEGIA

2. KV 2007

Hospital Tycoon ● juuni 2007
The Show ● teine kv. 2007
Jagged Farm: Birth of a Hero ● teine kv. 2007
The History Channel: Great Battles of Rome ● teine kv. 2007
Combat Mission: Shock Force ● teine kv. 2007
The Continuum ● teine kv. 2007
Pacific Storm: Allies (lisapakett) ● teine kv. 2007
The Guild 2 - Pirates of the European Seas ● teine kv. 2007

3. KV 2007

Civilization IV: Beyond the Sword (lisapakett) ● juuli 2007
Savage 2: A Tortured Soul ● juuli 2007
Medieval II: Total War Kingdoms ● august 2007
Sins of a Solar Empire ● august 2007
World in Conflict ● sept 2007
TV GIANT ● suvi 2007
The Sims Pet Stories ● suvi 2007
Officers ● kolmas kv. 2007

4. KV 2007

Age of Empires III: The Asian Dynasties (lisapakett) ● neljas kv. 2007
Battle for Atlantis ● neljas kv. 2007
XIII Century: Death or Glory ● neljas kv. 2007
Universe at War: Earth Assault ● neljas kv. 2007
Empire Earth III ● neljas kv. 2007
Company of Heroes: Opposing Fronts (lisapakett) ● neljas kv. 2007
Aggression: Europe 1914 ● neljas kv. 2007
The Settlers VI ● 2007
War Leaders: Clash of Nations ● 2007
Empire Above All ● 2007
Mythic Wars ● 2007
Society ● 2007

1. KV 2008 JA EDASI

Spore ● esimene kv. 2008
Windchaser ● esimene kv. 2008
The Sims Castaway Stories ● 2008 algus
The Sims 3 ● 2008 lõpp
StarCraft II ● teatamata
JAZZ: Hired Guns ● teatamata
Day Watch ● teatamata
Ascension To The Throne ● teatamata
Heaven vs. Hell ● teatamata
Disciples III: Renaissance ● teatamata
Warlords V ● teatamata
Barca B.C. ● teatamata
Star Chamber: The Harbinger Saga ● teatamata
Combat Mission Campaigns ● teatamata
Sudden Strike III: Arms for Victory ● teatamata

KIHUTA

2. KV 2007

Colin McRae: DIRT ● juuni 2007

3. KV 2007

4. KV 2007

KartSim ● neljas kv. 2007
MotoGP '07 ● neljas kv. 2007
The Wheelman ● neljas kv. 2007
SEGA Rally Revo ● neljas kv. 2007
Juiced 2: Hot Import Nights ● neljas kv. 2007
Grand Raid Offroad ● 2007

1. KV 2008 JA EDASI

Race Driver One ● 2008
The Rock of Pariahs ● teatamata
Monster Truck Maniax ● teatamata
Carnage ● teatamata
X Motor Racing ● teatamata

SEIKLUS

2. KV 2007

Dead Reefs ● 5. juuni 2007
Delaware St. John Volume 3: The Seacliff Tragedy ● juuni 2007
Jack Keane ● teine kv. 2007
Pieces of Eight ● teine kv. 2007
Evil Days of Luckless John ● teine kv. 2007

3. KV 2007

CSI: Crime Scene Investigation: Hard Evidence ● 18. sept 2007

4. KV 2007

Agatha Christie: Evil Under the Sun ● okt 2007
Overclocked ● okt 2007
A Vampyre Story ● neljas kv. 2007
The Golden Compass ● neljas kv. 2007
Once Upon a Time in Japan: Earth ● neljas kv. 2007
Sam Suede: Undercover Exposure ● 2007
Aquarica ● 2007

1. KV 2008 JA EDASI

Gray Matter ● esimene kv. 2008
Dracula: Origin ● esimene kv. 2008
Mata Hari ● esimene kv. 2008
Heavy Rain ● neljas kv. 2008
Star Heritage 1: The Black Cobra ● teatamata
Black Mirror 2 ● teatamata
Reprobates ● teatamata

ROLLIMÄNGUD

2. KV 2007

Two Worlds ● 26. juuni 2007
Pirates of the Burning Sea ● juuni 2007
Sword of the New World: Granado Espada ● juuni 2007
Call for Heroes: Pompolic Wars ● juuni 2007
Loki ● juuni 2007
SUN: Soul of the Ultimate Nation ● teine kv. 2007
Paradise City ● teine kv. 2007
Kingdom Under Fire: Circle Of Doom ● teine kv. 2007
Depths of Peril ● teine kv. 2007
Hard to be a God ● teine kv. 2007
Legend: Hand of God ● teine kv. 2007
The Witcher ● teine kv. 2007
Elveon ● teine kv. 2007
Vampire World ● teine kv. 2007

3. KV 2007

Hellgate: London ● sept 2007
Tabula Rasa ● kolmas kv. 2007
Guild Wars; Eye of the North (lisapakett) ● kolmas kv. 2007
Avencast: Rise of the Mage ● kolmas kv. 2007

4. KV 2007

Age of Conan: Hyborian Adventures ● 30 okt 2007
Drakensang: The Dark Eye ● dets 2007
Warhammer Online: Age of Reckoning ● neljas kv. 2007
Neverwinter Nights 2: Mask of the Betrayer (lisapakett) ● neljas kv. 2007
Extinction ● neljas kv. 2007
Numen ● neljas kv. 2007
Star Heritage 0: Ship of Ages ● neljas kv. 2007
Ultima Online: Kingdom Reborn ● 2007
Mass Effect ● 2007
Star Trek Online ● 2007
Gods and Heroes: Rome Rising ● 2007
Battle Lord ● 2007
A.I.M. 2 ● 2007
Fury ● 2007

1. KV 2008 JA EDASI

Sacred 2: Fallen Angel ● esimene kv. 2008
Rise of the Argonauts ● 2008
Guild Wars 2 ● 2008
Hero ● kevad 2009
The Secret World ● teatamata
Fallout 3 ● n teatamata
Global Agenda ● teatamata
Aion: Tower of Eternity teatamata
Diablo 3 ● teatamata
4th Battalion ● teatamata
Dark World Online ● teatamata
Grotesque: Heroes Hunted ● teatamata
Beltion: Beyond Ritual ● teatamata
Ashes: Two Worlds Collide ● teatamata
Sphere ● teatamata

MUU

2. KV 2007

Galactic Command- Echo Squad ● teine kv. 2007
Attack on Pearl Harbor ● teine kv. 2007
Ship Simulator 2007 ● juuni 2007
Blazing Angels: Secret Missions ● teine kv. 2007
World War II Tank Combat ● teine kv. 2007

3. KV 2007

Surf's Up! ● juuli 2007
Madden NFL 08 ● 14. august 2007
WWII Battle Tanks: T-34 vs. Tiger ● sept 2007
Tiger Woods 08 ● sept 2007
Ratatouille ● kolmas kv. 2007

4. KV 2007

Flight Simulator X: Adrenaline (lisapakett) ● neljas kv. 2007
Happy Tree Friends False Alarm ● 2007
Steel Fury: Kharkov 1942 ● 2007
Sensible World of Soccer ● 2007
The Tomorrow War ● 2007

1. KV 2008 JA EDASI

Football Manager Live ● märts 2008
Codename Panzers 2 ● 2008
DANCE! ● teatamata
Warbirds 2006 ● teatamata
USAF Pilot Training: Road to the ThunderBirds ● teatamata

ostujuht

Sülearvutid

1 Samsung X11

[digi] nr 23
Hinne: 9

Ennekuulmatu kombinatsioon: odav ja hea. Neljakohalise hinna eest saab sülearvuti, millel on väga hea klaviatuur, toekas korpus ja mis kaalub vaid napilt üle kahe kilogrammi. Tööarvuti, mitte mänguasi.

2 HP DV6233EA

[digi] nr 23
Hinne: 8,5

Tõeline multimeediaarvuti, mis pole mitte ainult asjalik, vaid ka ilus. Lisaväärtust annab arvutile kaugjuhtimispult, mille abil multimeediatoiminguid ka eemalt teha. Hea arvuti, tõsiselt.

3 Sony Vaio VGN-N11S/W

[digi] nr 23
Hinne: 8

Kui valge värv meeldib ning Sony nimi usaldust äratab, pole sülearvutit vaja kaugemalt otsida. Odav Vaio on ikkagi Vaio.

Kompaktkaamerad

1 Canon Digital IXUS 75

[digi] nr 26
Hinne: 8

[digi] 2007. aasta suure kaameratesti võitja, ühtlane kvaliteet igal alal. Väike müra, väga kiire teravustamine ja väga väike katikuviivitus teevad sellest kaamerast tippklassi tegija.

2 Nikon Coolpix P5000

[digi] nr 26
Hinne: 7,5

Disainilt justkui väike peegelkaamera. Istub uskumatult hästi kätte, teeb väga väikese müraga pilte ning tema külge saab kinnitada ka välise välgu.

3 Canon PowerShot A710IS

[digi] nr 26
Hinne: 7

Mõõtmetelt üsna suur, aga teeb selle kõik tagasi oma fantastilise töökiiruse ning kvaliteetsete fotodega. Kui sa suurevõitu mõõtmeid ei pelga, osta muretult.

Monitorid

1 HP LP1965

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

19tollise monitori saab kätte ka odavamalt, kuid HP LP1965 on oma hinda väärt. Sellele monitorile ei ole kahju anda kindlat ostusoovitust.

2 Samsung SyncMaster 215TW

[digi] nr 22
Hinne: 8,5

Igava väljanägemise, ent hea sisuga monitor. Viis sisendliidest, nupud kiirseadistuseks ning head värvid ja vaatenurk teevad sellest monitorist kindlalt hea valiku.

3 Samsung SyncMaster 206BW

[digi] nr 26
Hinne: 8

Soodne, kena ja hea pildiga - mida sa hing veel ihkad? No võib-olla ehk paremat reguleeritavust ja mõnda lisanuppu.

Peegelkaamerad

1 Nikon 80D

[digi] nr 18
Hinne: 8

Kõva edasiarendus D70-st: hea pildiotsija, kiire teravustamine, tipptasemel pildikvaliteet. Miinuseks vast liiga plastmassine tunne.

2 Canon 400D

[digi] nr 18
Hinne: 8

Võrreldes eelmise mudeliga on Canon kaks viga – kehva ekraani ja pildiotsija – parandanud, aga kaameraga kaasa tulev objektiiv on neil ikka jube kehv.

3 Sony Alpha A100

[digi] nr 15
Hinne: 8

Sony pani Alpha A100-ga kõva puraka, millest teistel alles annab üle astuda. Nikoni ja Canoni uuendused on muidugi kohe tulemas ja on täitsa reaalne, et Alpha esikohale kauaks ei jää, kuid väärt seade on ta ikkagi.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1 Sony Ericsson W810i

[digi] nr 22
Hinne: 9

Head klapid, hea muusikamängija, šikk korpus ning silmi pööritama panev aku vastupidavus. Kui me ostaks täna muusikatelefoni, siis valiks selle.

2 Sony Ericsson W710i

[digi] nr 22
Hinne: 8,5

Klapiga muusikatelefon, sammulugeja, stopper – W710i on tõeline multitalent. Ilusat pilti rikuvad täiesti kõlbmatud kõrvaklapid, aga muidu on telefon väga, väga hea.

3 Samsung U600

[digi] nr 26
Hinne: 8,5

Superdisainiga telefon selle hinna eest on hea diil. Miinuspoolelt kehvad puutetundlikud nupud, puuduv 3G ja poolik eesti keel.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 D-Jays

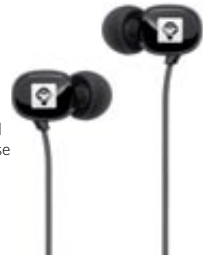

[digi] nr 20
Hinne: 9

Heli on hea, puhas ja tasakaalus. Isegi bassid kõlavad kenasti, kuigi mõnikord on kõrva sisse käivatel klappidel bassidega probleeme.

2 Razer Barracuda HP-1

[digi] nr 19
Hinne: 9

Kuulamiselamuse saab ühe sõnaga kokku võtta: fantastiline! Mängudes annavad hea ruumilise heli, aga üllatavad ka muusika puhul.

3 Logitech Z-10

[digi] nr 19
Hinne: 7

Intelligentsed kõlarid, mis oskavad enda ekraanil näidata mängiva loo infot ja millel olevate nuppudega saab arvutis mängivat muusikat juhtida. Korralikud kõlarid, küll aga pidasime neid veidi liiga kalliks.

Lauaarvutid

1 ML 790

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

Kõige-kõige-kõige arvuti. Koosneb parimatest osadest, on väga kiire. Miinuspoolel loomulikult üsna krõbe hind.

2 Dell XPS 700

[digi] nr 21
Hinne: 8,5

Dell XPS 700 seni ainus tehasemasin, mis kuulub tippklassi, arvutite Bugattide sekka. Tõeline tehnikasaavutus, ent maksab ka vastavalt.

3 HP Pavilion Media Center

[digi] nr 24
Hinne: 6

Tuntud firma sissetöötatud tooteliini esindav arvuti. Arvutiga saab kaasa kohe juhtmeta hiire ja klaviatuuri ning operatsioonisüsteemiks on juba eelinstalleeritud Windows Vista Home Premium.

MP3-mängijad

1 Philips SA6015

[digi] nr 26
Hinne: 8,5

MP3-mängija, mis oskab ka videosid näidata, kuid lööb peamiselt ühtlase kvaliteediga nii disaini, ehituse, kõrvaklappide, menüüsüsteemi kui heli puhul.

2 Samsung YP-K5 (2 GB)

[digi] nr 26
Hinne: 8,5

K5 pole pisut erilise disaini tõttu mõeldud igaühele, aga oma ülesandeid täidab hästi ja pakub isegi iPodile hinnakonkurentsi.

3 iPod Nano

[digi] nr 20
Hinne: 8,5

Uus Nano on endiselt sajaprotsendiliselt iPod koos kõige heaga (ja ka halvaga, raadiot-diktofoni ikka pole), mis selle juurde kuulub, ning meie iPodi-soovituste nimekirjas kindlalt esimesel kohal.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Nagu sääsed oleks sees

Millest võib olla tingitud sülearvuti kahtlane pinin? le-bo-y (digi.ee foorumist)

Tõenäoliselt on see üks kahest, kas protsessori jahutusventilaator või kõvaketas. Nii üks kui teine võib hakata ebameeldivalt pinisema või „saagima". Kui pinisemine sõltub arvuti koormusest ning see heli muutub vastavalt sellele, kui kõvasti arvutist kuuma õhku välja puhutakse, siis on süüdlaseks ventilaator. Mõnedel sülearvutitel aga ongi sees selline ventilaator, mis ka uuest peast ning üsna vähese koormuse puhul piniseb ebameeldivalt. Kui aga pinin on pidev ja ühtlasem, siis võib kurja juur olla ka kõvaketas, vanad kõvakettad võivad hakata üpris koledat häält tegema. Kui arvutil garantii veel kehtib, võid õnne proovida, ehk vahetatakse süüdlane uue vastu välja.

Fail on, fali pole, fail on...

Töötasin rahulikult GIMP'iga, salvestasin pildi ära ning kohe pärast seda ilmus töölauale selline uus fail SIV3D0.tmp. Mida ma nüüd ette võtma peaksin? On see midagi vajalikku või hoopis ohtlikku? Esimene reaktsioon oli, et kustutan ära, aga seda arvuti ei lubanud. Tuli ette kiri sellise tekstiga: Ei saa kustutada üksust fail: Lähtefailist või -kettalt ei saa lugeda. Nii nagu hakkasin digikast pilte arvutisse tõmbama, kadus see fail ära. Kas .tmp võiks tähendada temporary? moongirly199 (digi.ee foorumist)

Just nii, .tmp on temporary ehk ajutine. Paljud rakendused kasutavad töötamise ajal ajutisi faile vajaliku info salvestamiseks. Kui töö tehtud, kustutab rakendus need failid ka ise ära. Osadel rakendustel saab määrata, kuhu nad oma ajutisi faile teevad, osadel mitte. Viisakad programmid kasutavad üldiselt Windowsi poolt määratud ajutiste failide kausta. GIMPi jaoks saad määrata ajutiste failide kausta nii: vali menüüst *File* käsk *Preferences* ning klõpsa avanenud aknas vasakpoolses puus valikul *Folders*. Parempoolsel paneelil saad määrata ajutiste failide kausta lahtris *Temp folder*.

Maailm mustvalgeks!

Tahaks ühte pilti töödelda niimoodi, et mina olen värviline ja taust mustvalge. Mis programmiga saaks niimoodi teha? henry17 (digi.ee foorumist)

Seda saad teha iga vähegi korraliku graafikatöötlusprogrammiga. GIMPiga saab kindlasti, kuid kui sa varem pilditöötlust teinud pole, sobib võib-olla esimeseks pilditöötlusprogrammiks siiski veidi windowsilikuma kasutajaliidesega Paint.NET, mille saad ajakirjaga kaasas olevalt plaadilt. Paint.NETi kasutades toimi nii: 1. ava pilt, 2. vali vasakult tööriistaribalt tööriist *Lasso*, 3. vea sellega soovitud kuju ümber kinnine valikujoon, 4. vali menüüst *Edit* käsk *Invert Selection*, 5. vali menüüst *Adjustments* käsk *Black and White*, 6. vali menüüst *Edit* käsk *Deselect*. Ja ongi olemas, enam-vähem. Aga peenem ja puhtam ning päriselt veenev töö eeldab muidugi kõvasti harjutamist ja kasutatava programmi head tundmaõppimist.

ISTOCKPHOTO

Oled sa sääsk või sülearvuti? Vasta, kui sinult küsitakse!

Nikon või Canon?

Hinnaklassilt on Nikon D40X ja Canon 350D (400D on juba veidi liiga kallis) sarnased aga kumb neist parem on. Digi viimases numbris on D40X test, aga kummal on parem pildikvaliteet? Kristjan (digi.ee foorumist)

D40X on uus mudel, 350D on kaks aastat vana ning hakkab ajale vaikselt jalgu jääma. Mõlema pildikvaliteeti võib kiita ja see, millised nüansid kellegi jaoks olulised on, on alatiste vaidluste teema. Kuid mitte mingil juhul ära osta kaamerat ainult pildi järgi, vaata ka ergonoomikat (kui kaamera kätte ikka ei istu, siis ei lähe sa sellega pilti tegema niikuinii, ükskõik kui ilusaid pilte see siis teeks) ja muid omadusi, objektiivide ja muude lisandite (kindlasti tahad sa ühe hetkel välist välku) valikut jne. Kahe suhteliselt sarnasest klassist kaamera puhul aga soovitaksime nii suure vanusevahe korral küll osta juba uuema kaamera. Otsi internetist kindlasti lisa nende kaamerate kohta, mõlemal on omad kiiksud, mis pikemaajalisel kasutamisel välja tulevad. Neid me siin kirja panema ei hakka (jätame ruumi ka teiste kirjade jaoks), kuid enne lõplikku otsustamist peaksid sa kindlasti veidi

rohkem eeltööd tegema kui lihtsalt ilusate ja kvaliteetsete piltide vaatamine. Mõlemaga annab väga häid pilte teha, nende aparaatide puhul jääb sageli tulemus pigem oskuste kui riistvara taha.

Segavad teineteist?

[?] Kirjutan teile teist korda, kuid nüüd on mul suurem mure kui eelmine kord. Minu arvuti on jäänud väga aeglaseks ja see viskab lihtsalt üle juba, kas äkki on asi selles, et arvutis on kaks Windowsi: 98 ja XP Professional. Miis

[d] Kahe operatsioonisüsteemi paiknemine arvuti kõvakettal ei tee arvutit aeglasemaks. Kui kõvaketas on väga täis, siis võib väike kiirusekadu olla, kuid üldiselt on karta, et Windowsid on lihtsalt vanaks jäänud. Pideval kasutamisel, kui programmi installida ja eemaldada, koguneb pidevalt mittevajalikku või vana sodi, mis teatud tingimustel muudab Windowsi töö aeglasemaks. Lahenduseks on kõik vajalik teisele kõvakettale või plaatidele kirjutades arhiveerida, operatsioonisüsteemidega ketas formaatimisega puhtaks teha ning vajalikud operatsioonisüsteemid uuesti installeerida.

Traadita võrk läheb kaotsi

[?] Selline probleem, et *wireless*-ühendus kipub ära kaduma pidevalt, kui arvuti jääb *standby* peale, siis on kadunud alati. Aga teine kord ka niisama, kui natuke aega ei ole kasutanud. Saatana tagasisaamiseks vaja alati restart teha. Teine arvuti kaabliga taga, sellel probleeme ei ole. Mis võib olla põhjuseks, mingid võrgukaardi draiverid? Arvuti on HP nx6325. Tänud ette. Martin (digi.ee foorumist)

[d] Paistab, et viga on WiFi-kaardi draiverites, mis kipuvad kaarti liiga kergekäeliselt energiasäästurežiimi minna laskma. Kontrolli üle arvuti energiasäästuseadistused ning uuri, kuidas võrgukaardil need seatud on. Võib juhtuda, et kui võrku parasjagu ei kasutata, lülitatakse WiFi välja. Reeglina tänapäevaste arvutite ja kõigi uuendustega Windowsi puhul nii ei tohiks juhtuda, ent päris kindel ei või kunagi olla. Proovi uuendada võrgukaardi draivereid. Ametlikud kõige uuemad draiverid leiad veebist www.hp.com, kui klõpsad lingil *Support & Drivers*, toksid sealsesse otsingukasti oma arvuti mudeli HP nx6325 ning valid *Download drivers and software*, klõpsad sobiva Windowsi versiooni lingil ning valid *Driver – Network*. Kui aga uued draiverid ei aita, võid viimases hädas alati arvuti garantiisse viia, kui see veel kehtib.

Ubuntu on, pilti pole

[?] Probleem järgmine... Kuna ühes digis oli plaat Ubuntuga, siis hakkas mind see natuke huvitama, aga ei saanud Ubuntut plaadilt tööle. Ei ole enne Ubuntuga kokku puutunud, ei osanud midagi edasi teha ja asi jäi sinna paika. Lugesin netist, et on uus versioon välja tulnud ja ikkagi on huvi see asi järele proovida. Tõmbasin netist Ubuntu 7.04 ja pika pusimise peale sain mingi pildi ka ette, aga see graafika ei tööta ikka, läheb kas mingit driverit vaja vms. Kuna netist mina sellele ei ole vastust leidnud, äkki saab digidoktor mind aidata. Arvuti on Fujitsu Siemens Amilo K7610 ja integreeritud graafika VIA/S3G UniChrome Pro IGP. Gert

[d] Sul pole graafikakaardiga just eriti vedanud. Kui räägitakse, et Linux ei vaja vinget graafikakaarti, siis on see tõsi, aga see ei tähenda, et Linux kõiki graafikakaarte ühtviisi edukalt toetaks. Selle kaardi saad tööle vabavaraliste draiverite abil, ent need võib olla sul tarvis endal installida. Täpsemad juhised leiad siit veebilehelt: https://help.ubuntu.com/community/OpenChrome. Enne, kui neid rakendama hakkad, loe leht esmalt mõttega läbi ja veendu, et saad ikka igast punktist aru. Lehe allservas on ka juhised sagedamini esinevate probleemide lahendamiseks.

[KUU KÜSIMUS]

Arvuti teeb käed mustaks

[?] Probleem selles, et sülearvuti on puru täis. Igasugust saiapuru jne. Mõtlesin, et kas teda tohib kummuli keerata ja puru välja raputada, ega miski katki ega paigast ära lähe? Või kuidas ma selle puru sealt klaviatuuri vahelt paremini kätte saaksin. Aitäh! Sidrun. (digi.ee foorumist)

[d] Tohid ka kummuli keerata ja veidi raputada. Ühel korralikul sülearvutil ei tohiks jalad ülespidi rappumise käigus küll midagi küljest kukkuda ega katki minna. Võid puruse arvutiga jalutada ka kuhugi arvutiparandusse ja uurida, kui palju põhjalik puhastamine maksma läheb. Nemad võtavad seal siis klaviatuuri juba päris lahti ja puhastavad alt üsna korralikult. Kuid enne võid muidugi ise proovida, arvutipoodides müüakse suruõhuballoone, millega saad prahi kitsast kohast välja puhuda. Tolmuimejaga kallale minna ei maksa, sest otsikule tekkiv staatiline elekter võib arvutile mitte meeldida ning nagu digi.ee foorumis kogemustega inimene rääkida teadis, võid sa niimoodi kogemata mõne logiseva klahvi sisse tõmmata. Vaata kindlasti ka seekordsest ajakirjast lugu arvuti puhastamisest, selle me kirjutasime küll nagu sinu tellimise peale lausa.

ISTOCKPHOTO

ISTOCKPHOTO

Pööbel kirjutab. Kuninganna ei kirjuta. Kuninganna dikteerib.

UK – millega seda süüakse?

[?] Mis on UK klaviatuur? meesyugi (digi.ee foorumist)

[d] UK (*United Kingdom* e Ühendkuningriik) paigutusega klaviatuur. Euroopas müüdavate sülearvutite klaviatuurid on sageli selle paigutusega. See paigutus on mõeldud kirjutamaks peamiselt inglise keeles, sealt puuduvad paljudele muudele keeltele tarvilikud tähed ja sümbolid. Näiteks pole seal eestlastele vajalikke täpitähti ning mitmed märgid on teise koha peal kui eesti paigutusega klaviatuuril.

[FILM]

The Departed

● Kaks noorukit lõpetavad politseikooli. Üks neist on maffiabossi poolt sokutatud politseisse agendiks, teine kavatseb oma senise elukeskkonna politseinikuks hakates uue ja ausama vastu vahetada.

Plaan ei lähe aga läbi, sest kohe esimesel päeval saadetakse ta imbuma liri maffiasse. Asjade arenedes saavad mõlemad mehed ülesande teise poole nuhk üles leida, aga ennast reeta ju ei saa...

Sel aastal neli Oscarit võitnud kahe ja poole tunnine meisterpõnevik on oma ala ässalt Martin Scorseselt. Näitlema on saadud võimas staariarmee: Scorsese viimase aja lemmik Leonardo DiCaprio, Matt Damon, Jack Nicholson, Mark Wahlberg, Martin Sheen, Alec Baldwin jt. Vaadake.

[d] LEHO LAHTVEE

[RAAMAT]

Learning to See Creatively

Bryan Peterson

● Fotoforumid kubisevad küsimustest, kuidas teha head pilti, ja inimesed on kirutanud sadu raamatuid hea pildi saladusest. Nende kõigi hulgast häid raamatuid üles leida on raske, aga Bryan Petersoni fotoraamatuid tuleb küll igale kaameraga tutvust tegevale huvilisele soovitada. Üks raskemaid asju fotograafiast on kindlasti kompositsioon, kuid Bryan oskab oma raamatus väga hästi selgitada, mida läbi objektiivi vaatamisel eriliselt silmas pidada, mis mängib ja mis ei mängi. Juttu saadavad suured heas trükis fotod, mille kõrval ka ilusti kirjas, kuidas ja miks Bryan selle ülesvõtte tegi. Esmaklassiline teos.

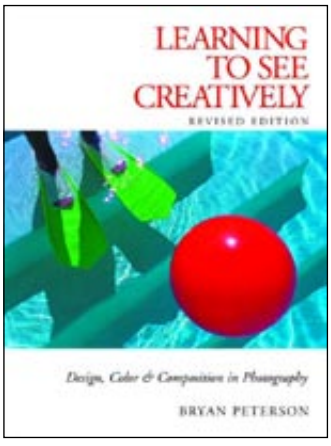

[d] HENRIK ROONEMAA

[FILM]

Blood Diamond

● Edward Zwick ei pea enam ammu tõestama, kui hea lavastaja ta on – nimed "Glory", "Courage Under Fire", "Legends of the Fall", "The Siege" ja "The Last Samurai" räägivad enda eest. Kedagi ei tohiks üllatada, et tema film "Blood Diamond" Aafrika konfliktiteemantide tagamaadest on võimas ja (loodetavasti) mõtlemapanev, sest lugu on üsna tõetruu. Teemaks on kolme täiesti erineva inimese kohtumine Sierra Leone kodusõjas, kus aetakse taga suurt teemanti, kadunud perekonda ja paljastavat kõmulugu vääriskivide teekonnast.

Tähelepanuväärne, kurb ja efektne linateos on samuti Leonardo DiCaprio osalusega film, mis sellel aastal Oscareid püüdmas käis. Leo kaaslasteks on alati tublid Djimon Hounsou ja Jennifer Connelly.

[d] LEHO LAHTVEE

[RAAMAT]

Õuduste hotell

David Morrell

● Tavaliselt öeldakse, et peaks lugema neid raamatuid, mis on maailmakirjanduse klassika, mis on kõrgem kirjandus, süvakunst jne jne. Aga teinekord tahaks ju midagi lihtsat, põnevat ja kaasahaaravat. Mina ühe sellise lihtsa ja kaasahaarava leidsin.

David Morrell on lennuka sulega ja suudab edasi anda üsna põneva olustiku. (Kes kirjanikust lähemalt teada tahab, siis www.davidmorrell.net on õige koht, mida vaadata.) Raamatul on lahe arvutimängulik või filmilik lennukus, kuigi tegevus toimub vaid mõne õhtuse tunni jooksul ühes mahajäetud hotellis New Jersey rannikul. Viis inimest, nn „hiilurid" ehk urbanistlikud avastajad (ingliskeelne pealkiri on muideks „Creepers") uurivad mahajäetud ehitisi ja nende saladusi. Hotellis Paragon, kus tegevus toimub, on olukord hoopis raskem, sest lisaks neile viiele on ka kuritegelikke varanduseotsijaid ja aastaid tegutsenud hullunud mõrvar. Nii nagu ikka sellistes raamatutes, on positiivne kangelane (ajakirjanik ja Iraagi sõja veteran Frank Balenger) ja negatiivsed kangelased, on rohkelt vägivalda ja üsna jubedaid ning hirmsaid stseene, palju verd ja mitu laipa, kübeke kauneid naisi ja otse loomulikult suhteliselt õnnelik lõpp.

[d] MARKO TIIDELEPP

[vaatame] [kuulame]

TOSHIBA soovitab Microsoft® Vista®

TOSHIBA

TOSHIBA Satellite A200-14D

Mugav ja uppumatu tehnoloogia

Pritsmekindel Klaviatuur

TOSHIBA *Satellite* A200-14D
Intel® Centrino® tehnoloogial põhinev
- *Intel® Core™ Duo* T2350 (1,86 Ghz) protsessor
- *Intel® PRO/Wireless* 3945ABG võrgukiip
- *Intel® 945 PM Express* kiibistik

Microsoft® Windows® Vista™ Home Premium
TruBrite 15,4" WXGA laiekraan
GF 7300TC 256MB
1024 Mb DDR2-667 mälu
120 Gb 5400rpm kõvaketas
DVD±RW *Super Multi* (DL)
1.3M Camera, Wi-Fi, Bluetooth, TV-Out, IEEE 1394, kaardilugeja, *S-Video*, PCMCIA, 4xUSB2.0, 2,7Kg
2 aastat garantiid

14 990.-

computers.toshiba-europe.com

EURONICS

mikromaailm

saabunud post

Keelekõrv

● **Artiklis „Kuidas DVD-st XviD teha“ kirjutate:„...käivitatakse automaatselt ka teisi programme, mis tegumiribal või DOS-aknana näha on.“**

Mäletamist mööda alates Windows 2000 Pro-st pole enam DOS-i, vaid käsurida. See on suur vahe ja kuna teie ajakirja loevad paljud, siis tasuks oma kirjutistes täpne olla.

[digi] vastus:

● Tõesti-tõesti, nii see on. Windows 2000 ja hilisemate puhul oleks tõepoolest õige rääkida käsureast, mitte niivõrd enam DOS-keskkonnast. See on autori apsakas, olles küll teadlik erinevusest, nimetas ta tuttavlikku akent vanast harjumusest siiski DOS-aknaks, kuigi see seda sisuliselt pole. Noomitus on igati asjakohane.

Rohkem Linuxit!

● **Kindlasti on tulnud [digisse] peale Ubuntu plaadi üllitamist appikarjeid nii palju, et teil on sellest ammuilma siiber ja rohkemgi veel. Seetõttu võiks [digi], vältimaks pidevaid appikarjeid, pühendada mõned asjalikud leheküljed, kus kirjas, kuidas konfigureerida faili fstab, et kogu vajalik asi töötaks. Võiks selgitada näiteks seda, et kui Ubuntu on ühes arvutis koos WinXP-ga, siis kuidas panna Ubuntu lugema Windowsi kettal olevaid faile. Mõtlen siin ühtede ja samade failide kasutamise võimalust nii Windowsis kui Ubuntus. Samuti seda, kuidas panna Ubuntus tööle veebikaamera, kuidas panna Ubuntu lugema mälupulka, kuidas panna Ubuntu lugema (näiteks) Sony Ericssoniga tehtud pilte. Muide – Mandrake viimased versioonid on tüki kasutajasõbralikumad kui see palju reklaamitud Ubuntu. Parimat! Jüri**

[digi] vastus:

● Me kajastame tulevikus Linuxit oma “Kuidas...” rubriigis, aga eraldi spetsiaalseid lehekülgi tegema ei hakka, sest lugejate hulgas on Linuxi kasutajaid ikka veel imevähe. Enamus peab päevast päeva Windowsiga maadlema ning me katsume esmajärjekorras neile abiks olla.

Pliiatsid ja suled

● **Kuna suvi hakkab tulema ja koolid läbi saama, mõtlesin ma, et te võiksite [digi] ajakirjas rääkida ka edasiõppimisvõimalustest IT jms alal. See on ju ainult üks kord aastas. Võiksite ka enda kogemusi jagada. Ma loodan, et te vähemalt mõtlete selle peale. Egon**

[digi] vastus:

● Napikas, kahjuks. Nagu sa näed, on tegu [digi] juuninumbriga ja siia me sellist lugu enne sinu kirja ei osanudki planeerida. Väikese kokkusattumusena kirjutab Sten Tamkivi küll käesolevas numbris sellest, kuidas Eesti IT-haridus on veidi viltu, kindlasti leiad sellest artiklist veidi mõtlemisainet. Aga ega meil Eestis just ülemäära palju koole pole, mis IT-haridust pakuvad, nii et küllap jõuavad huvilised end ka ilma meie abita nendega kurssi viia.

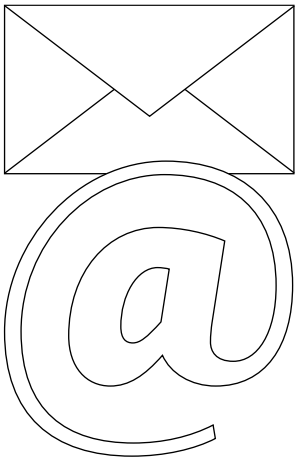

Kirjuta meile:
● **e-posti aadressil**
digi@presshouse.ee
● **aadressil**
[digi]
Paldiski mnt 26a
10149 Tallinn

Jüri Air

● **Tellin [digit] peaaegu selle ajakirja algusaastatest ja olen jätkuvalt [digi] kiibitseja. NB! Ei kasuta värdsõna „fänn“! Loen [digi] mängudevalikut ja näen, et pakute igasugust kraami, aga ühte õiget lennusimulaatorit ei paku. Niisugust, mis töötaks Windows XP keskkonnas, arvutil protsessoriga 1,73 GHz ja 1 GB mälu. Olen ostnud omale lennusimulaatoreid tükki neli, aga ükski ei tööta nii, nagu vaja. Kaks veel venekeelsed ja neid ei ole võimalik üldse installeerida. Kes neist ekraanile ilmuvatest küsimärkidest aru saab. On, ju? Nii et suur palve [digile]: pakkuge välja mõned lennusimulaatorid ja pange need ka [digi] CD peale. Jõudu ja jaksu soovides, Jüri**

[digi] vastus:

● Kahjuks ei kirjuta sa meile, milliseid lennusimulaatoreid sa proovinud ja ostnud oled ja millega sa nende juures rahul ei ole. Kas nad on liiga lihtsad või liiga keerulised? Liiga koleda graafikaga? Või kipuvad lennud seal tehnilistel põhjustel edasi lükkuma ja ära jääma, lennujaamapersonal streigib ja nii pole mängust mitte mingit rõõmu? Kes teab, aga täname sind muidugi heade sõnade eest ajakirja aadressil ja soovime sulle paremat õnne edaspidiseks. Targu pole sa ka kirja pannud, milline videokaart sul arvutis on, seega on väga raske midagi soovitada. Küll aga vaatas mängutoimetaja Leho veidi meie laovarudes ringi ja leidis ühe täiesti uue „Microsoft Flight Simulator 2004“ mängu, mille karbil on kirjas, et võiks sinu arvutiga töötada küll. Microsofti lennusimulaatorid on väga tuntud ja väga kiidetud, nii et kui soovid seda mängu endale, siis astu meie kontorist läbi, too sekretäridele lilli ja saad mängu vastu.

Kiiremini! Kõrgemale! Kaugemale!

● **Tere. Olen teie ajakirja regulaarne lugeja, kuid kirjutan alles esimest korda. Kirjutamise mõte tekkis sellest, et lugesin aprillikuu numbri kuu parimat kirja ning tekkis endalgi üks mõte või idee selle ajendusel. Tegelen ise väga huviga fotograafiaga ning olen [digist] abi ka saanud. Ma ei tea, kuidas see praktikas töötab, aga teoorias tundub hea mõte. Mõte siis selline: [digi] raames võiks läbi viia mingisuguse fotokonkursi, näiteks teemade kaupa. Oleks kergem teil ja väljakutsuvam fotograafidele. PS. Alles täna meenus, et järgmine kuu on kohe varsti käes. Tahaks kuulda teie tagasisidet selle mõtte teostamisel või mitteteostamisel. Ette tänades, Rando**

[digi] vastus:

● Tervitame rõõmuga sinu võistlejahinge, aga samas tuleb tunnistada, et kõikvõimalikke fotokonkursse on Eestis praegu jalaga segada. Vaata kas või www.nagi.ee/contest lehele, võta osa Pentaxi Aasta Portreefoto konkursist või saada oma looduspildid Aasta Loodusfoto konkursile. Meil on küll lugejate pildistatud fotodega üks teine plaan, mille me lähematel kuudel ka teoks teeme, aga see jäägu üllatuseks.

Testige MPIOT

● Tere! Olen [digi] tellija ja väga rahul teie ajakirjaga. Kavatsen suve jooksul MP3-mängija osta, sest vana ütles üles. Mul oli MPIO FL350, mis oli väga hea ja sellega kaasas olevad kõrvaklapid olid ka mu meelest väga head. Tahaks uut ka MPIO mängijat osta, aga põrsast kotis ei julge osta. Siit siis palve testida MPIO mängijat FL400. See on nii mõnus väike ja näeb ilus välja ka. :) (digi.ee foorumist)

[digi] vastus:

● Huvitav, miks su vana MPIO katki läks? Kui sa julged sama firma toodangut veel osta, siis järelikult oli su enda käsi veidi purunemise juures mängus? No oli, kuidas oli, aga me vaatame veidi ringi ja kui mõni firma meile MPIO testimudeli suudab tekitada, siis me loomulikult seda ka testime. Praegu aga soovitame sul heita pilk selle kuu „Proovitud" rubriiki, kust leiad kahe uue MP3-mängija testid: Philipsi ja Samsungi. Ning vaata muidugi ka meie „Ostujuhi" lehekülgedele, kus meie arvates viimase aja parimad mängijad rivis on.

Laiekraanid on saatanast

● Ma ei saa aru, miks on uued HP ja ka Fujitsu Siemensi arvutid nii jubeda välimusega? Pikaks venitatud monitori ja klahvistikuga. Kas see on uus trend? Kui vaatad kallima klassi arvuteid, siis on säilitatud ikka see hea, vana ja ilus suurus. Pole lai ja ristkülikujuline. Mida teie arvate? (digi.ee foorumist)

[digi] vastus:

● Laiekraaniga sülearvutid on moes jah, eriti kodukasutajale mõeldud mudelite juures ja tegemist ei ole küll ainult HP või Fujitsu Siemensi ideega. Valdav enamus meie testi saabuvatest sülearvutitest on praegu juba laiekraaniga. Eks näiteks filme ole sealt väga tore vaadata ja mängidagi tihtipeale parem. Maitse asi, aga töö tegemiseks ja veebis surfamiseks võib tõesti vana hea 4:3 formaadiga ekraan parem olla ja sa võid ju poest soovi korral alati sellise ekraaniga arvuti osta.

Otsin makrokaamerat

● Palun soovitage mulle normaalset digikaamerat, millega oleks hea makrot teha ja maastikku pildistada. Suumi võiks olla 8x ja 5 megapikslit kuluks ka ära. Praegu olen leidnud ühe Sony Cybershoti (Sony Cyber-shot DSC-H2), aga kui keegi arvab, et see on halb, siis vastaku. (digi.ee foorumist)

[digi] vastus:

● digi.ee foorumis on juba mõningatest mudelitest juttu olnud, aga meil on sulle kohe hea vastus varnast võtta. Esiteks, loe läbi selle numbri kaameratest ning teiseks pööra erilist tähelepanu Pentaxi veekindlale W30 mudelile. Mis makrofotosse puutub, siis juba teist aastat järjest on see sari pannud meid makrofoto testis tõsiselt kulme kergitama: ta teravustab enamvähem objektiiv vastu objekti. Mitte ükski meie käest läbi käinud teine kompaktkaamera pole kahe aasta jooksul suutnud makros midagi sellist korda saata. Muudes testides ei saanud seda Pentaxit küll nii palju kiita, aga ehk sobib sulle siiski. Kuna ta on veekindel, siis võid ka vihmaga maastikke pildistada või minna avastama veealuseid maastikke.

[KUU KIRI]

Battery low

● Paratamatult elame me ühiskonnas, kus peaaegu iga asi vajab energiat, et töötada. Nii on seadmetega, mida saab kaasas kanda. Parem mitte trükkida nimistut, te kõik olete näinud neid antud ajakirjas. Siinkohal täname [digi] sellise hea ajakirja eest ja edu Maatriksi ees. Aga teema juurde. Igaüks teab, et patareide pidev ostmine ei ole eriti hea rahakotile ja see saastab ka mingil määral loodust. Sellisel juhul tasub muretseda akud. Neid saab laadida korduvalt ja nende vastupidavus on ka üsna tasemel. Ise kasutan MP3-mängija jaoks GP akusid, aga tahaks ka soovitust tehnikateadurite poolt. Mis tootja ja mis võimsusega akusid on kõige parem kasutada? Sellepärast oleksin tänulik tulevase testi eest. Parimate soovidega, Karel

[digi] vastus:

● Aitäh heade soovide ja testisoovituse eest. Võtame akutesti lähemal ajal ette. Seni aga võid sellest numbrist lugeda, kuidas akudega käituda, et nad kauem vastu peaksid ja sina kauem muusikat kuulata saaksid. Hea testiidee eest anname aga Karelile auhinnaks eelmisel kuul välja lubatud F-Secure'i viirusetõrjepaketi aastase litsentsiga. Karp ootab sind toimetuses, tere tulemast.

Kaks või kolm?

● Aprillis ilmunud mängudemode juures on kirjas „Max Payne 2", aga mäng tuli välja juba 2003. aastal. Võibolla mõtlesite „Max Payne 3"? Aga mina ühtegi selle demo küll ei leia. Valter

[digi] vastus:

● Panime mängutoimetaja Leho oma tegudest aru andma. Leho ütleb, et see ei ole viga. Mis siis, et „Max Payne 2" mäng tuli mitu aastat tagasi välja, ametlik demo tuli nüüd. „Max Payne 3" demo muidugi ei leia, sest ametlikult pole selle tegemist kuulutatud ja tõenäoliselt seda praegu ka ei tehta. Nii et ... me ei eksi. Väidetavalt.

[JÄRGMISEL KUUL]

● Keda suvekuumus päris ära pole nõrgestanud, võiks oma jõuvarud kokku võtta ja meile kirjutada. Näiteks sellest, mida me oleme hästi teinud ja mida me peaksime tulevikus teistmoodi tegema, et ajakiri teile rohkem meeldiks. Me võtame häid soovitusi alati kuulda ja anname auhindu vastu ka. Näiteks järgmise kuu parima lugejakirja autor saab [digilt] ja Euronicsilt auhinnaks Philipsi 2 GB mäluga MP3-mängija!

Caroliina

Alustuseks on ikka hea lasta inimesel ennast iseloomustada.
Ütleme, et olen ebareeglipärane.

Nii et mitte üks neist tavalistest tüdrukutest?
Ei, kindlasti mitte ja ma kahtlen, et keegi teinegi, kes mind tunneb, selliseks peaks.

Ma sind eriti ei tunne, aga mul on infot, et sul on ka ebatavaline koduloom.
Jah, täitsa olemas. Siga on mul koduloomaks.

Ise oled linnatüdruk, kuidas sa sea peale sattusid?
Sead meeldisid ja siis ma sain teada, et minisead on olemas. Otsustasin ka endale hankida.

Nii, et see pole see siga, kelle karbonaadi poes müüakse?
Ei, ei, täitsa minisiga on, mitte kodusiga, keda liha jaoks kasvatatakse. Vietnami rippkõhtse džunglisea ja Skandinaavia metssea ristand. Vot selline on aretatud – keskmise koera suurune aga selline tihke ja raske. Väga puhas loom muideks.

Siga kodus kõike ära sööma ei kipu?
Minu siga sööb muidu kõike, ei pirtsuta, ainult oliive ei söö, millegipärast ei maitse. Aga üldiselt on minisead nagu inimesed, oma maitse-eelistustega. Mõned söövad värsket kraami, teised hoopis saia ja makaroni.

Siga seaks, mis sinust veel huvitavat teada võiks?
Mina abistan juhti, päkapikk olen, jõuluvana väike abiline.

Mis raamatuid näiteks päkapikud loevad?
Praegu on laual Chuck Palahniuki raamat „Choke". Kui keegi palka maksta tahaks, siis ma ainult loeksin.

Kuulsin, et mängid saksofoni ka?
Seda on nii paljud küsinud. Ma ei mängi, ma tõrtsutan. Mõtlesin, et õpin enne selgeks, kust torust hääl välja tuleb, ja alles siis otsin õpetaja.

[CAROLIINA]

Mobiiltelefon: Samsung sgh e500 – jube keerulise menüüga, ei soovita kellelegi
E-post: mitu korda päevas
SMS: mitu korda päevas
Muud vidinad: Sony videokaamera Digital 8 Handycam, digiseebikas Fujifilm Finepix A 205, iganenud Sony Walkman

Järgmine peatus Helsingi.

SuperSeaCat kannab Sind ühest kaunist Euroopa linnast teise vaid 100 minutiga! Tervitame Sind SuperSeaCatil nii jala kui autoga, et saaksid mugavalt Tallinnast Helsingisse reisida. Väljume päevas kuni 6 korda nii Eestist kui Soomest.

Tallinnast (A-terminal)	**07**45**	**10**20**	**14**00**	**16**15**	**19**30**	**21**40*
Helsingist (Makasiiniterminal)	**08**00**	**10**30**	**12**40**	**16**40**	**18**50**	**21**40*

* alates 25.06.2007 ** pühapäeviti väljumisi ei toimu

Päevakruiis 580 krooni

Edasi-tagasi pilet alates **680** kroonist

Edasi-tagasi pilet alates **540** kroonist, kui koos reisib vähemalt 6 täiskasvanut

Edasi-tagasi pilet First klassis alates **1320** kroonist

Edasi-tagasi autopakett (3-5 reisijat ja sõiduauto) alates **2210** kroonist

superseacat

Meiega on merel mõnus!

Info ja broneerimine parimatest reisibüroodest üle Eesti või SuperSeaCat'i klienditeeninduskeskusest Tallinna Kaubamaja B-maja Galeriis, telefon **610 0000**, **booking.tallinn@superseacat.com**

Ta teab kus tankida
Ta teab kus parkida
Ta teab kuidas sihtpunkti saab
Muretult ja kindlalt

SONY nav-u
– tõsine satelliitnavigatsioonisüsteem 4,8” laiekraanil

Sony nav-u navigatsioonisüsteem NVU92TW võimaldab Sul reisida nii, nagu alati oled soovinud – “näpupliiatsi” funktsioon puutetundlikul ekraanil ja PositionPlus* teevad selle turvaliseks ja samas lihtsaks. Varustatud Euroopa kaardiga, dünaamiline teejuht, 2GB sisemälu, lihtne kinnitus, 6 tundi tööaega.

***POSITION plus.**
Uus nav-u sisaldab eriti täpset kolme sensoriga asukohamääramissüsteemi POSITION plus, mis kindlustab pideva ning katkematu teekonna, isegi kui Sa ei ole GPS-i levialas.
Ideaalne tunnelis või paksus metsas.

SONY

journeys like.no.other™

nav-u